

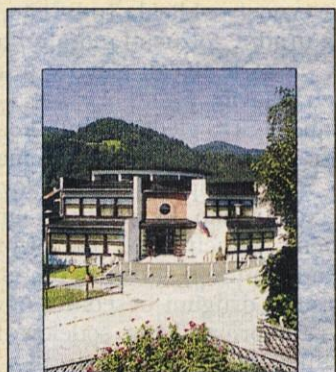

GLASILO OBČANOV

GLASILO OBČINE LITJA • MAREC 1998, ŠT. 3, LETO XXV.

POŠTNINA PLAČANA PRI POŠTI 1270 LITJA

GIMNAZIJA
LITJA

Če misliš na leto, posadi seme,
če misliš na desetletje, posadi drevo,
če misliš na stoletje, vzgoji človeka.

Predstavitve gimnazijk in gimnazijcev

Litija, 13. februarja – Čeprav naj bi bil petek trinajstega nesrečen dan, moramo reči, da je litijskim gimnazijcem uspel zelo posrečen podvig. Na zelo prijeten in malce drugačen način kot v vsakdanjiku so se v Kulturnem centru Litija predstavili svojim profesorjem, staršem, prijateljem in celotni javnosti. Podlaga za ves nastop je bil praznik mladih in zaljubljenih, sv. Valentin, ki so ga uspešno združili s praznovanjem kulture v mesecu februarju.

Program je bil sestavljen iz dveh delov. V prvem delu so dijakinje in dijaki spregovorili o valentinovanju, v drugem pa so nam postregli z iz-

branimi odlomki ljubezenskih pesmi. Za poslastico je bil predstavljen še odlomek iz Wildeove Salome.

Sodelovali so: Marjanca Firm, Tjaša Krautberger, Tinkara Krautberger, Tina Stavec, Tina Sodec, Mihela Biaggio, Petra Kovačič, Nina Jesenšek, Nina Česek, Andreja Remec, Tibor Potočnik, Zoran Kožamelj, Uroš Rozina, Lejla Ležič, Maruša Brvar, Simona Paternoster ter Jasmina Jelenc s klavirsko spremljavo in Katja Medija na flavti.

Na koncu so se dijakinje in dijaki zahvalili še profesorici Tatjani Logaj, ki jim je z nasveti in organizacijo stala ob strani. UGO

Urednikova beseda

Prava zima nas še vedno noče obiskati, kar nekaterim izredno ugaja, drugi spet, predvsem mladi, pa si le želimo nekoliko beline po naših pobožjih. Letos niti kurenti niso imeli česa preganjati. Priča pa smo raznoraznim preganjanjem v našem okolju.

Obliko preganjanja lahko zasledimo v raznih akcijah, ki se vrstijo tudi v našem mestu. Nekateri si neumnosti želijo, drugi jih skušajo ustaviti; nekateri mečejo polena, drugi jih pobirajo; nekateri si želijo manjših občin, drugi želijo vladati v veliki; ozračje pa postaja vse bolj napeto. Pred nami so referendum, jeseni volitve in konec nekega obdobja litijske zgodovine. Kakšna so bila naša dejanja v tem letu, bodo sodila prihodnja leta in zanamci.

Kljub temu pa je bilo pred skoraj stotimi leti izrečeno: "Narod si bo pisal sodbo sam!" Tudi sodbo preganjanja. In kot kaže, je temu samo pritrđiti. Slovenski rod si piše sodbo, ta pa temelji na izvršenih dejanjih. Če si bomo sodbo pisali tudi na podlagi dejanj, kakršnemu smo bili priča pred dnevi v Celju, potem se nam ne piše dobro. Dejanje, ki so ga zagrešili znani zlikovci je vredno obsodbe in odmevajoče tako, da se odmevu ne moremo izogniti niti v našem časopisu. Preganjanja so namreč vredni storilci, ki so si privoščili žaliti čustva treh četrtin Slovencev.

Kakor ima vsak narod zaklade svoje zgodovine, umetnosti in čutenja, jih ima tudi slovenski. Med take spada nenazadnje podoba Brezjanske Marije. Če se javnost oglasi ob polomljenih prometnih znakih in onesnaženih zelenicah, koliko bolj se mora oglašati ob takem dejanju. Ali je kdo pomislil na tisoče razžaljenih slovenskih mater; ali je kdo morda pomislil na to, da se kaj takega pojavi ravno v času pred vrsto praznovanj na čast dekletom, ženam in materam? Je to naključje?

Zato ne bo zaman, če zaključim s pozivom 'Ustavimo neumnosti!' vsaj v našem mestu in v naši občini.

Vaš urednik, MATJAŽ BERČON

Matična knjižnica dr. Slavko Grum Odprt mladinski oddelek

Litija, 9. februarja – Dan po slovenskem kulturnem prazniku je postala Litija bogatejša za novo kulturno pridobitev. Po dolgotrajni obnovi je bilo naposled predano uporabi prličje bivšega glavarstva za namene mladinskega oddelka knjižnice.

Zbrane je pozdravil direktor Zavoda za izobraževanje in kulturo, Jože Sevljak, ki je tudi orisal potek celotne obnove knjižnice. Slavnostni govornik na prireditvi je bil predsednik Občinskega sveta in poslanec Franci Rokavec, v nove prostore pa je simbolično povabil župan, Mirko Kaplja. Več o izreče-

nih besedah in kulturnem programu, ki so ga pripravili učenci OŠ Litija pa si preberite na strani 8.

Direktor ZIK Litija, Jože Sevljak, je izrekel pozdravne besede, orisal potek obnove in se zahvalil vsem, ki so pripomogli k zbiranju sredstev.

PUSTOVANJA - STR. 16

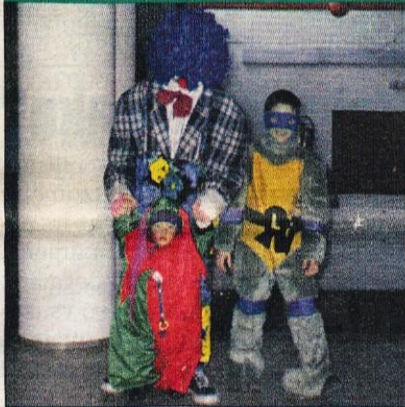

Voščilo!

Ob mednarodnem Dnevu žena, 8. marcu, in Materinskemu dnevu, 25. marcu, želi občinska uprava vsem ženskam, dekletom, še posebej pa materam, da bi še naprej zvesto sledile svojemu poslanstvu v slovenski družbi in tudi v naši občini.

OBČINA LITJA

PUSTNI UTRINEK

Pustne šeme so na pustni torek obiskale tudi občinsko upravo.

NAPOVEDNIK PRIREDITEV

v knjižnicah Litija in Šmartno
za mesec marec:

TOREK, 3. 3. OB 17.00

Nase srečanje
NADA JENSTRLE,
MIHA JENSTRLE,
ZDENE VODOPIVEC
knjižnica Litija

TOREK, 10. 3. OB 17.00

Ura pravljic, knjižnica Litija

TOREK, 10. 3. OB 18.00

Ura pravljic, knjižnica Šmartno

TOREK, 17. 3. OB 19.00

Nase srečanje
Ivan Mohorič: FIRBEC PA TAK,
predstavitve knjige
knjižnica Litija,

TOREK, 24. 3. OB 17.00

Ura pravljic, knjižnica Litija

TOREK, 24. 3. OB 18.00

Ura pravljic, knjižnica Šmartno

TOREK, 31. 3. OB 19.00

Potopisno predavanje
Iztok Terček: IZRAEL
knjižnica Litija

OBVESTILO!

Vsi, ki želite objavo svojega voščila občanom in občanom ob praznovanju Velike noči, nam to sporočite do 23. marca.

Cenik voščil:

11 cm x 3 cm: 2.000,00 SIT

11 cm x 6 cm: 4.000,00 SIT

Duhovna misel za postni čas

Čisto srce, o Bog, mi ustvari... (Ps 51)

V postnem času se pripravljamo na trpljenje in vstajenje Jezusa Kristusa. Vstajenje Jezusa Kristusa - Velika noč pa je največji krščanski praznik.

Postni čas se pričanja s pepelnico sredo. Če pridemo ta dan k bogoslužju v cerkev, govori duhovnik vsakemu, ki pride h pečenju: 'Spreobni se in veruj evangelij!' ali pa: 'Pomni človek, da si prah in da se v prah povrneš!' In na glavo mu posuje nekaj pepela.

Spreobniti se? Današnjemu človeku je ta beseda tuja, vendar so svetopisemski pisatelji v vseh časih nastajanja Svetega pisma oziroma zgodovine izvoljenega izraelskega naroda pozivali, naj se ljudje spreobrnejo. Tako na primer prerok Izaija kliče: 'Umijte se, očistite se! Odstranite svoja hudobna dejanja izpred mojih oči, nehaite delati hudo. Naučite se delati dobro, skrbite za pravico.' Preroki tudi govore, kako je Bog usmiljen in odpušča grehe. Tako pravi psalmist v psalmu 51, da Bog skesanega srca ne zame-tuje. Prerok Izaija zagotavlja: 'Če so vaši grehi rdeči kot škrlat, bodo beli kot sneg, če so predi kakor žamet bodo beli kakor volna. Tvoje prestopke sem izbrisal kakor oblak in tvoje grehe kakor meglica, vrni se k meni.'

Resno so govorili ti Božji glasniki pred tisočletji! Tudi danes nam po njih govori Bog. Tudi danes veljajo ti stavki, saj se človek v teku nekaj tisočletij ni skoraj nič spremenil, ali pa se je še bolj oddaljil od Boga. Poglejmo, kako se odpad od Boga v svetu veča, ljubezen do bližnjega upada, nasilje v svetu narašča, prav tako narašča število umorov in število splavov. V svetu je vsestranska kriza: verska, moralna in gospodarska, ker je človek zapustil Boga.

In kaj nam Bog obljublja, če se obrnemo k njemu? Pravi, da se bo vrnil k nam. Bog nam zagotavlja: Izbriši svoje grehe s pravičnostjo in svoje krivice z usmiljenjem do ubogih in tvoja blaginja bo trajna in Bog pravi, da je v človekovem srcu mnogo načrtov, a uspe le tisti, ki je od njega. Modri Sirah nam zagotavlja: 'Če želiš modrosti, izpolnjuj zapovedi in Gospod ti jo bo dal.'

Kaj bomo torej storili v postnem času, da bomo doživeli prihod Boga k nam, da bo Bog ustvaril v nas nekaj novega, osrečujočega, pomirjujočega? Sami zase, ali pa v družini, bomo zmolili kako desetko rožnega venca, zlasti žalostni del, brali bomo sveto pismo, premišljevali in molili križev pot. Neki bolnik je rekel: 'Če molim križev pot, sem Jezusu najbližji in tedaj čutim največjo tolažbo.' Kako lepe so postne pesmi, na primer Olsko goro tiha noč pokriva ali pa Mati žalostna je stala. Če jih zapojemo, delujejo na nas pomirjujoče. V postnem času naredimo bližnjemu tudi kako dobro delo, odrečemo se lahko svojemu preobilju in pomagamo svojemu bližnjemu, ki je v pomanjkanju. Za to je veliko priložnosti, saj je dobrotelnih akcij in pobud zelo veliko. Svojemu bližnjemu recimo kako dobro in prijazno besedo.

Sprejmemo vsakdanje težave, svoje zdravje, svojo bolezen, svojo osamljenost, svoje trpljenje. Tako se očiščujemo in približujemo Bogu. Prav je, da se čemu odrečemo; eden se bo odrekel alkoholu, drugi cigareti, televiziji in podobno.

Psalmist kliče v psalmu 51: 'Čisto srce o Bog, mi ustvari!' To pomeni: preustvariti svojo notranjost. Bog mora v nas nekaj novega ustvariti. In to se zgodi v iskreni in obtožujoči spovedi. V postnem času je najvažnejša premišljena, odkritosrčna spoved. Jezus nas v Razodetju vabi: 'Glej stojim pred vrati in trkam. Če kdo sliši moj glas in odpre vrata, bom stopil k njemu in večerjal z njim, on pa z menoj.'

PAVEL SPORN,
župnik na Primskovem

Politika ni bavbav

Piše: M. Berčon

Država in oblast

Vprašanje oblasti je za državo osrednjega pomena, saj so ravno z oblastjo vzpostavljeni odnosi med ljudmi ter ljudmi in stvarmi. Oblast državo loči od vseh drugih oblik združevanja in institucij.

O tem, kaj je za oblast bistveno pa govori več teorij:

DRŽAVA KOT MOČ IN OBLAST.

Teorijo je postavil prvi teoretik moderne države Machiavelli. Vendar so ga kmalu drugi avtorji zavrnili, zlasti Max Weber, ki je pojem moči primerjal pojmu gospodovanja. Moč je zanj izvajanje nasilja, medtem ko gospodovanje vključuje pripravljenost določenega sloja na pokorščino. Vsekakor se mora država pri uveljavljanju svoje moči ozirati na zakonske norme in etično utemeljitev.

DRŽAVA KOT POSTAVLJANJE IN IZVAJANJE ZAKONA.

Že omenjeni Weber je bil vnet zagovornik te, druge teorije, ki je v ospredje preveč postavljala formalno pojmovanje, premalo veljave pa je bilo dano tudi vsebini. Že lahko, da je zakon legalno uveden in postopkovno zadosten, a kaj ko vsebinsko ostaja krivičen in morda celo neenakopraven.

DRŽAVA KOT LEGITIMNO IZVAJANJE OBLASTI ZA PRAVE SKUPNE NAMENE.

Nacistični sistem je v Nemčiji prišel na oblast povsem legalno in so bili zato zudi zakoni, ki jih je uveljavil povsem legalni. Ni pa bilo zadoščeno legitimnosti takšnega početja. Gre torej za iskanje globlje in širše družbene utemeljitve z ozirom na skupno dobro, ki ga oblast zagotavlja. Pomembno je torej, da država na prvi stopnji zagotovi pravičnost v družbi.

Ker pa že govorimo o oblasti in moči, je potrebno pokazati na nekatere razlike na določenih ravneh: država - posameznik, država - Cerkev, država - gospodarstvo.

DRŽAVA - POSAMEZNIK.

Aristotel pravi, da smo ljudje že po svoji naravi ustvarjeni eni za vladanje, drugi za izvrševanje ukazov. V prvo vrsto sodijo poglavarji rodbin, ki ukazujejo ženskam in sužnjem. Vendar so razlikujejo tudi od drugih poglavarjev: politični poglavar, kraljevski poglavar, družinski poglavar in predstojnik sužnjem. Novoveški mislec Locke loči starševsko in politično oblast, zlasti ker vidi cilj družine v nadaljevanju človeške vrste, cilj države pa zopet drugje. Tako mož in oče nima pravice nad življenjem in smrtjo članov svoje družine, kakor jo ima politični oblastnik.

DRŽAVA - CERKEV.

Še večja oz. bolj pereča razhajanja se pojavijo pri pojmovanju svetne in duhovne oblasti. Do preloma prvega tisočletja sta bili ti oblasti jasno razmejeni med pristojnosti cesarja in papeža. Konec srednjega veka pa so papeži svojo duhovno avtoriteto vse bolj uveljavljali nad svetnimi poglavarji. Vprašanje pa se je najbolj zaostrišlo v času reformacije, ko so se pojavile težnje ravno v obratni smeri kot priča tudi primer anglikanske cerkve.

DRŽAVA - GOSPODARSTVO.

Tretje področje zajema še vpliv države in oblastnikov na ekonomijo, ki je pereča še danes. Sodobni liberalistični nazori zavračajo nadzor in vpliv države na gospodarske dejavnosti, prav tako pa so ti odnosi močno povezani z razmerjem do civilne družbe. Država naj bi bila zgolj ograda ter instrument za izvrševanje prava. Razni totalitaristični nazori tega stoletja (nacizem, fašizem, komunizem) pa so stremeli v ravno obratni smeri, ko naj bi bila celotna družba s svojimi posamezniki in vsemi dejavnostmi podrejena volji vladajoče skupine ljudi.

Preveč je politike

Pravzaprav politiziranja, če se pravilno izrazim. In to ne na splošno, kar na vseh nivojih, ampak tu mislim na lokalno raven, torej na občine. Politika na državni ravni je vse nekaj drugega kot na lokalni in zglede od tu ne bi kazalo prenašati še na lokalni nivo, med ljudi. Na državni ravni je ukvarjanje s čisto politiko do neke mere razumljivo, saj demokratične ureditve pač ni možno ohranjati tudi brez sočasnja političnih mnenj in interesov. Tu gre pač za povsem druge razsežnosti, razmerja in vsebine, kot na nižjih, lokalnih nivojih, kjer so konkretna vprašanja v prednosti pred splošnimi. Tako bi vsaj moralo biti.

Pa vendar, politika je tudi na lokalni ravni nujna, saj brez nje ne bi bilo nič in ničesar. Organe lokalnih skupnosti izvolijo volilci na volitvah, kandidate in programe predlagajo politične stranke, oblikujejo se koalicije in opozicije, skratka sama politika, kot pravimo, brez katere pa lokalne skupnosti seveda ne bi mogle niti obstojati niti delovati.

Navadno se po volitvah vsi nekako oddahnejo. Tako politiki kot volilci. Izvoljeni kandidati se nato z vso vmeno vržejo na delo, v izvajanje tistega, kar so obljubljali v volilnih programih. Pa je res tako? Se s tem politika preneha? Je potem res na vrsti le še izvajanje za ljudi in vso skupnost koristnih zadev? Žal največkrat ne čisto v celoti. "Ribarje" med političnimi strankami na lokalni ravni se največkrat na-

daljujejo tudi vnaprej v obliki politiziranja programov.

Človek bi si predstavljal, da bi bilo na lokalni ravni najvažnejše, da se čim več koristnih stvari za ljudi preprosto izvede, in da tu pač ne gre ljudi kar naprej mrcvariti s političnimi pripetljaji. Morda bi kdo pomislil celo na to, da bi se politika po volitvah preprosto "nehala", malodane pozabila in bi nato do naslednjih volitev samo še delali. To bi bila seveda skrajnost, teorija, vse skupaj zvezi nestvarno.

Politični "boji" so tako kot na državni ravni nenehno prisotni tudi na lokalni. Zdi se, da so tisti na državnem nivoju nekako razumljivi, logični, na lokalni ravni pa velikokrat izzvenijo kot neumnosti. Pa še res je, če je prav povsod vse politizirano, če je prav pri vsem, kar se dela, prisotno tudi nenehno ocenjevanje in tehtanje ljudi v smislu razvrščanja med "naše" in "njihove". Če se na lokalni ravni tudi pri sestavi komisije za ugotovitev koliko je ura opoldne, ne morejo zmeniti od katerih strank vse bodo zraven in kateri ne bodo, se vsem skupaj slabo piše. Popolna katastrofa pa je, ko stroka ne velja nič in odločitve temeljijo zgolj na političnih osnovah.

Kakorkoli že, na lokalni ravni bi morala biti prisotna prava mera politiziranja, načeloma pa naj bi veljalo, da bolj ko se spuščamo od državne ravni navzdol, manj naj bo politiziranja in več dela.

MARTIN BRILEJ

Slovenska pomlad v letu 1998

Socialdemokrati spoštujemo svojo zgodovino in vemo, da naroda brez korenin ni. Ponosni smo, da se lahko pri nas opremo na Ivana Cankarja, ki je že v začetku tega stoletja spoznal pomen tradicije, svobode in socialne pravičnosti, pa tudi moralnega in nacionalnega očiščenja in pomlajenja v zgodovinskih trenutkih.

SDS ni stranka tiste preteklosti, ki deli slovenski narod. Nas ne boste videli na proslavah, na katerih povečujejo komunistično revolucijo ali bratomorno vojno. Tam se zbirajo tisti, ki imajo polna usta prihodnosti. Vedno pa smo se pripravljali pokloniti spomenu Slovencev, ki so padli v boju proti okupatorju ali proti tuji ideologiji in tistim, ki jih je totalitarizem brez sodb zločinsko pomoril.

Slovenska nacionalna identiteta se je kalila od Karantanije in kmečkih puntov do Trubarja, ideje o Zedinjeni Sloveniji, Maistrovega boja za severno mejo, upora proti okupatorju in odpora proti tuji komunistični ideologiji. Toda nobeden od teh zgodovinskih dogodkov se ni iztekel v dokončni zgodovinski proces, ki vzpostavlja moderno nacijo.

Šele zborovanja na Kongresnem trgu in Roški, prve svobodne volitve in plebiscit, razglasitev samostojne slovenske države in zmaga nad JLA v vojni za Slovenijo, sprejem nove ustave in mednarodno priznanje Slovenije v zadnjem desetletju so tisti proces, ki vsebuje ne samo udejanjeno slovensko državo, tem-

več vse simbolne prvine, ki so ustvarile vrednostno središče slovenske nacije.

In ljudje so že med dogajanjem, še preden je bil pred nami končni rezultat - kot pri vseh velikih dogodkih v zgodovini - tudi za vrednostno središče sami oblikovali ime.

SDS

Nihče ne ve, kdo je prvi izgovoril ti dve besedi. Slovenska pomlad.

Nihče tudi ni izključni lastnik Slovenske pomladi. Socialdemokrati smo zadnji, ki bi si jo lastili

samo zase. Prav tako pa si ne dovolimo, da bi nas od nje odrivali tisti, ki so bili v času prelomnih dogodkov proti vsemu, kar Slovenska pomlad predstavlja.

Veseli bomo, ko se bodo tudi v LDS dostojno in spoštljivo spominjali rojstnega dne Slovenije, vojne za Slovenijo in drugih dogodkov iz časov Slovenske pomladi. Velik obrat se je zgodil že s tem, ko je generalni sekretar LDS Gregor Golob bič drugim nekako očital prisvajanje Slovenske pomladi. Tisti, ki so Slovensko pomlad še lani pokopavali, bi si jo danes radi obesili na zastavo. Samo slabo leto je minilo, pa takšna sprememba.

V zadnjem času pa smo dočakali tudi izjavo, ki sodi na samo dno tiste najbolj nizkotne politike, kjer že kraljuje kriminal. Javno izjavo predsednika SNS Zmaga Jeliniča v Medvodah, da bi bilo treba volivce dr. Bernika že zdavnaj pobiti. Ob njej se ni oglasil ne Milan Kučan, ne dr. Ljubo Bavcon in tudi Spomenka

Kaj nas še čaka?

V zadnjem času se v Sloveniji dogajajo sila čudne in nerazumljive reči. Čudne po svoji vsebini in nerazumljive zaradi svojega namena. Akterji raznoraznih podlih dogajanj, ki se vrstijo dan za dnem so vsakovrstni ljudje, celo taki, ki se imajo za predstavnike naroda in tudi taki, ki se imajo za umetnike.

Najprej smo lahko izvedeli za izrečene besede Zmaga Jeliniča, ki odražajo najnižkotnejše misli v glavi nekega človeškega bitja. Po besedah poslanca Državnega zbora, predstavnika slovenskega naroda, bi moralo samo v litijski občini biti pobitih 8,5 % ljudi (če pogledamo rezultate predsedniških volitev), kar znaša skoraj 1600 duš. Naj pove razsoden človek ali je to čudno in nerazumljivo ali ni? Ali je lahko človek, ki izreče kaj takega sploh še vreden nositi ponosen naziv 'slovenske matere sin'? Menimo, da je slovenski človek v svojem jedru še vedno toliko zdrav in načelen, da je sposoben obsoditi takšno dejanje. Če tega niso bili sposobni storiti odgovorni, smo dolžni obsodbo izreči vsaj tisti, ki so nas takšne besede neposredno prizadele.

In ta isti človek, ki podpihuje sovraštvo znotraj lastnega naroda, s svojimi besedami skoraj izreče vojno

napoved sosednji državi in s tem ogrozi svojo domovino ter kali že tako načete midsosedske odnose. Tudi v tem primeru se nihče od odgovornih ne zgane. Niti tisti niso pripravljeni zastaviti svoje odločne besede, ki se sicer nanjo radi sklicujejo. Še več celo podpirajo, da nas ta človek predstavlja pred evropskimi ustanovami, kjer kljub visoki stopnji zmaterializiranosti in načetosti duha, še nekaj dajo na poštenost, resnost in odgovornost, predvsem pa ne trpijo ljudi, kakor je poslanec Jelinič.

Po vsem povedanem pa niti ni nujno, da smo prav začudeni ob zadnji grobi in skrajno nesramni potezi skupine Strelnikoff. Čustva ljudi, ki so bila ob tem primeru žaljena se razlivajo. Mnoga srca se parajo od bolečine in solze si utirajo pot preko lica. Najbolj zaskrbljene so prav gotovo slovenske matere. Sprašujejo se o svoji vlogi v tej družbi. Je mar res tako zanemarljiva, tako ničvredna? Ali je sploh še smisel rojevati male Slovence, ko bi marsikdo na njihovem mestu raje videl koga drugega?

Vzor Slovenske Matere je onečastjen. Onečastjen je tudi slovenski narod. Kaj nas še čaka?

OO SKD in OO MKD Litija

Slovenski krščanski demokrati Litija želimo vsem dekletom, ženam in materam veliko lepega ob praznovanju Dneva žena in Materinskega dne.

OO SKD Litija

Slovenska ljudska stranka Podružnica Litija vošči dekletom, ženam in materam za dan žena, 8. marec, in Materinski dan, 25. marec.

SLS podružnica Litija

Vsem ženam in materam voščimo ob njihovih praznikih srečno praznovanje Dneva žena in Materinskega dne.

OO SDS Litija

Hribar je ostala nema. Nič ni opozorila na fašizem. Tudi ZZZB NOV (to se je zgodilo na njihovi prireditvi) se od tega mračnjaka dejanja ni ogradila, ampak je, kot je zapisal v Magu Janez Markeš, avtorja nagradila z aplavzom. In dokler ne bo lustracije, bodo nekdanji kriminalci in registrirani sodelavci Udbe krojili slovenski vsakdan. V zadnjem času z odkritimi grožnjami.

Takšnim metodam se bomo uprli. Slej ko prej bo pravna država na odgovornost poklicala tudi tiste, ki bi po uradni dolžnosti morali ukrepati, pa so le tiščali glavo v pesek ob teh pojavih.

Stališče SDS glede vladnih koalicij in povezav ostaja nespremenjeno. SDS je pripravljena sodelovati z vsako stranko, ki spoštuje demokratične principe. Ni pa pripravljena komurkoli služiti za okras in alibi ali z drugimi besedami povedano, ni pripravljena sodelovati v nobeni vladi, v kateri bi stranka ali več strank slovenske pomladi bile v manjšini ali v podrejenem položaju.

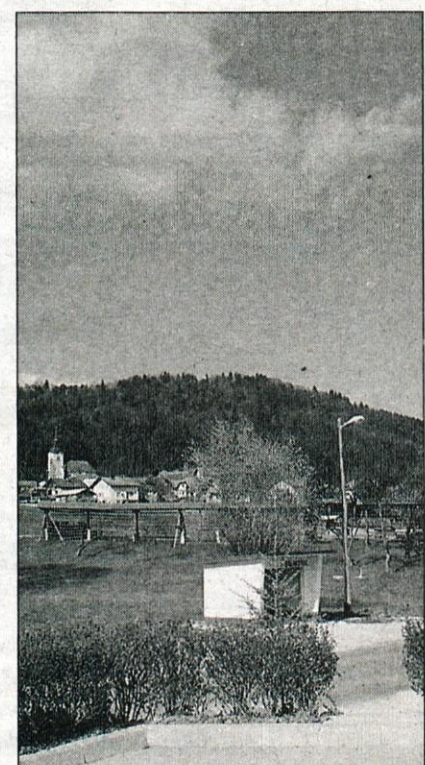
V letu 1997 se nam je priključilo nekaj tisoč novih članov. Po številu članov smo prvič prehiteli najmočnejšo vladno stranko LDS. V letošnjem letu pa bomo poleg nadaljnje številčni rasti stranke največ pozornosti namenili boljši organiziranosti, znanju in našim mladim kolegam in kolegom. V parlamentu napovedanim socialni, pokojninski in davčni reformi. Nasploh pa lokalnim volitvam. Na njih nameravamo zmagati.

JANEZ JANŠA, predsednik SDS

Izjava za javnost

Slovenska ljudska stranka podružnica Litija ostro obsoja način dela vodstva Lesne industrije Litija, predvsem poteze in ravnanja direktorja in računovodje, ki onemogoča in zatira minimalne pravice zaposlenih delavcev. SLS podružnica Litija opozarja, da ima lesno predelovalna industrija v naši občini že tradicionalno pripadnost, zato je presenečena nad poslovnimi potezami vodstva, ki prej peljejo to podjetje nazaj kot naprej. SLS podružnica Litija zato poziva vse pristojne lastnike podjetja, pristojne državne organe, občino, da s svojimi pooblastili zagotovijo obstoj in nadaljni razvoj lesne industrije v Litiji, preprečijo zlorabo vodstvenih funkcij, zakonov in kršenja človekovih kakor tudi delavskih pravic.

SLS Podružnica Litija

Fotografija objavljena že v prejšnji številki prikazuje pogled na Hotič. Zadnjič se nam je zapisalo Kresniške Poljane. Krajanom se opravičujemo!

Kako smo investirali sredstva

... namenjena gospodarski infrastrukturi v letu 1997

V decembru preteklega leta je Zakon o lokalni samoupravi praznoval že četrto obletnico. Svojo dopolnitev je doživel že v aprilu in septembru leta 1994, na oktobrski seji Državnega zbora istega leta pa so bile ustanovljene nove občine in določitev njihovih območij. Cilj reforme lokalne samouprave v RS je zagotovitev pravice prebivalcev RS do odločanja o javnih zadevah, ki jo najbolj neposredno lahko uresničijo v občinah kot temeljnih lokalnih samoupravnih skupnostih.

Občina je pridobila z reformo izvirne pristojnosti, vse tiste funkcije, ki so vitalnega pomena za življenje in delo ljudi na njenem območju in se tudi mnogo racionalnejše in učinkoviteje uresničujejo v lokalni skupnosti kot pa preko centralnih oblasti. Pri uvedbi lokalne samouprave je prišlo do ločitve funkcij države in funkcij lokalne samouprave. Po zakonu o upravi je prevzela državna uprava od občin vse naloge in pristojnosti s področij, za katera so bila ustanovljena posamezna ministrstva, kakor tudi

vse druge z zakonom določene upravne naloge oblastnega značaja.

Med pomembnejšimi funkcijami občine je tudi zadovoljevanje potreb prebivalstva s področja nalog gospodarske infrastrukture. Se pravi, omogočiti pogoje za gospodarski razvoj občine, ustvariti pogoje za gradnjo stanovanj in skrbeti za delovanje lokalnih javnih služb. Posebno skrb namenja občina varstvu zraka, tal, vodnih virov, varstvo pred hrupom, zbiranju in odlaganju odpadkov ter urejanju vodovodnih in energetskih objektov. V preteklem letu pa je Občinski svet Občine Litija posebno pozornost namenil gradnji in vzdrževanju lokalnih cest, javnih poti ter vodovodom. Z naslednjimi podatki bom skušal prikazati vse pomembnejše investicije s področja infrastrukturnih objektov:

Železniški podhod v Litiji:

- s sklepom občinskega sveta je občina Litija soinvestitor objekta v višini 150.000,00 SIT; podhod bo po zagotovilih SZ v letošnjem letu končan.

Avtobusna postaja Zavrtnik:

- z izgradnjo se je povečala varnost dijakov in drugih udeležencev v prometu; vrednost investicije je bila 1.000.000,00 SIT.

Odkup zemljišč:

- odkupljeno je bilo zemljišče v KS Kresnice za ureditev pokopališča v višini 4.000.000,00 SIT;
- za gradnjo bodoče čistilne naprave ob Ljubljanski cesti v Litiji je bilo za nakup zemljišča vplačano 3.000.000,00 SIT;
- v Litiji se pripravljajo na izgradnjo sodobne tržnice in v ta namen je bilo odkupljeno zemljišče v višini 14.000.000,00 SIT;
- tudi v Štangi se urejuje pokopališče in v ta namen je bilo investiranih 705.000 SIT.

Ureditev krajevnih središč:

- asfaltirane so bile dovozne poti in urejen parkirni prostor pred stanovanjskimi bloki v Gabrovki; vrednost investicije je bila 2.250.000 SIT;
- urejeno in asfaltirano je bilo tudi vaško središče na Javorju; vrednost del je bila ocenjena na 2.000.000 SIT;
- v Šmartnem je bil asfaltiran parkirni prostor pri osnovni šoli v vrednosti 650.000 SIT.

Komunalno urejanje zemljišč:

- zaradi adaptacije župnijske cerkve v Litiji je bilo potrebno urediti odvodnjavanje talnih in meteornih vod, vrednost del pa je znašala 4.000.000,00 SIT;
- Litija je pristopila tudi k urejanju obstoječega pokopališča in izgradnji novega žarnega pokopališča, pred pričetkom pa je potrebno urediti podporne zidove. Za opravljena dela, ki pa so v začetni fazi, je bilo porabljeno 5.000.000,00 SIT.

Vodovodi in kanalizacija:

- v občini Litija je pet večjih vodovodov in trikrat toliko vodovodov z nekaj deset odjemalci. Posebno pečeča je oskrba z vodo v sušnih obdobjih. Večina vodovodov pa obratuje brez ustrezne dokumentacije. V preteklem letu je bil zgrajen nov vodovod Vintarjevec v vrednosti 7.600.000 SIT, zbiralnik na Slivnikovem hribu v vrednosti 4.400.000 SIT ter rezervoar na Svibnu, katerega pa je financiralo KSP Litija;
- na področju odvoda odpadnih voda se je pričela izdelava kanalizacije na Graški dobri, opravljena dela pa so bila ocenjena v skupni vrednosti 20.500.000 SIT;

Projektna dokumentacija:

Čemu se bojimo manjših občin?

Zopet bodo. Referendumi o pobudah za ustanovitvah novih (manjših) občin namreč. Če si osvežimo spomin izpred nekaj let. Prelitega je bilo kar nekaj novinarskega črnila, opravljenih veliko zborov občanov, izrečenih mnogo (praznih) besed, ... Izveden je bil referendum in na 109. referenduskem območju (območje predlagane nove občine) je na največjem volišču (Šmartno) kar 60% glasovalnih upravičencev glasovalo za predlagano novo občino. Na celotnem referenduskem območju pa referendum ni uspel. Za tem so se zgodili dogodki povezani z Ustavnim sodiščem, ki je ugotovilo, da je bil referendum poizvedovalne narave. Zato je vladna služba na podlagi strokovnih kriterijev predlagala v Državni zbor dve novi občini, na območju dosedanje. In zgodila se je neponovljiva nočna seja v veliki sejni dvorani Državnega zbora, kjer so poslanke in poslanci glede na predlog amandmaja ene izmed poslank izglasovali občino Litija v bolj ali manj starih mejah. Pri tem naj bi bila odločilna volja ljudstva,

- izdelana in plačana je bila projektna dokumentacija za ureditev pločnikov v središču Šmartna v skupni vrednosti 1.482.000 SIT.

Rekonstrukcije in asfaltiranje krajevnih cest:

- na tem področju je bilo leto 1997 rekordno. Vse investicije v preteklem letu niso bile zaključene, zato se bodo še nadaljevale v letošnjem in naslednjih letih:

KS Polšnik

- Renke - Šumnik: investicija je zaključena, vrednost investicije je znašala 20.700.000 SIT;
- Pasjek - Tepe: investicija še ni zaključena, vrednost opravljenih del pa je ocenjen na 15.000.000 SIT;
- Stranski vrh: urejanje lokalne ceste je bilo ocenjeno v višini 6.000.000 SIT;

KS Primskovo

- Višji grm - Razbore - Ježni vrh: investicija še ni zaključena, vrednost opravljenih del pa je bilo ocenjeno na 18.000.000 SIT;

KS Štangarske Poljane

- asfaltiranje je povezano med občino Ivančna Gorica in občino Litija preko Obolnega Ščita in Reka Gozda. Investicija je zaključena, delež investiranja je v višini 4.500.000 SIT;

KS Štanga

- lokalna cesta Dragovšek - Pavlič - Kramar: vrednost del je bilo ocenjeno na 3.000.000 SIT;
- Velika Štanga - Mala Štanga: za opravljena dela je bilo izplačano 8.000.000 SIT;

KS Kresnice

- ureditvena dela na lokalni cesti Kresnice - Litija so znašala 5.800.000 SIT;

MS Litija

- zgrajen je bil nov most čez potok Reka, vrednost del 2.500.000 SIT;
- rekonstrukcija Grbinske ceste s pločniki: investicija še ni zaključena, vrednost del 7.000.000 SIT;

KS Vače

- za nadaljevanje rekonstrukcije ceste Cirkuš - Vače je bilo v letu 1997 porabljenih 7.800.000 SIT, za cesto Potok - Vače pa 12.000.000 SIT;

KS Vintarjevec

- ureditev ceste Zore - Šuštar je bila obračunana v višini 3.000.000 SIT,
- asfaltiranje ceste Riharjevec je znašalo 6.000.000 SIT;

KS Gabrovka

- asfaltirala in uredila se je cesta od Moravč - Roj in Hohovice v skupni vrednosti 8.000.000 SIT;

KS Dole

- pričela so se rekonstrukcijska dela na cesti, ki povezuje KS Dole s KS Šentrupert v sosednji občini Trebnje; vrednost opravljenih del pa je znašala 24.000.000 SIT;

KS Velika Kostreznica

- v preteklem letu so se pričele aktivnosti na cesti Kostreznica - Jezice, asfaltirano je bilo 1 km ceste med Kostreznico in Bukovjem, vrednost del pa je bila ocenjena na 10.000.000 SIT.

Sredstva, ki so bila namenjena investicijam na področju gospodarske infrastrukture v preteklem letu, so velika, k tem sredstvom pa je bilo potrebno dodati še veliko lastnega dela občanov. Zaslugo za pridobitev teh sredstev gre pripisati občinski upravi ter poslancema v Državnem zboru. Sodbo, ali so bila sredstva racionalno, enakomerno in gospodarno porabljena, prepušчам bralcu.

FRANC JAKLIČ

Občina Litija
Jerebova 14
Litija

POGOJI ZA ZBIRANJE PISNIH PONUDB ZA ODDAJO V NAJEM GARAŽE V VEČSTANOVANJSKI HIŠI ULICA LUKE SVETCA 5 V LITIJU.

I. Predmet najema

Predmet oddaje v najem j e garaža v večstanovanjski hiši Ulice Luke Svetca 5 v Litiji, v skupni izmeri 21.96 m². Garaža je izpraznjena in nazazpolaga takoj. Garaža se ne sme uporabljati za opravljanje poslovnih dejavnosti.

II. Čas oddaje - najema

Najemno pogodbo za navedeno garažo bomo sklenili za nedoločen čas s tri mesečnim odpovednim rokom.

III. Najnižja izklicna najemnina

Najnižja izklicna mesečna najemnina za garažo je 7.897,00 SIT (januar 1998). V ceno ni vračunan prometni davek. Ponujena mesečna najemnina se bo povečevala skladno z rastjo cen na drobno. Ker obstaja možnost, da garažo ob hujših nalihv doseže meteorna voda, se bo izbranemu najemniku zaračunavalo 50% ponujene najemnine in sicer do odprave navedene pomanjkljivosti na stroške Občine Litija.

IV. Pogoji za zbiranja ponudb

Za najem garaže lahko predložijo ponudbo občani Občine Litija s stalnim prebivališčem v Občini Litija, kar ponudnik dokaže s potrdilom o stalnem prebivališču, ki ga predloži ponudbi.

Za zainteresirani občani so k ponudbi dolžni predložiti še naslednje:

- izjavo, da na področju Občine Litija še nimajo v najem ali v lasti garaže,
- izjavo, o vrsti avtomobila katerega namerava ponudnik hraniti v omenjeni garaži,
- izjavo, da omenjene garaže ne namerava uporabljati v poslovne name-ne,
- potrdilo, da ponudnik nima zapadlih obveznosti do Občine Litija iz naslova najemnin,
- izjavo - dokument o plačilni sposobnosti za poravnavo najemnine in izjavo, kako bo zavaroval plačevanje najemnine,
- izjavo, da ne bo garaže oddajal v podnajem.

Ponudbo za najem z vsemi prilogi je potrebno oddati v zaprti kuverti do vključno ponedeljka, 23. 03. 1998 do 12.00 ure na naslov Občina Litija, Oddelek za gospodarsko infrastrukturo, Jerebova 14, 1270 Litija. Na kuverti naj bo napis: "Ne odpiraj; ponudba za garažo!" Nepopolnih in prepozno prejetih ponudb ne bomo upoštevali.

V. Zavarovanje resnosti ponudbe

Ponudnik zavaruje resnost ponudbe za primer, da ne bi sklenil pogodbe o najemu v višini 15.000,00 SIT (bianco podpisan ček tekočega računa, drugo).

VI. Merilo za izbor ponudbe

bo višina ponujene najemnine.

V primeru enake ponujene najemnine, imajo prednost tisti, ki:

- imajo stalno prebivališče v večstanovanjski hiši Ulice Luke Svetca 5 (lokacija obravnavane garaže),
- daljši čas bivanja na področju Občine Litija.

VII. Sklenitev najemne pogodbe

Izbrani ponudnik mora v roku 15 dni od prejema pisnega sklepa o izboru najugodnejše ponudbe skleniti z Občino Litija najmeno pogodbo. V primeru, da ne sklene najemne pogodbe v navedenem roku, bo Občina Litija ponudila najme naslednjem ponudniku. Najemna pogodba se sklene za nedoločen čas. V tem primeru zapade znesek zavarovanja resnosti ponudbe, ki ga je prdložil najugodnejši ponudnik v korist Občine Litija.

VII. Prenehanje najemne pogodbe

Najemna pogodba sklenjena za garažo po teh pogojih lahko preneha:

- vsak čas sporazumno,
- z odpovedjo, po preteku odpovednega roka 3 mesecev,
- zaradi neizpolnjevanja pogodbenih določil.

OBČINA LITIJU

KS Dole pri Litiji - nova občina

KS Dole pri Litiji je ena največjih KS v državi Sloveniji. Njena površina meri 67 km², šteje samo 870 prebivalcev, celotna KS je demografsko ogrožena.

Infrastruktura je zelo slabo razvita, le nekaj sto metrov asfaltiranih krajevnih cest. V KS Dole je 37% vseh makadamskim cest v občini Litija. Vodooskrba ni urejena, smo brez javnih, prometnih povezav. Podjetništvo je slabo razvito zaradi neurejenih, osnovnih komunalnih infrastruktur. 80% prebivalstva se ukvarja s kmetijstvom, ki pa daje premalo dohodka za preživetje. Če ostanemo v

sedanji organiziranosti, to se pravi v občini Litija ali Šmartno, izboljšav ne bo. Sedanja občina Litija ali Šmartno ni in ne bo v stanju na Dolah zagotoviti osnovnih pogojev za normalen razvoj in življenje še nadaljnjih 50 let.

Samostojna občina Dole s pomočjo države to lahko zagotovi, če bomo to hoteli v nekaj letih. Eno priložnost smo že zamudili pred tremi leti. Prepričan sem, da smo takrat premalo vedeli o lokalni samoupravi, ki jo narekuje čas približevanja, vključevanja v evropske institucije.

MIRKO MOČILAR

ki vedno pride prav, ko nam strokovni kriteriji ne ugajajo. Vendar je to veljalo le za nekatere, druge so obveljali strankarski interesi taistih poslank in poslancev. In na podlagi tega smo v Sloveniji dobili majhne občine s 1.000 prebivalci (in tudi manj) in občine velikanke, ostanke nekdanjih komun, med katere sodi tudi sedanja občina Litija. Državljanin pa so ostali bolj ali manj nemi in z mešanimi občutki: le kje so kriteriji?!

In kaj se je od takrat spremenilo? Zgodovina se ponavlja. Vladna služba je glede na strokovna merila predlagala ustanovitev štirih novih občin. Tako naj bi se sedanja občina razpolovila na t.i. severni in južni del, za kar je v začetku predlagala tudi Mestna skupnost Litija. Občinski svet je ob vseh pobudah in predlogih iz posameznih KS izoblikoval predlog za ustanovitev novih občin ter ga naslovil na Vladno službo in Državni zbor. Kakšen bo končni predlog Vlade in odločitev Državnega zbora še ni znano. Krajani pa se ob vsem tem največkrat

sprašujejo: le čemu? In prav rada se razvije že vsem nam znana "gostilniška debata" o politiki, o preobsežni občinski birokraciji, o plačah, o tej ali oni osebi, ki bo na tem ali onem položaju ... in vse to iz "preverjenih" virov. "In če bomo menčali, se nas bo (ponovno) zmenčalo!!" je bilo zapisano v zadnji številki glasila Krajevnih novic izpod peresa Antona R. Sinigoja. Da, pred vsakim posameznikom je odgovorna odločitev. In verjamem, da je v vseh nas močna želja (pa naj si bo iz Gabrovke ali Šmartna, Primskovega ali Jablaniške doline ali katerega koli drugega kraja predvidene nove občine), da vsako območje dobi svoj vpliv na razvoj svojih krajev. To pa je realno le tam, kjer so občine manjše, tako po številu prebivalcev, kot po kvadratnih kilometrih, ki jih obsegajo. Ob tem je možen tudi večji vpliv na enakomeren razvoj občine kot celote in večja možnost nadzora nad delovanjem občinskih služb. Čemu se torej bojite manjših občin?

RAJKO MESERKO

Iz seje Občinskega sveta

Zavrnjeno povišanje cen v vrtcih

Piše: R. Ciglar

Litija, 23. februarja – Občinski svet se je sestel na ponedeljkovi, 36. redni seji, drugi v tem letu. Takoj na začetku je potrdil spremembo Poslovnika Občinskega sveta, ki bo po novem omogočal sklic korespondenčne seje po telefonu v primerih, ko gre za izjemno nujne zadeve.

V nadaljevanju je bil sprejet Statut Javnega podjetja Komunalno stanovanjsko podjetje Litija d.o.o., ki je vnesel nekaj nesporazumov med svetniki, a so jih ti v odmoru med sejo uspeli uskladiti.

Občinski svet je sprejel še spremembe in dopolnitve dveh pravilnikov in sicer najprej Pravilnika o odlaganju odpadkov in vzdrževanju začasnega odlagališča Ponoviče, kjer bodo navedene spremembe omogočale sanacije nekaterih najbolj akutnih črnih odlagališč v občini Litija (Kresnice, Gabrovka, Rakovnik...), ki jih bo ob sklepu Občinskega sveta in soglasju MS oziroma KS možno določiti kot lokacije, ter spremembe v Pravilniku o ravnanju z odpadki in načinu oblikovanja cen na območju občine Litija, ki dajejo možnost, da se v odročnih naseljih in vozilom težko dostopnih krajih omogočijo namestitve skupnih kontejnerjev in da je cena zbiranja v takem primeru na osebo 15 % nižja. Za gospodinjstva, katerih število oseb presega pet članov, se element zbiranja in odvoza odpadkov določi kot maksimalna cena.

V prvem branju so bili obravnavani Pravilnik o oddajanju poslovnih prostorov v najem, Odlok o oskrbi z vodo iz javnih vodovodov ter sprememba in dopolnitev Odloka o prostorskih ureditvenih pogojih za območje urejanja GS4 in GS4/1, Graška Dobrava v Litiji, katerega osnutek bo javno razgrnjen v

avli Občine Litija in sicer 30 dni od dneva objave v Uradnem listu Republike Slovenije.

Sprejet je bil sklep o sofinanciranju investicije v domu za starejše občane Doma Tisje Šmartno pri Litiji. S sofinanciranjem investicije bo

omogočeno Občini Litija na Ministrstvu za delo, družino in socialne zadeve oddati vlogo za uvrstitev predlagane investicije v prednostni vrstni red investicij v javne zavode do leta 2005.

Ali se bo s spremembo in dopolnitvijo pravilnikov o odlaganju odpadkov in vzdrževanju začasnih odlagališč ter o ravnanju z odpadki in načinu oblikovanja cen res kaj spremenilo v korist čistejšega okolja? Za to bo morda še bolj učinkovito lahko skrbelo na novo organizirano Komunalno stanovanjsko podjetje.

Občinski svet je ponovno zavrnil povišanje cen programov predšolske vzgoje v občini Litija in bo ponovno odločal, ko bodo svetniki dobili zaključni račun oz. poročilo poslovanja vzgojnovarstvenega zavoda v letu 1997. Zahtevali so tudi, da se do ene od naslednjih sej pripravi koncesijski akt o možnosti izdajanja koncesije programov predšolske vzgoje na območju občine Litija.

V okviru kadrovskih zadev je Občinski svet imenoval še komisijo za pripravo razpisov za grafično pripravo ter tiskanje Glasila občanov. Na podlagi razpisov bodo tako izbrani izvajalci, s katerimi bodo sklenjene pogodbe.

Na koncu pa so svetniki pod točko "pobude in vprašanja svetnikov" naslovili kar nekaj vprašanj na občinsko upravo in do naslednje seje terjali odgovore.

Sprejet statut javnega podjetja KSP Litija d.o.o.

Direktor javnega podjetja je bil na osnovi drugega odstavka 19. člena Odloka o ustanovitvi Javnega podjetja Komunalno stanovanjsko podjetje Litija d.o.o. (Ur.l. RS, št. 67/97) zadolžen izdelati statut podjetja in ga predložiti v pregled in sprejem Občinskemu svetu Občine Litija.

Statut je temeljni dokument podjetja, ki na osnovi:

- Zakona o gospodarskih javnih službah (Ur.l. RS, št. 32/93),
- Zakona o gospodarskih družbah (Ur.l. RS, št. 30/93, 29/94),
- Zakona o sodelovanju delavcev pri upravljanju (Ur.l. RS, št. 42/93),
- Statuta Občine Litija (Ur.l. RS, št. 41/95, 70/95 in 6/96) in
- Odloka o ustanovitvi Javnega podjetja Komunalno stanovanjsko podjetje Litija d.o.o. (Ur.l. RS, št. 67/97),

določa osnovne okvire in temelje podjetja, kapital, ime, sedež in pečat, dejavnost, notranjo organizacijo, zastopanje, odgovornost, poslovno politiko in planiranje, vire financiranja in organe podjetja. Statut je osnova in pogoj za vpis in registracijo podjetja. Na osnovi tega se sprejemajo tudi drugi akti podjetja oziroma poteka celotna organizacija, delovanje in druge funkcije obstoja podjetja.

Prvi predlog statuta sem posredoval 16. 1. 1998 in ga je Občinski svet Občine Litija obravnaval na 35. redni seji dne 26. 1. 1998 v prvem branju. Podane so bile tudi pripombe Odbora za gospodarsko infrastrukturo.

Komisija za statut in pravna vprašanja Občine Litija je na seji 11. 2. 1998 pregledala in obravnavala vsebino statuta in podala svoja stališča in pripombe. Večina pripomb in dopolnil je bila vključena v predlogu za drugo obavnavo na 36. redno sejo Občinskega sveta Občine Litija dne 23. 2. 1998.

Občinski svet je predlagano besedilo statuta obravnaval in na usklajeno vsebino ni bilo pripomb. Za skupino svetnikov je bilo sporno edino določilo, ki v pogojih za razpis direktorja omogoča, da se lahko na razpis prijavi tudi kandidat s srednjo izobrazbo in najmanj petletnimi izkušnjami vodenja poslovanja gospodarskih javnih služb.

Po razpravi in vsklajevanju je prvo določilo ostalo nespremenjeno, spremenjen je bil pa pogoj, da ima kandidat 5 let delovnih izkušenj na vodilnih mestih v gospodarstvu.

Komunalno stanovanjsko gospodarstvo je v zadnjih nekaj letih doživelo vrsto zakonskih sprememb v smislu organiziranosti in terminologiji. Res je, da niti politika niti posamezniki pred temi spremembami oz. tako imenovano tranzicijo niso imeli ne potrebe, niti želje sodelovati v razvoju in delovanju nič več kot jih je vključevala nujna. Saj verjetno ob možnosti sodelovanja v ostalih gospodarskih panogah to niti ni bila nikogaršnja želja. Zaradi sprememb ni težav v gospodarstvu pa je tudi komunalna dejavnost kot edina domena ostala dokaj zanimivo področje.

Ne glede na vse spremembe pa seveda komunalna dejavnost je, je bila in bo morala biti v bodoče servis in služba za izvajanje opravil in storitev za zagotavljanje normalnega kakovostnega življenja občanov in gospodarskih dejavnikov. Ne glede na vse je potrebno zagotavljati zadostne količine zdrave pitne vode, odvajati in čistiti odplake, zagotavljati stalno prevoznost v cestnem omrežju, varno in estetsko uporabo javnih površin in druge dejavnosti, ki so za življenje in delo potrebne. V prizadevanju za to bo dosežen cilj razvoja podjetja, uporabniki, občani in gospodarstvo pa zadovoljni s storitvami.

JANEZ BAŠ

POSLUŠAMO, OPAZUJEMO, KOMENTIRAMO

LDS in ZIK

Nikakor se ne bi oglašali v tej rubriki in na to temo, če ne bi pisec članka, B. I., "ZIK da ali ne" v prejšnji številki Glasila občanov v svoj prispevek vplel tudi LDS.

Svetniška skupina LDS v občinskem svetu je pri obravnavi Odloka o ustanovitvi javnega zavoda ZIK Litija izrazila svoje poglede na ta odlok, kar je v demokraciji povsem logično in razumljivo. Pogledi LDS na ta odlok, na organiziranost ZIK in s tem tudi na vsebino dela so pač drugačni od tistih, ki so zapisani v odloku. Svetniška skupina je svoja stališča tudi argumentirala in podrobno obrazložila.

V prvi vrsti gre za to, da je zakonitost tega odloka hudo vprašljiva. Na tem mestu ne bi podrobno razlagali vseh podrobnosti o zakonskih neskladjih v odloku, ker bo to pač stvar presoje zakonitosti v nadaljnjih postopkih in bo zadeva s te plati postala jasna. Na to je bila svetniška skupina LDS vsekakor dolžna opozoriti.

Glede organizacije in vsebine dela pa je bilo podano mnenje, da bi knjižnica, glasbena šola, ljudska univerza in kulturni center lahko uspešneje in bolj kakovostno delovali, če bi bili organizirani kot samostojni zavodi, ne da bi imeli nad sabo še eno organizacijo - ZIK, ki v tej vlogi "dežnika" nad njimi pravzaprav ne odigra nobene ustvarjalne vloge.

Pri nas se je v zadnjih sedmih letih zgodilo toliko sprememb, da je nerazumljivo vztrajanje na že zdavnaj preživeli (ali sploh nikoli zaživeli) oblikah dela. ZIK je bil v Litiji ustanovljen leta 1982 v povsem drugačnih časih in že takrat ob mnogih pomislekih o smiselnosti tega početja. Mnoge dejavnosti, ki so bile takrat vključene v ZIK, so iz njega "ušle", ker se je kmalu izkazalo, da povsem različnih dejavnosti po vsebini in namenu ne gre siliti pod isto streho.

Tako se tudi danes postavlja vprašanje, ali je nad knjižnico, glasbeno šolo, ljudsko univerzo in kulturnim centrom (ta je povsem na novo ustanovljen) res nujno potreben še "nadzornik" ZIK, brez katerega te enote ne bi mogle delovati? Nenazadnje je v naši državi večina knjižnic (46 do 60) organizirana v samostojne zavode, kar je tudi skladno s stališči stroke ter Narodne in univerzitetne knjižnice. Kakšna je organiziranost glasbenih šol in kaj vse dosegajo, je staršem otrok, ki obiskujejo glasbeno šolo, jasno in znano. Ljudske univerze pa so že zdavnaj prerasle v samostojne izobraževalne centre, ki ustvarjajo lastna sredstva za obstoj in razvoj.

LDS je obenem tudi podala povsem konkretna pojasnila glede racionalnosti delovanja sedanjih enot ZIK kot samostojnih zavodov. Gre ravno za nasprotno od ustanavljanja novih služb za vodenje financ in podobno, saj je pri nas že leta uveljavljena praksa, da je najcenejše tisto finančno svetovanje, ki ga izvajajo za to specializirane firme, najdražje pa je vzdrževanje lastnih služb.

To je le nekaj osnovnih pojasnil o tem. Čas bo slej ko prej prinesel spoznanja, da ni nobena stvar tako dobra, da ne bi mogla biti še boljša. Tudi v Litiji in tudi v dejavnostih, o katerih je govora.

MARTIN BRILEJ

Iz Podjetniškega centra Litija

Najprej znanje

Z vzpostavitvijo Podjetniškega centra, ki bo pokrival območje Občine Litija se vključujemo v nacionalni projekt spodbujanja pospeševanja razvoja malega gospodarstva, ki ga vodita Pospeševalni center za malo gospodarstvo in Republiški zavod za zaposlovanje. Cilj tega projekta je povezati vse subjekte na lokalnem nivoju preko lokalnih pospeševalnih centrov, ki bodo zagotovili organizirano spodbujanje razvoja, podjetništva in zaposlovanja. Osnovni namen delovanja je opravljanje svetovaleh in poslovnih storitev za malo gospodarstvo, izobraževanje za podjetništvo, razvojno načrtovanje, aktiviranje in razvoj kadrovskih in finančnih potencialov ter promoviranje programov, ki so pomembni za gospodarski razvoj občine.

V oktobru '97 so bile aktivnosti Podjetniškega centra usmerjene predvsem v anketiranje subjektov malega gospodarstva. Namen izvajanja te ankete je bil trojni in sicer organizirati lokalno bazo podatkov, pridobiti oceno problemov, s katerimi se srečujejo obrtniki in podjetniki pri svojem delu ter njihove razvojne usmeritve ter proučiti lastnosti lokalne podpirne mreže. Kljub temu, da je bil odziv dokaj slab, so bila dana neka realna izhodišča za nadaljnje delo.

Med prvimi dejavnostmi je Center organiziral v Litiji dve podjetniški delavnici, ki sta udeležencem iz različnih lokalnih institucij ponudili prva in nova znanja s področja razvojnega načrtovanja v lokalnih skupnostih. Navsezadnje je uspešen razvoj lokalne skupnosti odvisen od ljudi, ki živijo v tem okolju, od njihove sposobnosti soočanja s

problemi ter njihove sposobnosti delati skupaj, hkrati pa kreirati inovativne razvojne projekte. Delavnice je vodila zunanja sodelavka, ki ima certifikat in izkušnje na tem področju.

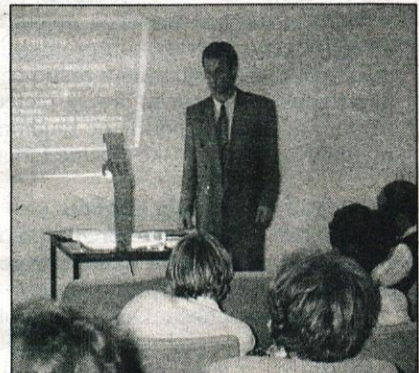
V prostorih Podjetniškega centra Litija pa je bil organiziran seminar s temo Skrivnosti in spretnosti najbolj uspešnih trgovcev za ciljno skupino, ki se ukvarja s trgovinsko dejavnostjo.

Glede na to, da je bil mesec januar že čas za zaključevanja poslovnih knjig, sta se Občina Litija in Območna obrtna zbornica dogovorili, da je bil v okviru Podjetniškega centra organiziran seminar Obratun davka od dobička pravnih oseb ter davka od dejavnosti samostojnih podjetnikov za l. 1997.

Podjetniški center je februarja organiziral seminar s področja marketinga. S tem so lahko tudi litijski obrtniki in podjetniki dobili informacije, ki so jim bile doslej dostopne le v Ljubljani in povezane z veliki stroški. Cena takšnih seminarjev v Ljubljani je npr. 16.800,00 SIT, v Litiji pa so udeleženci plačali samo 2.000,00 SIT, ostalo pa je pokrila Občina Litija. Udeležence seminarja pa je presenetil še Radio Geoss z darilnimi boni za akcijsko oglaševanje 50 oglasov.

Na pobudo obrtnikov je bil litijski Območni obrtni zbornici organiziran tudi seminar in preizkus znanja iz varstva pri delu in požarnega varstva za vodilne in vodstvene delavce. Zaradi velikega zanimanja bo seminar v mesecu aprilu ponovljen in se ga bodo udeležili še ostali zainteresirani.

Ker se obrtništvo in podjetništvo

Seminar za trgovinsko dejavnost.

v občini Litija že nekaj let ni skupno predstavilo izven lokalnih meja, sta se na pobudo Podjetniškega centra Občina Litija in Območna obrtna zbornica Litija dogovorili, da bosta sofinancirali sodelovanje obrtnikov in podjetnikov na 1. sejmu obrti in podjetništva v Ljubljani, ki bo od 12. maja do 17. maja letos.

Dosedanje aktivnosti so le del pospeševalnega programa litijskega Podjetniškega centra. Naslednji korak bo usmerjen v izgradnjo celovite informacijske podjetniške podpore na podlagi obstoječih podatkovnih baz in lokalnih baz podatkov z informacijami o poslovnih prostorih, poslovnih subjektih, podjetniških svetovalcih, razpisih, kreditnih in investicijskih ugodnostih...

Področje malega gospodarstva je tisto, ki si resnično zasluži podporo, kajti tu podjetniki najhitreje odpirajo delovna mesta, hkrati pa je malo gospodarstvo spodbujevalec razvoja v širšem smislu, kar dokazujejo tudi izkušnje v razvitem svetu. V litijski občini se očitno tudi na področju malega gospodarstva premika v smislu širitve števila podjetij ter kvalitete dela. To je tudi edina pot, da si na tem prostoru pridobimo boljše pogoje za zaposlovanje in nenazadnje tudi za ustvarjanje novega kapitala.

SASA GRADIŠEK

Letovanje socialno ogroženih otrok

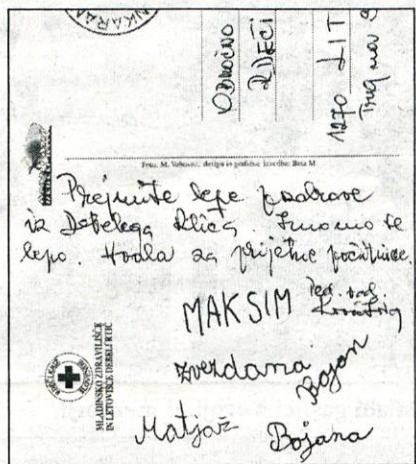
Območna organizacija Rdečega križa Litija je s finančnimi sredstvi, ki so bila zbrana v akciji "Nikoli sam '97", omogočila brezplačne zimске počitnice petim otrokom iz socialno ogroženih družin. V času od 15. do 22. februarja 1998 so s svojimi vrstniki iz drugih krajev Slovenije preživljali prijetne počitnice v Mladinskem zdravilišču in letovišču Debeli Rtič pri Ankaranu. To je potrdilo tudi njihovo veselje in burno pripovedovanje, ko so se v nedeljo, 22. 02. 1998, ob 11.00 uri vrnili domov in se srečali s svojimi starši, sestrami in brati, ki so jih čakali pri športni dvorani v Litiji. Območna organizacija Rdečega križa Litija je vsem otrokom poklonila tudi primerne trenirke, ki so jim še dodatno polepsale letošnje zimске počitnice. Udeleženci tega letovanja so bili po en učenec iz OŠ Gradec, OŠ Litija, OŠ Šmartno, OŠ Gabrovka in iz enote s prilagojenim programom pri OŠ Litija.

KARLO LEMUT

Bili smo na Debelem Rtiču

Ime mi je Bojan. V šoli so me izbrali, da grem med zimskimi počitnicami na Debeli Rtič. Območna or-

ganizacija Rdečega križa Litija je meni in še štirim učencem iz ostalih šol v občini omogočila enotedenske počitnice v Mladinskem zdravilišču in letovišču. Vseh nas je bilo 60. Razumeli smo se dobro, radi smo plaval in igrali košarko. Bivali smo

v novem paviljonu, kjer je tudi bazen in manjše sobe z dvema posteljama. Veliko smo se sprehajali po Debelem Rtiču, se peljali z ladjo v Koper in šli na izlet v Ankarano. Bilo je zelo zabavno in prijetno. Upam, da bom še kdaj šel na tako letovanje. V imenu vseh učencev se zahvaljujem za prijetne brezplačne

počitnice Rdečemu križu - preko akcije "Nikoli sami".

BOJAN KOKALJ, OŠ Šmartno

Topel, zabaven Debeli Rtič

V nedeljo smo prispeli na Debeli Rtič. Naša skupina je štela 60 otrok. Razdelili smo se v skupine po 8-11 otrok. V sobi nas je bilo šest. Vodila nas je Mojca Černigoj, študentka organizacije managementa. V nedeljo smo spoznali otroke iz drugih skupin pa tudi okolje, v katerem smo preživljali počitnice. V ponedeljek smo vstali ob 7.30. Pojedli smo zajtrk, šli na sprehod, pospravili sobe ter igrali košarko. Vsreda smo se peš odpravili v Ankarano. V četrtek smo se z ladjo odpeljali v Koper. Bilo je zelo zanimivo. Zvečer nas je obiskal Vili Resnik. Prispelo je tudi 57 otrok nogometašev. V petek nas je zabaval čarovnik s svojimi čarovnijami. V soboto zvečer smo za slovo pripravili pustovanje in se našemili. V nedeljo smo se odpeljali domov.

Preživeli smo lepe in zanimive počitnice, saj smo se vsak dan kopali, tekli, igrali košarko ter pisali. Želim si še več takšnih počitnic.

MATJAŽ PERME, OŠ Litija

Krvodajalska akcija uspela

Litija, 13. februarja - Območna organizacija Rdečega križa Litija je v sredo in četrtek, 11. in 12. februarja 1998, organizirala dvodnevno krvodajalsko akcijo, ki je potekala v prostorih Zdravstvenega doma Litija. Dobre organizacijske priprave in izredno razumevanje občanov do darovanja krvi je rezultat zelo uspešno izvedene krvodajalske akcije.

Ko se v mnogih sredinah v RS srečujejo z upadanjem števila krvodajalcev se na območju naše občine število krvodajalcev ne zmanjšuje temveč celo postopoma narašča. V sredo je na odvzem krvi pri-

stopilo 192 krvodajalcev, v četrtek pa je število darovalcev krvi presešlo številko 220. Tudi tokrat je kar 19 % vseh darovalcev krvi kri darovalo prvič, kar potrjuje spoznanje, da so občani občine Litija ljudje z izrednim občutkom ter pripravljenostjo pomagati ljudem, ki so v stiski in potrebni pomoči, tudi s tem, da darujejo nekaj čisto svojega, to je kri. Območna organizacija Rdečega križa Litija se zahvaljuje vsem občanom, ki so se udeležili krvodajalske akcije, kot tudi vsem tistim, ki so kakor koli pripomogli, da je tudi tokrat akcija uspela.

K. L.

Usposabljanje pripadnikov civilne zaštite

Litija, 27. februarja - Uprava za obrambo Ljubljana, Izpostava Litija bo v času od 03. 03. do 07. 04. 1998 organizirala dopolnilno usposabljanje pripadnikov civilne zaštite na območju KS Jevnica, Kresnice, Ribče, Hotič, Vače, Sava, Šmartno, Vintarjevec in na območju Mestne skupnosti Litija. Usposabljanje bo izvedeno v popoldanskem času med 17.00 in 19.00 uro na temo "Naloge na področju požarne preventive". Pripadniki civilne zaštite bodo na omenjeno usposabljanje povabljeni z osebnim vabilom.

K. L.

Usposabljanje bolničarjev

Litija, 2. marca - V prostorih OŠ Litija se je začelo usposabljanje za bolničarje v ekipah za prvo pomoč civilne zaštite. Na usposabljanje, ki bo trajalo dva tedna so povabljeni pripadniki ekip za prvo pomoč, ki še niso ustrezno usposobljeni za delo v ekipah.

Biti seznanjen z nalogami in usposobljen pomagati ponesrečenemu ob prometni ali drugi nesreči je izredno pomembno za učinkovito in uspešno reševanje ob nesrečah. Organizatorja usposabljanja sta Uprava za obrambo Ljubljana, Izpostava Litija in Občina Litija, izvajala pa ga bo Območna organizacija Rdečega križa Litija ob angažiranju psihologinje, zdravnika in medicinske sestre.

K. L.

Pojasnilo!

Pravilen naslov Tehnično servisnega centra Laba & Laba na internetni strani je info@laba-laba.si. Do napake je prišlo pri računalniški konverziji pisave.

Prav tako je prišlo do napake pri avtorizaciji članka z naslovom Sprejemanje državnega proračuna v postopku. Aytor je namreč poslanec v Državnem zboru, Franci Rokavec, v prispevku pa je bil predstavljen del njegove razprave na seji DZ, kar bi moralo biti pojasnjeno v uvodu, ki je izpadel.

Vsem prizadetim se uredništvo iskreno opravičuje!

POSLUŠAMO, OPAZUJEMO, KOMENTIRAMO

ZIK, da ali ne? Po moje, ne!

Ko prebiram vaš članek, g. ali ga. B. I. (brez imena), se mi poraja kar nekaj vprašanj in sicer: od kod vam podatek, da sem vložila štiri osnutke odlokov za nove javne zavode, saj tega ne vedo niti svetniki, ker gradivo še ni uvrščeno na dnevni red občinskega sveta. Verjetno imate v občinski upravi "dobre zveze". Pa nič zato. Prišli ste pač do informacij, pa na žalost iste poučeni o vsem, kar ti odloki vsebujejo. Finančna analiza, katere nimate, bo dokazala, da je nova oblika organiziranosti cenejša in vsaki enoti daje možnost ustvarjalnega razvoja. Vam, ki tako dobro poznate ZIK, pa zastavljam nekaj vprašanj.

Morda vas je toliko v hlačah, da boste nanje odgovorili in se upali podpisati s celim imenom. Ali po vaše sedanja organiziranost ZIK zagotavlja vsaki enoti primeren razvoj? Ali pod isto streho normalno delujejo profitne in neprofitne strokovno zaokrožene enote? Ali štiri vodje ne morejo biti štirje direktorji, z nekoliko višjo plačo od sedanje? Kaj Litiji pomeni Delavska univerza, razen polnih parkirišč in razpadajoče zgradbe, v kateri se nahaja? Ozrite se na druge tovrstne izobraževalne ustanove v Sloveniji, primerjajte, pa boste videli, kje je njeno mesto. Ali je Glasbena šola takšna, kakršno želimo? Povprašajte samo litijsko godbo. Dejavnost Kulturnega centra ni zaživila. Ne vem, zakaj. Vem pa zanesljivo tole, dokler je kino predstave organsizirano izvajala ZKO, ta dejavnost ni imela izgube. Sedaj jo ima. Zakaj?

O g. Sevljaku nisem nikoli rekla nič in tudi danes ne bom, ker moje mnenje ne sodi v ta zapis.

Še vedno sem zavzeta pristašica varčne in racionalne porabe proračunskih sredstev, čeprav na to nisem nikoli prisegala. To smo počeli v prejšnjem režimu, saj še veste? Morda pa vi prisegate, da boste ohranili ZIK takšen kot je?

MARIJA TOMŠIČ

Zgodba o oblasti

Nekoč, nekje je živel človek. Ker je bil narodni tribun in ker je veljal za človeka, ki si bo vedno prizadeval omogočiti boljše pogoje za življenje vsem članom te skupnosti, so ga njegovi ljudje izvolili za vodjo, za poglavarja svoje družbene skupnosti. Umestil se je v udobno pisarno, si omislil tajnico in 'fikus' ter vladal.

Nato se je ta veliki vodja odločil presedlati na vplivno mesto v državi in ljudje so rekli: "Pojdi in delaj v dobro nas vseh!" Šel je v veliko mesto, v državno hišo uresničiti svoje poslanstvo. Dobil je novo pisarno, še eno tajnico in 'fikus' ter veliko plačo. Poleg plače je bil upravičen še do nekaj neobdavčenih sredstev za to in ono. Okusil je draž oblasti. Bil je velika riba svojih ljudi, a majhna riba svoje stranke. Pri njih je veljalo načelo: "Misli s tujo glavo! Kdor uveljavlja svojo voljo, ni poslušen." Imeli so namreč svoje ljudi, ki so mislili za druge; tudi za našega ljudskega vodjo. Prst obrnjen navzdol je pomenil glas proti, prst obrnjen navzgor pa glas za. Bog obvaruj, da bi glasoval drugače, kot so mu velele velike ribe, tudi če bi s tem glasoval proti svojim ljudem, ki so ga izvolili.

S svojim glasovanjem je prinesel težje življenje tudi svojim ljudem. Glasoval je za večje prispevke, davke, visoke cene, drago upravo, a bilo mu je vseeno. Imel je lepo plačo in še vedno obsežen ter tekoč besedni zaklad, s katerim je lagal svojim volilcem. Človeška naivnost res nima meja in do naslednjih volitev ni več dolgo. Do takrat bodo ljudje tako ali tako že vse pozabili ali pa spregledali. Saj vseeno, samo da bo on še vedno na položaju.

Nauk zgodbe: Ljudje imajo oblast, kakršno si zaslužijo. (Vsakršna podobnost iz našega okolja je zgolj naključna.)

B. I.

Ustavimo neumnosti

Morda bi bilo vredno razmisliti, da bi se tisti, ki se radi ukvarjajo z neumnostmi, raje ukvarjali z mladimi, ki dejansko počnejo neumnosti. Zgovorni so že mnogi napisi in risbe na železniškem skladišču. Še bolj zgovoren pa je večerni sprehod skozi Litijo.

V dneh poplave plakatov z zgornjim pozivom, smo se morali zbegane meščanke in meščani previdno ozirati za neumnostmi oz. bežati pred njimi. Res, meščanke in meščani so bili zbegani, kar tudi pomeni, da je plakat dosegel določeno stopnjo učinkovitosti. Avtorji so poziv izbrali dokaj posrečeno ali pa tudi ne. Zlasti, če človek pozna nekatera ozadja te zgodbe, mu je dokaj hitro jasno, da je namen bliskovite akcije provokacija. Morda sam poziv niti ne bi bil tolikanj sporen, ako mu ne bi sledil podpis: 'Pozivamo k čimprejšnjemu odprtju bordela Čikago.' To pa že presega meje tistega dobrega okusa, katerega kanček sodi tudi v medsebojno komunikacijo, predvsem pa komunikacijo z javnostjo.

Dokler bomo v Litiji priča takšnemu obračunavanju med seboj sprtih in razreševanju osebnih zamer, do takrat pač ne moremo misliti na kakšno bolj ustvarjalno ozračje, pa tudi ne na take pogoje življenja, ki bi človeku prinašali srečo, mir in zadovoljstvo. Raven, na katero so se spustili avtorji plakata s svojimi botri vred, ki so pri takem početju vsekakor potrebni vsaj zaradi finančne podpore, ni niti približno primerljiva z morebitnimi neumnostmi, ki že zaradi narave dela uidejo nekaterim, ki jih je želel plakat diskreditirati. Sploh pa tako nizkotna raven pelje povsem v drugo smer kot bi si jo želele meščanke in meščani Litije.

M. B.

Podjetniški center Litija

vabi na seminar

USPEŠNO VODENJE DRUŽINSKEGA PODJETJA

v četrtek, 26.3. 1998, ob 18. uri

v prostorih Območne obrtne zbornice Litija, Jerebova 8.

Seminar bo vodil mag. Jaka Vadnjal, nosilec predmeta Družinsko podjetništvo na Visoki strokovni šoli za podjetništvo v Portorožu. Kotizacija znaša 2.000,00 SIT. Prijave in informacije po telefonu 883-154 ali 883-823.

Izjava za javnost

Svet Mestne skupnosti Litija je na svoji 14. seji, 10. 2. 1998, razpravljal o stališčih Občinskega sveta Občine Litija, ki so bila sprejeta na zadnji seji občinskega sveta, 23. 1. 1998, o vsebini dejavnosti na območju industrijske cone I. ob Ljubljanski cesti. V zvezi s tem je sprejel naslednje sklepe:

SKLEP 1: Svet MSL izjavlja, da pismo predsednika MSL, poslano županu Občine Litija 15. 1. 1998, ne vsebuje sklepa Sveta MSL, ki bi bil podlaga za soglasje k vsebini dejavnosti v industrijski coni I. (področje med Ljubljansko cesto in železnico, ter od PP Litija do Pletilje). Svet MSL protestira proti zlorabi tega pisma, ker se je le-to razmnožilo kot gradivo za sejo Občinskega sveta Občine Litija misleč, da je to soglasje MSL.

SKLEP 2: Svet MSL poziva Občinski svet Občine Litija, da vse nadaljne postopke in aktivnosti v zvezi z urejanjem tega prostora, vodi skladno z veljavno zakonodajo, prav tako pa poziva k ureditvi celotnega območja levo in desno ob Ljubljanski cesti v čimkrajšem možnem času, kar je v interesu prebivalcev in možnih bodočih investitorjev.

SKLEP 3: Za vse ekološko sporne dejavnosti Svet MSL zahteva uvedbo plačevanja ekološke rente, ki mora pripadati MSL in biti uporabljena izključno na področju MSL.

Svet MSL je na seji 18. 12. 1997 bil seznanjen z delovnim gradivom v zvezi z dejavnostmi v industrijski coni I. ob Ljubljanski cesti. Člani sveta MSL smo zgolj razpravljali o predlaganih celostnih rešitvah, pri čemer smo zavzeli stališče, da se uredi celotno področje levo in desno ob Ljubljanski cesti z grafičnim prikazom. Sprejeli pa nismo nobenega sklepa, ki bi kakorkoli izražal uradno soglasje k posameznim dejavnostim na tem območju.

SVET MESTNE SKUPNOSTI LITIJ

V SLIKI IN BESEDI

Letošnja zima prinaša zelo ugodne vremenske razmere za investicijsko vzdrževanje. M. H.

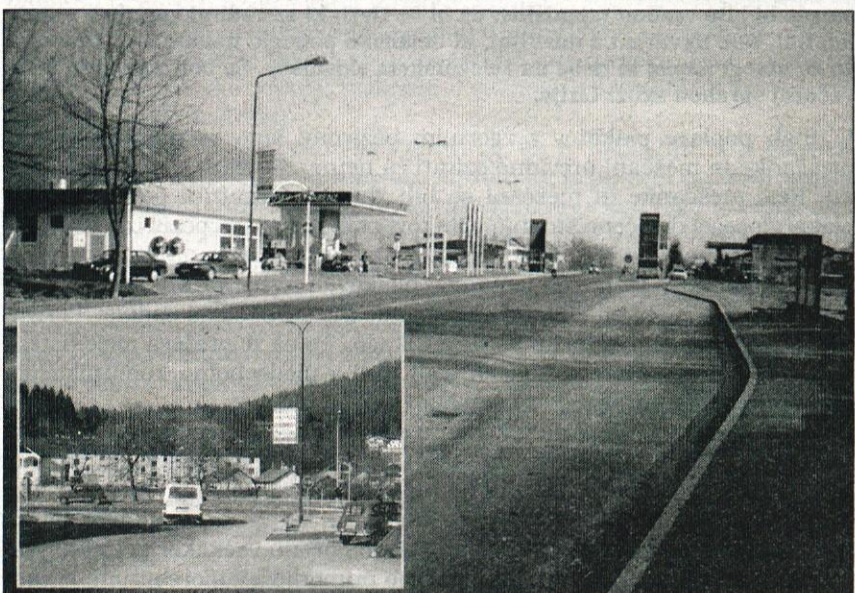
Rušenje košarkarskega objekta pri OŠ Litija je bilo zahtevno delo zaradi vgrajene velike količine železobetona in ni čudno, da se je z deli odlašalo. Šola je s tem pridobila pomemben prostor za svoje dejavnosti. M. H.

Pomladansko čiščenje in obrezovanje je Komunalno stanovanjsko podjetje izvedlo v ugodnih vremenskih razmerah. Čudimo pa se lahko 'darilu' elektro-vzdrževalne službe, ki je nekaj dreves v drevoredu ob Kidričevi cesti oklestila do golega brez kakršnegakoli soglasja vzdrževalca javnih površin na območju mesta Litija. UGO

Kljub dolgotrajnim zapletom pri pridobivanju dokumentacije za nadomestno postavitve evharističnega križa na Šmarski Dobravi, je delo končno steklo. M. H.

Sporno križišče Ul. Mire Pregljeve in Zasavske ceste ter izvoza na bencinski črpalki, o katerih smo lahko brali v prejšnji številki Glasila občanov. Bodo pozivi občan in občanov končno kaj spremenili oz. bili vsaj slišani?

O gasilcih na Dolah je vredno prebrati

Dole, 7. februarja — Prav prijetno se je bilo v soboto priključiti družbi delovnih gasilcev na njihovem občnem zboru z obsežnim dnevnim redom. Osrednji del so bile volitve novih članov v organe društva. Tako so imenovali 12 članov upravnega odbora s predsednikom Vladimirjem Oblakom, nadzorni odbor, častno razsodišče s predsednikom Jožetom Odlazkom in poveljstvo: Srečko Tekavec, poveljnik, Jernej Kotar ml., podpoveljnik, Jože Hribar, vodja enote, Stane Ajdišek, orodjar.

Društvo šteje 140 rednih članov in 48 članov Društva Mladi gasilec. Udeležili so se tečaja blagajnikov in računovodij, proslave ob 40-letnici GZ Litija, občnega zbora GZ Litija, kviza mladih gasilcev, mnogih proslav in prireditev, republiškega srečanja mladih članov v Postojni, 1. Tabora mladih na Dolah. Dohodek iz veselice v avgustu je bil razporejen za nakup in vzdrževanje gasilske opreme.

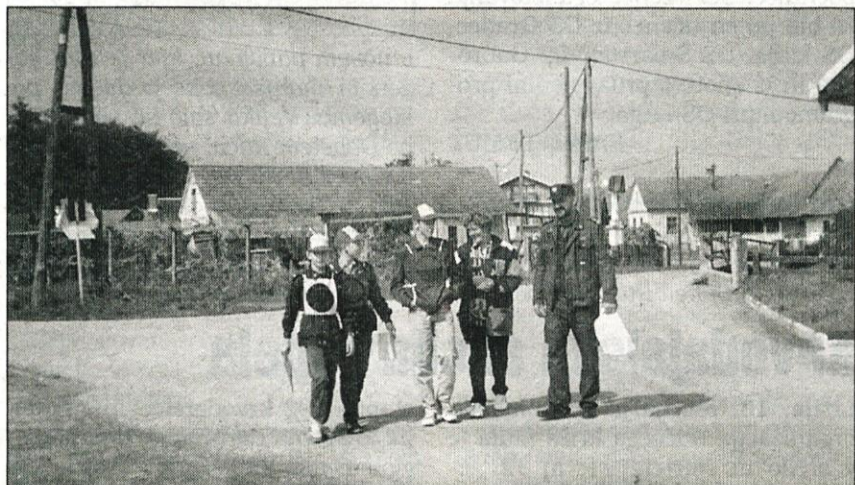
Sodelovali so v projektu Turistične zveze Slovenije Moja dežela lepa, urejena in čista. V ta namen je posebna komisija v mesecu juniju opravila ogled gasilskih domov. Z Ministrstvom za obrambo Izpostavo Litija so uskladiili razpored operativnih gasilcev na delovno dolžnost 17 članov našega društva, ki imajo vojaški razpored. Opravljen je bil tudi redni inšpekcijski pregled od matične in inventarne knjige, evidence opreme, alarmiranja, načrta dela med dežurstvom, požarnega načrta... Vse je bilo v najlepšem redu, kar dokazuje, kako zavzeto se gasilci lotijo dela.

Sodelovanje z OŠ Dole, KS, društvi, delovnimi organizacijami je bilo zgledno, pri delu v veliko pomoč in vzpodbudo.

Društvu, ki ima takšen podmladek, se ni potrebno bati za bodočnost. Društvo Mladi gasilec Dole v letu 1997 šteje 48 najmlajših, ki so delali po programu, ki so si ga zastavili na začetku leta. V zimskem času so učenci osvajali znanja iz teorije in opravili izpite za značke. Ob zaključku predavanj so se udeležili občinskega kviza "Preprečujemo požare" na Vačah. V zelo izenačenem tekmovanju, ki je obsegalo teoretični in praktični del, so zasedli 2. mesto.

Mladi gasilci s svojimi mentorji.

Ob 40-letnici obstoja Občinske gasilske zveze Litija so skupaj z MG Jevnica nastopili v kulturnem programu in hkrati predstavili tudi svoje delo čas od ustanovitve društva leta 1984. Edino tekmovanje, ki se ga niso udeležili, je bilo občinsko praktično tekmovanje, kajti organizirano je bilo v času letnih počitnic, ko otroke, ki so tako oddaljeni, ni niti mogoče zbrati, ker ni prevoza.

V juniju je bilo PGD Dole gostitelj prvega mladinskega tabora v občini, katerega namen je bil čim bolj izkoristiti počitniški čas in bolje spoznati mlade gasilce iz drugih krajev občine. Na taboru so poglobili in razširili svoje do sedaj pridobljeno znanje iz gasilstva.

Že v avgustu so se začeli pripravljati na republiško tekmovanje. Izdelali so plakat in maketo. Na

17. srečanju, ki je bilo letos v Postojni je tekmovala trojka Marko, Tilen, Borut. Pokazali so veliko znanja iz teorije, prve pomoči, se preizkusili v tekmovanju z vedrovko, prepoznavanju orodja in vezanju vozlov. Na srečanju je na temo "Varujmo naravo" slikala Nina in za svoje likovno delo prejela srebrno paleto. S tretjim mestom pa je bila nagrajena tudi njihova maketa.

V mesecu požarne varnosti, v oktobru, so izvedli mnogo aktivnosti po programu. Zavzeto nadaljujejo z delom, ki ga vodi mentorica na šoli ob pomoči gasilcev.

In zakaj se tako zavzeto lotevajo gasilskega posla? Zato, ker si želijo, da bi bili povsod tam, kjer se glasijo besede: Biti človek - za človeka - svoj pravi pomen.

JOŽICA VRTAČNIK

Klic "Na pomoč" na občnem zboru PGD Gabrovka

Gabrovka, 7. februarja — Vsakoletni občni zbori PGD Gabrovka so priložnosti, da pregledamo in ocenimo prehojeno pot in sprejememo program dela za naslednje leto. Letošnji občni zbor pa je bil pomemben tudi zato, ker smo na njem imeli možnost izvolitve novih organov upravljanja. Iz vseh poročil, ki so bila podana na občnem zboru, je bilo možno razbrati, da smo naloge, ki smo si jih zadali, tudi v glavnem realizirali, nekatere naloge, ki pa jih že nekaj let prenašamo iz leta v leto, so tudi tokrat ostale neizpeljane.

Problem, s katerim se naše društvo ukvarja že nekaj let je, kako pridobiti mentorje in ustanoviti komisijo za delo z mladimi ter oživiti društvo Mladi gasilec na OŠ Gabrovka. Opažamo, da gasilska dejavnost med mladimi ni dovolj privlačna, raje se odločajo za šport in zabavo. Že večkrat so potekali pogovori z njimi o prevzemu funkcij v društvu, vendar nismo uspeli pridobiti kandidatov zato. Tudi za to kratke volitve, ki so bile priložnost, da v organe upravljanja vključimo mlade, nam jih ni uspelo pridobiti. Prav bi bilo, da bi društvo prevzeli mladi in mu s tem začrtali novo pot, da ne bo slišati, da si je sedanja stara struktura izborila "dosmrtno vladanje." Od članov dose-danjih organov upravljanja se sliši,

da bi zelo radi prepustili svoja mesta mladim, če bi jih ti le hoteli prevzeti. Tako se vrtimo že nekaj časa v začaranem krogu. Člani dose-danjih organov upravljanja smo pred dilemo, ali je bolje, da društvo deluje, ali pa ga prepustiti popolnemu propadu. Udeležba na občnih zborih ter pri organizaciji raznih akcij prča, da v društvu ni tiste aktivnosti, kot bi morala biti. Morda je za nezanimanje za gasilstvo v kraju vzrok v tem, da že dalj časa ne beležimo večjega požara. V takih primerih se običajno pozabi na gasilstvo in se nanj spomni šele ob požaru in drugi naravni nesreči. Da se v kraju ne pojavljajo požari, gre v veliki meri tudi zaslugi preventivni dejavnosti ter izobraževanju in osveščanju ljudi, s katerim naj bi se gasilsko društvo ukvarjalo. Sprašujem se, ali naše društvo temu res posveča dovolj pozornosti, ali je mirovanje gasilske sirene pri nas res posledica tega. Če je tako, je to vsekakor pohvalno za naše društvo. Prav gotovo pa ne moremo biti zadovoljni, da med člani nismo uspeli izbrati tekmovalne gasilske desetine in se udeležiti gasilskih tekmovanj.

Ugotavljamo, da današnji čas gospodarskih kriz in uveljavljanja lastniške preobrazbe in s tem novih kapitalistov ni najbolj naklonjen ga-

silstvu. Le redki so tisti lastniki podjetij, ki bi dovolili svojim delavcem, da bi se v delovnem času udeleževali gasilskega usposabljanja, gasilskih vaj in ostalih aktivnosti v gasilstvu. Tudi država nima posebne posluha za prostovoljna vaška gasilska društva, saj opažamo, da se iz leta v leto manjšajo sredstva za te namene. Obnaša se po načelu "pomagaj si sam in država ti bo pomagala". Namesto da bi država pomagala društvom, od njih pričakuje, saj je uvedla davek na skoraj vse prihodke društev. Prav bi bilo, da bi se taka problematika obravnavala na gasilskih kongresih. Od vaških prostovoljnih društev se čedalje več zahteva in pričakuje. Ne vpraša pa se nikdar, ali je društvo kadrovske strokovno dovolj usposobljeno za take naloge. Tu trčimo spet na problem zainteresiranosti ter možnosti za izobraževanje v gasilstvu. Sprašujem se, kje so tu meje: kaj se še lahko pričakuje od prostovoljnega društva in kaj je delo poklicnih gasilskih enot. Sprašujem se tudi, ali je mogoče pričakovati od društva, ki ne prejme skoraj nikakršne finančne dotacije s strani zveze za nabavo najnovejših gasilske opreme, brezhibno delovanje v primeru požara ali druge naravne nesreče.

VINKO RESNIK, tajnik

Krajevno praznovanje v Jevnici

Jevnica, 21. februarja — Prav vsako praznovanje nekoliko vznemiri ljudi, prijetno, delovno ali bolj razmišljajoče. Prav je, da je tako. Zakaj? Ob tem se vzbujajo spomini na daljne dogodke, pridobitve v kraju, polagajo obračuni in snujejo cilji za bodoče leto. Ob povedanem posamezniki, skupine pripravljajo program, ocenjujejo delo onih, ki naj bi dobili krajevno priznanje, listine; dalje športniki tekmujejo, zopet drugi pripravljajo prostor - sceno, zbirajo dobitke za srečolov, denar za pogostitev obiskovalcev, KS vabi naše prijatelje, če jih smem tako imenovati. 25-krat smo že praznovali. Letos je bilo še posebno lepo, saj smo slavili v domu, ki smo ga najprej samo krajani pred 50 leti, pozneje skupaj s sredstvi skupnosti, zadruge, komunale in še koga dolgo nadgradili in dogradili. Danes živi polno življenje.

Naše praznovanje je popestril lep kulturni program, ki so ga pripravili OŠ Jevnica, plesalke in pevci KUD ter mlada violinista Eva in Luka iz Senožet. Višek je doseglo petje otroškega zbora OŠ Jevnica in del

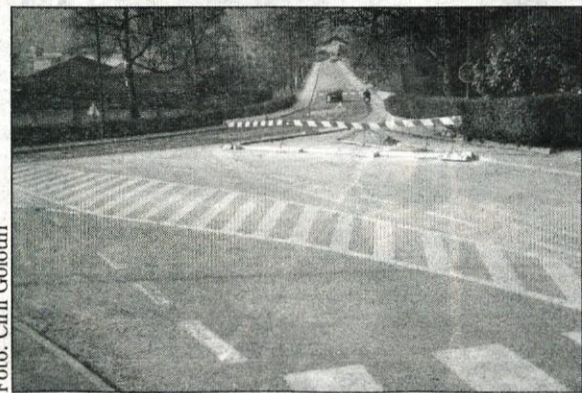
ženskega pevskega zbora KUD Jevnica pod vodstvom Natalije Šuštar (Vahen), ki so po zapeti pesmi prof. P. Kalana "Uspavanka" priklicali na oder prof. Pavla Kalana. Prav on je v letu 1950 svetoval zborovodji M. Vahnu, naj s pionirskim zborom začne peti enoglasno otroško pesem. Kot prvi je začel, nastopal doma, po Sloveniji in precejkrat na Radiu Ljubljana, kjer ga je na klavirju spremljal Pavle Kalan. Zaradi povedanega ga je KUD Jevnica počastilo in mu podelilo časten naziv člana KUD Jevnica ter srebrni znak Valvasorja, kar mu je izročil predsednik KUD Jevnica, Jože Gorenc. Enak znak je KS podelila Janezu Dolinarju in njegovim sodelavcem za profesionalno vodeno oddajo Dobrodošli na Radiu Ljubljana lani oktobra. Na oder je prišel g. Janez Dolinar in v zadovoljstvo prisotnih tudi spregovoril. Poslušalka M. Kramar iz Ljubljane je za pravilni odgovor oktobra, prejela nagrado: dve letni karti za igro na teniškem igrišču v Jevnici. Vse prisotne je kot vedno pozdravil in nagovoril župan občine Litija, Mirko Kaplja.

Krajevno priznanje za l. 1997 so iz rok predsednika Sveta KS Jevnica Slavka Rokavca prejeli:

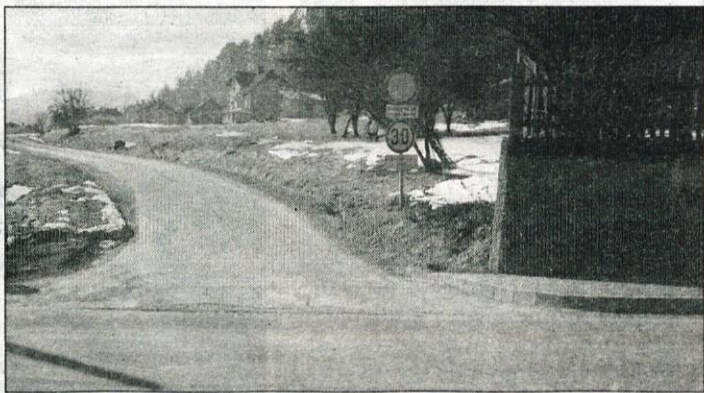
- NK Enotnost Jevnica za 40 let dela,
 - Milan Zmrzlak - direktor Gradbene operative Litija,
 - domačin Jernej Kukovica.
- Listine KS je izročil podpredsednik sveta KS Jevnica g. Jože Gorenc:
- Lokostrelskemu klubu Jevnica,
 - Bojanu Jerantu in
 - Miri Rokavec.

Uvodni tekst, obrazložitev, lepo in skrbno izbrano (sestavljeno) vezno besedilo je sestavila in podala Boža Šarbek. Zahvala zborovodjem Marinki Eltrin in Jožetu Erženu, Bogdanu Gombaču za glasbeno spremljavo in vodjem plesalk Manci Rožanc, Heleni Jerebič in izvajalcem uvodnega dela proslave Vinku Udoviču, Nini Ceglar in Romani Marolt. Zbrani smo po proslavi ostali v dvorani, bili pogoščeni in v prijetnem kramljanju, plesu nadaljevali praznovanje. Plesne zvoke so izvajali ansambel Veseli Zasavci s svojimi instrumenti in pevci.

EVA KOVIČ

Slika iz Kidričeve ceste.

Slika iz dovozne ceste spodnjih stanovalcev Sitarjevške ceste.

Prometni znaki in označbe na vozišču v domeni zakona ali posameznikov

Cesta je bila nekoč makedamska, sedaj je asfaltirana in pelje iz Šmarške ceste do stanovalcev pod Sitarjevško cesto. Nekda si je omislil s prometnim znakom zapreti promet za vsa vozila, z dodatno tablo "dovoljeno za lokalni dovoz". To še ni dovolj, na isti drog je pritrjen prometni znak omejitev hitrosti na 30 km/h z dodatno tablo "grbine na cesti", katere so tudi dejanske.

Žal to ni edina cvetka. V mesecu januarju tega leta je Stanovanjsko komunalno podjetje na Kidričevi cesti med stanovanjsko hišo 1 in 3 (hišne številke Ceste zasavskega bataljona) postavilo sredi križišča ob pločniku otok ograjen s cestnimi

robniki. Komu na čast pa smo spet naredili past za voznike ter pešce. Ali je mar kateremu šlo v nos, ker so tam z avtomobili čakali možje svoje prepotene žene, ki so prihajale iz službe v Predilnici Litija, ali jih je motilo, da so na tem kraju večkrat stali policisti in kontrolirali promet. Razne uradne in neuradne utemeljitve tega posega, ki krožijo po mestu Litija so neutemeljene brez dokazov, so pa ideje posameznikov. Morda pa je tudi tehten razlog, da bodo odslej naprej pešci lahko hodili po cesti čez križišče mimo nesrečnega otoka. Morda pa koga, ki je doma v Velikem Vrhu, moti prometna ureditev, kajti tako voznike kot pešce, ki so uporabniki

te ceste, to ni motilo, sedaj pa deluje moteče. Ne samo moteče, pač pa tudi predstavlja latentno in v danih primerih konkretno nevarnost.

Ve se, kdo je izvajalec in tudi odredbodajalec in od obeh pričakujemo ne samo odgovor, pač pa da se prometni znak postavi skladno za zakonom ter odpravi bodočo črna točka na Kidričevi cesti. Iz vsega opisanega mislim, da bomo v bodoče začeli postavljati prometne znake in razne ovire na cestišču po strankarski ali drugi pripadnosti. Spoštovani krajani, tudi vi imate pravico, da poveste svoje mnenje, dvignite svoj glas.

CIRIL GOLOUH

Kam gremo!

Kaj je cilj uničiti posestvo oz. kmetijo, last pokojnega očeta, v mojo škodo?

Kot edini polnoletni član družine sem se vse do polnoletnosti vzdrževal brata Antona, Pavleta, Martina ter sestro Ano, vendar brez haska, kar me sedaj boli in spravlja v brezupen položaj.

Ko je mama l. 1972 umrla je bilo najmanjšemu bratu Martinu komaj pet let, a oče kot invalidski upokojenec, nezmožen kmečkega dela, z majhno pokojnino ni bil finančno sposoben preživljati šestčlanske družine. Očetu so od nizke pokojnine še eno tretjino odtegovali za preživetje svoje matere, ki je živela in delala na kmetiji pri hčerki Alojziji, ki pa se je 1974, ko ni bila več zmožna opravljati kmečkega dela, vrnila zopet v breme očeta in seveda tudi mene. Jaz sem bil tedaj že redno zaposlen, a poleg štirizmenskega dela tudi edina delovna moč na kmetiji. Celoten zaslužek sem namenil za preživetje družine in obstoj kmetije, zaradi česar sem imel tudi skrajšano službeno vojaškega roka.

Leta 1976, ko je umrl oče se je zaveda še bolj zaostri, tako da se je celotno breme zvrnilo na moja rame-

na in to oskrba za tri brate in sestro, vse mladoletne, a dva celo v osnovni šoli. Na zapuščinski obravnavi je bilo posestvo dodeljeno vsakemu do ene petine, posestvo pa je Občina Litija zaščitila. Po predpisih takratnega nerazumnega režima je bila za varuha, to je oskrbnika, usodno postavljena uzi valka borčevske pokojnine, teta Jožefa Peterlin, ki svoji zaupni dolžnosti ni segala niti do kolen.

Res je enkrat, včasih tudi dvakrat v mesecu prišla in prinesla vsakemu po en zavitek keksov in bombone, a to je bilo tudi vse, kljub temu, da je pokojnino po pokojnem očetu namenjeno otrokom prejemale ona na svoj naslov. S takimi dejanji je povzročala nesoglasja in razkol v družini.

Jaz in žena sva ves čas vlagala v kmetijo, tako da se je zgradil lasten vodovod, napeljal trofazni tok in telefon, nato pa sodeloval še pri gradnji medvaškega vodovoda. Nadalje sem zgradil in povečal nadstrešek pri skednju, zgradil dva silosa, uredil in na novo napravil poti do parcel, tako da je sedaj možen dostop s strojem.

Sedaj, ko so vsi dediči preskrbljeni prišli na zeleno vejo, hočejo vse najboljše parcele odtujiti v njihovo korist, a meni, ki se preživljam izključno s kmetijo pa naj ostane nerodoviten svet, pušča in strmina. Če bi komu pripadale najboljše parcele bi pripadale meni, ker nobeden od dedičev nima namena zemlje obdelovati, ampak razprodati kot vikend parcele kakor se širijo govorice. Sprašujem se, zakaj je Občina držala kmetijo pod zaščito z izgovorom, da je zeleni pas zaradi gradu Bogenšperk, a konec leta 1995 izločila kmetijo iz zaščite.

Kot oče dveh težje duševno prizadetih otrok, ki ju vsak dan vozim v Litijo v šolo za usposabljanje, se čutim zelo prizadetega, oškodovanega in celo izigranega, ker smatram, da tudi v tem režimu v kmetijski zakonodaji in politiki nekaj škripke, poka, šepa, vendar pa za malega človeka ni pravice.

Prosim, da to pismo objavite, da bodo tudi ljudje videli, kako se dela v naši družbi z nemočnim kmetom.

ALOJZ GROZNIK

Lokacija Gimnazije Litija

Kot je bralcu znano je v šolskem letu 1997/98 z delovanjem pričela Gimnazija Litija. Trenutno deluje v prizidku k OŠ Gradec, ki pa ga bo osnovna šola kasneje uporabljala za svoje potrebe v okviru reorganizacije v devetletko.

Kapacitete šolskih prostorov, v katerih gostuje Gimnazija, po normativih in standardih, ne zadostujejo za stalno delovanje takšnega zavoda. Po pogodbi o ustanovitvi Gimnazije Litija naj bi ta gostovala v prostorih OŠ Gradec dve leti, namreč do septembra 1999.

Občina Litija in vodstvo zavoda je torej pred zelo zahtevno nalogo. Objekt Gimnazije na stalni lokaciji mora biti že vseljiv do omenjenega roka. Tu pa se avtorju tega prispevka zastavlja vprašanje: ali bomo v občini zbrali dovolj dobre volje in se odločili za lokacijo objekta, ki bo res najprimernejša v prostoru celotne občine ali pa bo morda odločitev podrejena že tako zahtevni nalogi, to je izpeljati vse postopke za pridobitev dokumentacije in izgradnje v relativno kratkem roku. Ob dejstvu, da se za lokacijo gimnazije odločamo enkrat v "sto" letih je odgovor na dlani. Odločitev mora biti preudarna.

Aktualna lokacija nove gimnazije je predvidena v istem območju kot sedanja in sicer med OŠ Gradec in Bevkoovo cesto.

Kot možno pa se v občinskem prostoru pojavlja tudi lokacija Ježa v Litiji, ki je tudi v državnem družbenem planu opredeljena kot območje za šolsko, športno in rekreacijsko dejavnost. V prid tej lokaciji govorijo predvsem tista dejstva, ki so dolgoročno gledano pogoj za uspešno delovanje takšnega zavoda. Gimnazija ima tu vse možnosti za eventualno širitev samih šolskih in infrastrukturnih objektov (parkirišča). Ob šoli bi bilo možno graditi tudi bazen, za katerega je možno pridobiti sredstva za sofinanciranje od ministrstva za šolstvo in šport, ker se bazen lahko smatra kot šolski športni objekt. Slednji podatek je zelo zanimiv glede na to, da v Litiji že leta obstaja želja po bazenu, potrebnih sredstev pa nikakor ne moremo zagotoviti. Lokacija je tudi glede prometnih povezav zelo ugodna, kar je zelo pomembno glede na to, da dijaki prihajajo tudi iz drugih občin. Poleg tega pa je približno enako oddaljena od Smartna in Graške Dobrave ter v neposredni bližini Rozmanovega trga, kjer je gostota poseljenosti največja.

Nenazadnje je Ježa tudi dovolj blizu centra mesta, kateremu lahko svoj pečat vtisnejo tudi gimnazijci; prvič v zgodovini mesta. Samo v razmislek.

ANTON KOVIČ

Občinska salamijada Pustov mlin

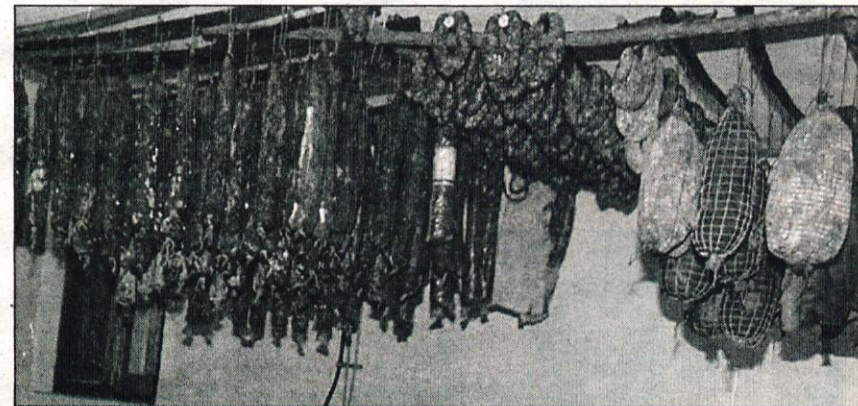
Že drugo leto zapored gostilna Pustov mlin prireja občinsko salamijado. Komu in čemu pa je ta prireditel namenjena? Salamijade so znane kulinarične prireditve širom po Sloveniji. Na takšnih prireditvah, katere prirejajo običajno turistična društva in posamezne krajevne gostilne, se ocenjuje suhomesnati izdelki, ki so značilni na svojih področjih (npr.: savinjski želedec, prekmurska tunka, itd.). V našem primeru je poudarek na salamah.

Salamijade se prirejajo v Posavju, na Dolenjskem in Notranjskem, v Beli krajini. Litija je po tradiciji znana po mesarstvu in mesarjih, zato ni slučaj, da je ravno na področju občine Litija znanih kar nekaj dobrih suhomesnatih izdelkov. Velika škoda bi bila, da bi takšni in podobni kulinarični izdelki ostali le za domačimi zidovi, skriti širši javnosti. Skoraj ni kmetije ali večje družine, ki ne bi imela v svoji lasti ene od teh dobrot, najpogostejše so to suhe domače salame.

Predstaviti in pokazati te salame pa je glavni povod za organizacijo salamijade v gostilni Pustov mlin. Na-

so jih izdelali sami ali v sodelovanju s svojim mesarjem, vsekakor pa ne pridejo v poštev izdelki industrijskega značaja (npr. Emona, Mercator in podobno).

Salamijada bo 28. marca v gostilni Pustov mlin. Vse salame morajo biti na tem naslovu do petka, 27. 03. 1998, do 20.00 zvečer. Potek salamijade se odvija po določenem redu. Najprej se opravi organoleptični pregled, ki ga opravi veterinar za vsako salamo posebej, nato se prične ocenjevanje. Ocenjuje se kar 8 elementov kot so izgled, vonj, barva, okus, struktura, ... Zvečer ob 18.00 bodo objavljeni rezultati. Razglasitev rezultatov in seveda celotni potek salmijade bo vodila strokovna komisija, ki jo sestavljajo veterinar, veterinarski tehnik, strokovnjak živilske stroke, mesar in dva občana. Lastniki salam, katerih izdelki bodo dobili prve tri najvišje ocene prejmejo pokale in praktične nagrade, vsi ostali lastniki salam pa priznanja; določeno število od njih tudi praktične nagrade. Ocenjene salame se po razglasitvi ponudijo vsem prisotnim na tej prireditvi

men salamijade je oceniti kakovost posameznih salam in jih nagraditi, kajti le na ta način je možno prikazati širše litijsko območje po sposobnostih izdelave in kvaliteti takšnih in podobnih kulinaričnih dobrot v turistične namene, s tem pa lastnike in izdelovalce salam spodbuditi k še boljši kakovosti. V gostilni Pustov mlin se je porodila zamisel, da bi vsako leto ob koncu zime ali v začetku pomladi priredili salamijado, ocenjevanje omenjenih kulinaričnih dobrot. Ta zamisel je bila in je podprta s strani Obrtne zbornice Litija v smislu promoviranja širšega litijskega področja v turistične namene. Na ocenjevanju izdelkov oz. salamijado naj bi lastniki prinesli le izdelke, ki

kot degustacija na družabnem srečanju. Odbor za pripravo salamijade in gostilna Pustov mlin se priporoča in vabi vse lastnike salam širšega litijskega območja, da prinesejo svoje izdelke v oceno, kajti takšna strokovna ocena je zelo pomembna in zanimiva za vsakogar, ki da kaj na svoj izdelek. Prvih pet izdelkov se bo uvrstilo v finale, ki bo letos v gostilni Repovž v Šentjanžu na Dolenjskem 15. 04. 1998. Vse informacije dobite na tel. št. 061-872-097. Po končani prireditvi bo poskrbljeno za prijetno razpoloženje in dekustacijo vseh salam, ki bodo dane v oceno na salamijado.

MILAN POVŠE,
za organizacijski odbor

LITIJSKI KULTURNIKI

Plošči vzdani na Farbarjevem gradu nas spominjata na znana Litijana.

MIRA PREGELJ, akademska slikarka (1905 - 1966)

"Farbarjevo frajlo" so leta 1915 vpisali na realko v Ljubljano. V letih 1922/26 je študirala na Likovni akademiji za slikarstvo v Zagrebu, v zimskem semestru 1924/25 pa v Beogradu.

Mira Pregelj izstopa v našem slikarstvu kot krepka in konkretna slikarska osebnost z velikim smislom za barvitost in izrazito slikovito slikarsko risbo. Kot članica 'Četrte generacije' je prvič razstavljala 1928 v ljubljanskem Jakopičevem paviljonu. Slike na steklu, grafike in risbe so manjši del njenega opusa, medtem ko je v Litiji in njeni okolici naslikala nekaj fresk in druge cerkvene opreme in s tem bolj poudarila svojo lokalno pripadnost. V tridesetih letih je veliko slikala nabožne vsebine, med vojno pa skoraj ni ustvarjala. V povojnem obdobju je slikala tudi socialistične motive, vendar veliko bolj svobodno in modernistično.

Večina njenih del je ostala v zapuščini, poleg tega pa je slikarka redkokdaj svoje slike datirala in podpisovala.

♦ ♦ ♦

ANTON JEBAČIN, slikar (1850 - 1927)

Na začetku stoletja se je znani slovenski slikar zadrževal v Šmartnem, kjer je izdeloval poslikave novozgrajene šmarske cerkve. Mimorede je zapustil še nekaj drugih podob (stranski oltarji v Litiji).

♦ ♦ ♦

VINKO LOVŠIN, glasbenik (1895 - ?)

Prvi litijski župnik (prej kaplan v Šmartnem) se je uveljavljal kot zborovodja in skladatelj. Sicer pa je bil med prvimi duhovniki, ki so pri pastoralnem delu uporabljali avtomobil. Pa tudi v Litiji je bilo tovrstno vozilo prava redkost.

Lovšin je bil tudi organizator in pobudnik Prosvetnega društva v Litiji, ki je bilo gibalno medvojnega kulturnega življenja in v okviru katerega so delovali številni odseki: dramski, deklški, fantovski, športni, pevski itd.

♦ ♦ ♦

METOD BADJURA, filmar (1896 - 1971)

Delo filmskega režiserja, snemalca in scenarista Metoda Badjura je v zgodovini slovenskega filma vez med obdobjem nemega in zvočnega filma.

Rodil se je v Litiji, umrl v Ljubljani. Šolal se je na Akademiji za grafične umetnosti v Leipzigu, kjer je leta 1923 diplomiral. Okoli leta 1926 je začel snemati prve reportaže in kratke filme, do leta 1940 jih je nastalo več kot 30, med njimi zavzemata pomembno mesto prva slovenska dokumentarna filma "Bloški smučarji" in "Triglav pozimi". Badjura je bil hkrati režiser in snemalec, zraven tega pa je moral ob pomoči žene Milke (1902 - 1992) opravljati še vsa pomožna dela. Leta 1932 je Metod ustvaril svoj dolgoletni sen, dolgometražni film, naš prvi celovečerni igrani film "Triglavske strmine". Svoje povojno delo je Badjura začel s filmom "Ljubljana pozdravlja osvoboditelje", potem pa je kot poklicni režiser in snemalec ob sodelovanju žene ustvaril nekaj najboljših del slovenskega dokumentarnega filma.

♦ ♦ ♦

Radovedni Taček in Nace Simončič sta navdušila tudi udeležence prireditve ob otvoritvi mladinskega oddelka litijske knjižnice.

NACE SIMONČIČ, lutkar

Prav tako kot Josip Vandot tudi naš znani lutkar razveseljuje zlasti mlajše občinstvo. Kužki so nasproh njegov priljubljen lik: v Žogici Marogici, pa seveda Radovedni Taček...

Edinost, sreča, sprava naj nazaj k nam se vrnejo, ...

Že trinajstič zapovrstjo so zazveneli ubrani glasovi **moškega pevskega zbora KUD Lipa Vače**, ki so tudi tokrat le polepšali in vsem obiskovalcem podarili še večji razlog, da so se odpravili na izlet v središče naše dežele in, ki so naznanili, da je leto okrog in je prišel za čas, da se zopet poklonimo spominu našega največjega pesnika dr. Franceta Prešerna.

Gledališki igralec, Jože Logar, je s svojim toplim povezovanjem vdahnil slovesnosti pravo melodijo in že

Jože Logar

uvodoma predstavil Prešernovo veličino v okviru evropske kulture in omenil njegove življenske stiske. Spregovoril je tudi Peter Svetik, vodja projekta Vače 81, ki se je pred nedavnim preimenoval v društvo Geoss in tudi pripravil slovesnost. "Slovenci moramo složno živeti v svoji mladi državi, ne glede na versko ali filozofsko pripadnost," je dejal omenjeni govornik.

Se bliže Prešernovim mislim, čustvom nas je popeljala študentka **Mojca Kolenc** z interpretacijo pesnikovega Orglarja. V pomoč so ji bili pevci KUD Lipa z Vač s Podoknico, s katero so razblinili pesnikove dvome in potrdili njegovo upanje, da bo pesem "fantom vseh". Čeprav se velikokrat zdi, da je bil pesnik pri svojem ustvarjanju sam, pa ga je obkrožalo nekaj prijateljev, ki mu je zvesto stalo ob strani in ga podpiralo. Med njimi je bil njemu zelo dragi Andrej Smole, kateremu izpoved je obudil Jože Logar.

Bratje Pirnat

Središče Slovenije je kot srce, srce Zedinjene Slovenije, ki kot del demokratične skupnosti evropskih narodov in držav, ponuja priložnost za povezovanje vseh Slovencev, ne glede na ideološko, regionalno, strankarsko, statusno, ekonomsko, interesno ali generacijsko pripadnost.

O pesnikovi globoki žalosti, ki je botrovala ne le izgubi prijatelja, ampak tudi spoznanju, da ni več gospodar svojega življenja, so nam s peto pesmijo razodeli **Bratje Pirnat**, ki bogatim izborom in doživetim petjem že 40 let bogatijo srca in duše poslušalcev.

Pesnikov spomin je prišel počastiti tudi **predsednik državnega zbora dr. Janez Podobnik**, letošnji slavnostni govornik. Poudaril je pomembnost pisane besede za Slovence in se sprehodil skozi zgodovino le-te od Trubarja, Valvazorja do Prešerna, s katerim naj bi Slovenci, kot kulturno dozorel narod odprli slovensko dušo svetu. France Prešeren je na novo odkril kmečko poreklo slovenskega človeka in veliko pripomogel k našemu nacionalnemu preživetju.

Janez Podobnik

Janez Podobnik je izrazil veselje ob vsakoletnem srečanju v središču Slovenije, na katerega moramo biti še posebej ponosni, saj poleg središča pomeni tudi srce zedinjene Slovenije, ki naj bo vsakemu Slovence priložnost povezovanja, ne glede na strankarsko in ideološko pripadnost. Naša povezanost v mali državi se mora kazati predvsem znotraj meja, pa vendar tudi v svetu. Slavnostni govornik je opozoril, da slovenska družba potrebuje novo zrelost, samozavest, ki naj bi se kalila s

svobodnim odkrivanjem naših korenin in s svobodo misli. V našem mišljenju pa je potrebno preplesti razum in rahločutnost slovenskega kulturnega duha in to nam bo omogočilo, da bomo znali osmisлити novo kulturno medsebojno sporazumevanje. Slovenski kulturni praznik naj s svojo veliko kulturno vrednostjo poudarja in opozarja Slovence, da bomo znali ceniti kulturo in nasploh izročilo naših prednikov in pomagali, da bomo sposobni medsebojno drugačnost priznati kot pravico do svobodne misli.

Naj zaključim z znanimi Prešernovimi verzi v upanju, da postanejo način življenja na naših tleh: "Edinost, sreča, sprava naj nazaj k nam se vrnejo".

PETRA HIRŠEL

Zdaj je naša priložnost.
Zdaj se pričinja tisti čas,
ki ga je v svoji pesniški viziji
tako pronicljivo slutil in
izrazil veliki slovenski mož
dr. France Prešeren.

Citati so iz govora Janeza Podobnika.

Moški pevski zbor KUD Lipa Vače

Litijska knjižnica se blešči v novi podobi

Slavnostni govornik **Franci Rokavec**, predsednik Občinskega sveta in poslanec Državnega zbora, je v nagovoru pojasnil pomen kulturnih dobrin za naše okolje. Poudaril je, da se Občina Litija zaveda investicij v obnovo knjižnice in s tem v širjenje splošne kulture med ljudi. Kultura je namreč tista, ki je vzdrževala slovenski narod skozi vse

Franci Rokavec

časne tegobe, ga ohranjala in mu dajala moč. Slovenci imamo srečo, da so v vseh obdobjih narodove zgodovine živeli ljudje, s katerimi se lahko ponosno pobahamo celo pred velikimi evropskimi narodi. Po mnenju slavnostnega govornika nas tudi danes zavezuje plebiscitarna odločitev za samostojno slovensko državo in nenezadnje tudi za samostojno slovensko kulturo. Prav je, da jo gojimo in spodbujamo tudi s primerno finančno podporo.

Župan občine Litija, **Mirko Kaplja**, je zbrane nagovoril in povabil naj z njim skupaj vstopijo v obnovljeno pritličje. Mnogi obiskovalci so se čudili pravcatemu razkošju živahnih barv izpod čopiča slikarja Francija Lesjaka in vabečega marmornatega prostora, ki daje videz eleganciji.

Mirko Kaplja

Vodja knjižnice, **Joža Ocepek**, je v svojem uvodu v kulturni program dejala: "Kadar ljudje pojemo, pomeni, da smo zadovoljni. Tudi danes je tako. Spremlja nas glasba, spremlja nas pesem, spremljajo nas dobre želje in prijateljske besede.

Danes je za našo občino velik dan, še posebej pa za naše najmlajše, ki dobivajo prostore, kjer bodo preživljali svoj prosti čas, si bistrili duha in nabirali znanja."

Sicer pa je opisala tudi kako, "korak za korakom, z veliko volje in potrpljenja raste in nastaja naša knjižnica. Od leta 1993 poteka prenavljanje. S streho in zgornjim nadstropjem smo začeli najprej in ga odprli 9. maja 1995. Devet mesecev smo delovali v obeh nadstropjih, nato pa se spet stisnili v enega in obnova se je nadaljevala. Kakšen dan se je tresla cela hiša, vrtalo se je in prebijalo stene. Pa smo zdržali. Potem je bilo lanskega marca delo opravljeno. Čakali smo le še na opremo. Ta je prišla do konca decembra in danes, 9. februarja, ko je še veliko besed o kulturi, ki je včeraj praznovala, praznujemo tudi mi."

Kulturni program so popestrili učenci Glasbene šole in deklški sekstet pod vodstvom Selme Građšek.

S svojimi močmi in sposobnostmi je k opremljanju knjižnice priskočil na pomoč slikar **Franci Lesjak**. "Njegova pravljica dežela bo ostala na teh stenah za vedno. Z ljubeznijo jo je naslikal, ji pridral svoj nepogrešljivi vlakec, ki kar naprej

Joža Ocepek, vodja knjižnice

Kulturni program so popestrili učenci Glasbene šole in deklški sekstet.

in naprej vozi knjige skozi deželo črk v našo knjižnico." Sponzor poslikav je bila založba Karantanija in njen direktorju David Tasič. Založba Karantanija je namreč ena tistih novjših slovenskih založb, ki ji ni vseeno, kaj nastaja na knjižnem trgu za otroke.

Poleg poživljajočih podob na stenah razstavlja v vitrinah na hodniku tudi Marija Magdalena Breznikar. Predstavlja se s svojimi unikatnimi izdelki v luksuzni izdelavi, ki so podlaga za zlato vezeno ovitkov za knjige in s čimer na sodoben način nadaljuje slovensko narodno umetnost.

Knjižnica pa je zaživela tudi v lahkotnih in resnih podobah, slikah in izdelkih učencev litijske osnovne šole, Enote s prilagojenim programom.

Pri selitvi pa so pomagali predvsem učenci 5. razreda OS Litija in njihova razredničarka Karolina Kaliope, potem dekleta iz knjižnice Mojca, Darinka, Majda, Cvetka, Erna, Joži, Tatjana in Angelca ter še mnogi drugi.

Pomoč pa bo še potrebna, saj obnova žal še ni končana. Čaka nam-

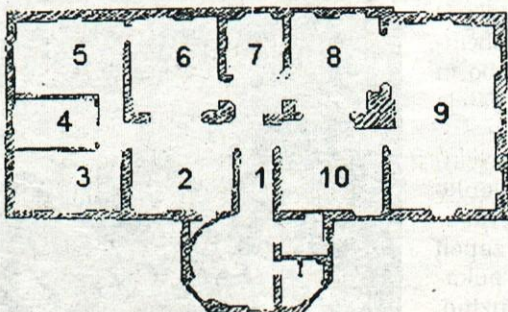
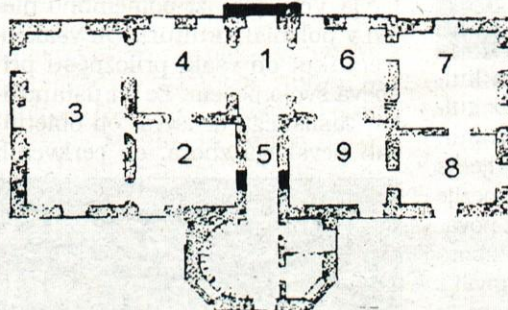
reč še veliko dela: najprej prepotrebno tovorno dvigalo, kajti knjižnica ima gradivo razporejeno v tri nadstropja. Potem obnova skladišč in prireditvenega prostora. In na koncu še odkop in izolacija hiše, da ob neurjih vanjo ne bo zatekala voda. Ko bo glavarstvo, ta čez sto let stara hiša, dobila še svojo novo obleko, pa nas bodo v knjižnico spet povabili.

Knjižnica deluje za uporabnike v dveh nadstropjih. Klet, kjer so trenutno skladišča, je za obiskovalce zaprta.

Izposoja gradiva poteka samo v pritličju (za obe nadstropji). Uporabniki izposojeno gradivo najprej vrnejo pri izposojevalnem pultu, poiščejo novo gradivo in si ga izposodijo.

Gradivo je varovano in zaščiteno proti kraji.

RAZPORED PROSTOROV

PRITLIČJE

- 1-vhod v knjižnico
- 2-poučne knjige za mladino
- 3-leposlovje za mladino (C.L.P)
- 4-leposlovje za mladino (M)
- 5-dostop v 1. nadstropje
- 6-izposoja, neknjižno gradivo (videokasete, CD)
- 7-casopisna čitalnica
- 8-vodstvo knjižnice
- 9-obdelava gradiva

1. NADSTROPJE

- 1-hodnik
- 2-priročna knjižnica
- 3-domoznanski oddelek
- 4-šudijska čitalnica
- 5-poučne knjige
- 6-poučne knjige
- 7-informacije o gradivu
- 8-leposlovje, neknjižno gradivo (videokasete)
- 9-leposlovje
- 10-leposlovje, jezikoslovje, literarna teorija, knjige v tujih jezikih

LITIJSKI KULTURNIKI

JOSIP VANDOT, mladinski pisatelj
(1884 - 1944)

Znan vsem generacijam predvsem po priljubljenih Kekčevih dogodivščinah. Z Litijo je bil povezan zaradi službene obveznosti na železniški postaji kot uslužbenec nekdanje Južne železnice.

♦ ♦ ♦

SLAVKO GRUM, pisatelj
(1901 - 1949)

Dr. Slavko Grum je znan kot književnik med dvema vojnama. Bil je novelist in dramatik. Rodil se je 1901 v Šmartnem, umrl pa kot zdravnik v Zagorju 1949. Oče France je bil usnar v Knafličevi usnjarnji. Rojstna hiša je bila last usnjarskega podjetja Franceta Knafliča in stoji nedaleč od tovarne.

Slavko si je že v otroških letih želel, da bi postal zdravnik. Kadar se je šmarska mladež igrala vojake, ki je bila tisti čas med mladino najbolj priljubljena, je bil Slavko za zdravnika in je pregledoval na "naborih" svoje vrstnike in jih potrjeval za mlade vojake.

Počitnice 1919 je prebil v Šmartnem pri Litiji; takrat je bil v razvoju, kam bi se usmeril. Pod vplivom novomeškega pisatelja Seidla in njegovih spisov ga je mikala narava in filozofija.

Za pero je prijel drugo leto študija na Dunaju. Velestvo mu je dalo mnogo pobud. Ostala njegova pisateljska pot je znana. Sodeloval je pri raznih listih in revijah kot novelist, izmed dram pa je objavil Dogodek v mestu Gogi.

♦ ♦ ♦

PETER JEREB, skladatelj
(1868 - 1951)

V Ljubljani je obiskoval orglarsko šolo in se izsolal za občinskega tajnika. Prvo službeno mesto je dobil v Litiji leta 1887 kot občinski tajnik in organist (1892 - 1933). Šele strokovno usposobljen tajnik Peter Jereb je moderniziral občinsko pisarno in uradno poslovanje.

Bil je tudi tajnik trškega odbora, tajnik gasilcev, pevovodja Lipe, vodja litijskega orkestra, gasilec, blagajnik gasilskega društva in kapelnik gasilske godbe, blagajnik šolskega odbora, nekaj časa tudi tajnik in blagajnik šolskega odbora, nekaj časa tudi tajnik in blagajnik okrajnega cestnega odbora itd. Dvanajst let je bil tudi zastopnik državnega tožila v Litiji, ko je bilo tu še sodišče.

Razen mnogih pisarniških poslov je seveda našel še zmeraj čas za svojega najljubšega konjička, za petje, za vodstvo "Lipe" in komponiranje. V Litiji je skomponiral vrsto skladb za zборе, koračnice in skladbe za klavir in violino. Napisal je vrsto posvetnih (Šentjanževa, Pelin roža, Prepelnica, Vetrček moj, Napitnica) in cerkvenih vokalnih skladb (Graduale in festo S. Joachim, Bone pastor, Ave Marija), ki so deloma izšle v Novih akordih in Cerkvem glasbeniku. Za svoje delo je bil skladatelj večkrat odlikovan. Ob 70-letnici, leta 1955 mu je Lipa odkrila spominsko ploščo na Farbarjevem gradu, kjer je skladatelj mnogo let stanoval in ustvarjal svoja najboljša dela.

♦ ♦ ♦

Kip Luke Svetca na Svetčevi ploščadi pred Občino je delo litijskega umetnika, Zlatka Rudolfa.

LUKA SVETEC, narodni in kulturni buditelj
(1826 - 1921)

Od l. 1873 do smrti, 1921, je deloval kot notar v Litiji. V dobi slovenskega narodnega prebujenja je bil narodni buditelj in ened glavnih ustanoviteljev in dolgoletni podpredsednik Družbe svetega Cirila in Metoda v Ljubljani ter ustanovitelj in predsednik njene podružnice v Litiji; soustanovitelj litijskega pevskega in bralnega društva. Do leta 1895 je bil tudi kranjski deželni poslanec v državnem zboru na Dunaju. Na kulturnem področju je najbolj pomembna njegova pozitivna vloga pri uvedbi enotnega slovenskega jezika in pisanja v prejšnjem stoletju. Obvladovanje jezikovnih zakonov, poznavanje jezikoslovja, skrb za lepoto jezika, njegova ritmična ubranost in bogatstvo dokazujejo njegove Jezikoslovne razprave. Pisal je domoljubne pesmi (Lipa, Rojakom, Slovenija) in pripovedna dela (Piščal, Vádimir in Kosara) in prevajal iz češčine, ruščine in poljščine.

♦ ♦ ♦

JOŽE ŽUPANČIČ, publicist
(1900 - 1970)

Dejaven kulturni aktivist se je zapisal v litijsko zgodovino kot kronolog, pisec mnogih del in prispevkov ter dober poznavalec tega področja.

Odslej tudi mala šola

Javorje — Na Javorju se je zadnje čase marsikaj spremenilo na bolje. Poleg ustanovitve KS Javorje, ureditve vaških cest, obnovitve cerkve, se je obnovila tudi šola. Vodstvo matične šole Šmartno je pripomoglo, da so med poletnimi počitnicami obnovili učilnici. Zamenjali so okna, napeljali centralno ogrevanje, prebelili zidove, ...

Na šoli je deset učencev. V eni učilnici je šest učencev, ki obiskujejo prvi do tretji razred, v drugi učilnici pa so štirje otroci, ki hodijo v malo šolo. Mala šola se je začela prvič lansko jesen. Pred tem so morali otroci obiskovati malo šolo v Šmartnem. Za tako majhne otroke je bilo to zelo naporno, saj so bili vse dopoldne od doma. Poleg tega je bilo za šestletne otroke začetno prilagajanje na šolsko življenje še toliko težje, saj je potreben prehod iz vaškega v mestno okolje. Krajanje so zelo zadovoljni, da je na Javorju mala šola. Še zlasti pa so hvaležni starši, da imajo malošolčki tako skrbno učiteljico. Otroke namreč poučuje vzgojiteljica, ga. Mirjam Andrejčič, ki prihaja vsak drugi dan iz Litije, čeprav le zaradi štirih otrok. Vzgojiteljica se zelo zavzema za to,

da ne bi bili podeželski otroci prikrajšani za vse tisto, kar je na voljo otrokom mestnih malih šol. Otroke je odpeljala na ogled predstave Mucca Copatarica in na obisk Dedka Mraza v Šmartno. Zavzema se, da bi bil tudi javorskim malošolcem omogočen plavalni tečaj v Tivoliju v Ljubljani. Vedno poskrbi, da dobi mala šola vse potrebščine in vso opremo, ki jo potrebuje. Ker je tako malo učencev, se lahko ukvarja z vsakim posebej, čeprav je to včasih bolj naporno, vendar se tako bolj zbliža s posameznikom in zato otroci še bolj z veseljem obiskujejo pouk.

Čeprav je na šoli samo deset učencev je izobraževanje otrok v sdomačem kraju zelo pomembno, poleg tega pa se z delovanjem osnovne šole razvija tudi samo območje. Slovensko podeželje je že marsikje demografsko ogroženo, zato smo na Javorju še toliko bolj veseli, da nam je uspelo obdržati osnovno šolo. Krajanje se zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k nadaljnjem delovanju osnovne šole, še zlasti pa k obstoju male šole, ki jo Javorčani že toliko let pogrešajo.

ERIKA DRAGAR

Gimnazija Litija se lahko pohvali tudi s sodobno računalniško učilnico.

Novice iz Gimnazije Litija

Litija — Za litijskimi gimnazijci je pol leta dela in že se je nabrala vrsta dogodkov, ki so vredni omembe. Poleg obveznega in zahtevnega šolskega dela se na šoli odvijajo številne izbirne vsebine, poskrbljeno pa je tudi za zabavni in rekreativni del. Dijaki so v mesecu decembru organizirali novoletni ples, v januarju so obiskali ljubljansko dramo, odšli so na smučanje v Gerlitzen, v sosednjo Avstrijo, 13. februarja pa so se v dvorani na Stavbah predstavili staršem in ostalim Litijanom z literarnim večerom, ki je bil posvečen Valentinovanju. Pripravljajo pa se tudi na ekskurzijo v Slovensko Primorje in tehnični muzej v München.

V mesecu februarju se je konstituiral tudi svet gimnazije, v katerem so zastopani predstavniki delavcev, predstavnika dijakov, predstavnika staršev ter predstavnika občine in Ministrstva za šolstvo in šport.

13. in 14. februarja smo izvedli informativni dan, saj so aktivnosti za vpis 2. generacije že na vrhuncu. Glede na odziv učencev osmih razredov, ki so skupaj s svojimi starši množično obiskali informativni dan in se zanimali o vpisu in nadaljnjem šolanju, smo prepričani, da dijakov na litijski gimnaziji ne bo manjkalo.

VINKO LOGAJ

Tudi letos razstava pirhov

Šmartno — Lansko leto je Turistično društvo Šmartno s sodelovanjem Kmetijske svetovalne službe Ljubljana - Enota Litija uspešno organiziralo prvo razstavo pirhov, ki je potekala od 21. do 23. marca 1997 v šmarnski šoli, na njej pa je sodelovalo nad 50 posameznikov, največ šolarjev.

Organizatorja sta se odločila, da bo ta razstava postala tradicionalna, zato tudi letos vabita posameznike ali skupine, ki želijo ohranjati ta verski običaj kot del bogate narodne tradicije ali počastiti največji krščanski praznik - Veliko noč, da sodelujete. Vsak posameznik ali skupina, ki se bo vabilu odzval, naj do torka, 31. marca 1998, pošlje ali prinese 1 do 3 pirhe v OŠ Šmartno ali v šmarnsko župnišče, kar pa naj bo tudi že primerno aranžirano (v košarici, peharju ...). Ne pozabite napisati še svojega naslova in sta-

rosti, da bomo vedeli, ali gre za odrasle ali šolarje. Motivi, s katerimi izdelovalci krasijo pirhe, so zelo različni, materiali, krašenje in aranžiranje tudi. Tu vas v ničemer ne omenjamo. Lahko se lotite kakršnihkoli motivov, tudi sodobnejših. Petčlanska komisija bo ocenila vse izdelke in najboljšim posameznikom ali skupinam trem odraslim in trem šolarjem oz. otrokom podelila priznanja. Slovesno odprtje razstave pirhov bo 3. aprila 1998, na cvetni petek ob 17. uri v veroučni učilnici župnišča v Šmartnem, kjer bomo podelili priznanja, obiskovalcem pa bo na voljo za ogled še ves teden, tja do Velike noči. Pričakujemo vaše sodelovanje in Vas lepo pozdravljamo!

LJANA LOVŠE, BORIS ŽUŽEK, organizatorja razstave
MARKO HOSTNIK, predsednik TD Šmartno

Prizor iz igrice Pepelka '98

Zbor učencev predmetne st. OG Gabrovka

Foto: Maja Kastelic

S pesmijo in besedo za kulturni praznik

Gabrovka, 8. februarja — Kulturni praznik. Letos sicer na nedeljo, na sicer že dela prost dan. V Gabrovki smo to prazničnost občutili že dva dni prej, v petek, 6. februarja. Šolsko dopoldne je bilo običajno, pouk torej. Večer pa je bil namenjen kulturni oziroma vsem, ki so si vzeli čas za pesem in besedo. Na prireditvi so nastopili učenci osnovne šole. Večerna le-teh. Program so izvajali pevski zbori in gledališka skupina.

Za začetek so zapeli najmlajši, mala četica pevcev iz 1. in 2. razreda, ki je pogumno prikorakala na oder. Zapeli so o jutru in uri, o luni in snegu, ki ga vsi pogrešamo, o poradni štampiljki in deželi Smeharji.

Sledila je gledališka igrice, ki so jo pripravili učenci 7. razreda. Naslov? PEPELKA '98. Pa vsebina? V igrici je prikazan odnos mačehe in njunih dveh hčera do pastorka. Zgodba pripoveduje o družini, v ka-

tero mama pripelje dve svoji hčeri, oče pa eno, Metko. Polsestri Metko izkoriščata in jo kličejo kar Pepelka. Saj poznate pravljico o Pepelki? Zgodba je podobna, le da se dogaja danes, med nami. Vendar se, kot v pravljici, srečno konča. In prav to je bilo gledalcem v dvorani še posebej všeč. Ko se je namreč mačeha Metki, pastorki, opravičila in jo objela, je dvorana zaploskala. Igralcem je beseda tekla gladko, začetno tremo so hitro premagali, v svojih vlogah so se dobro znašli in jih prepričljivo odigrali. Zadovoljstvo je bilo čutiti na odru in v dvorani. To pa je največja nagrada za vložen trud.

Besedi je zopet sledila pesem. Nastopili so modrijani iz 3. in 4. razreda. S pesmijo so nas popeljali v čas, ko rastejo gobe, predstavili dedka, ki smuča in se spraševali, zakaj je ptička, ki se je vrnila z juga, tako

žalostna. Zaključili pa so jo z cvilimožkom.

Nato so oder prepustili najstarejšim, pevcem s predmetne stopnje, ali bolj rečeno pevkam, saj so med njimi le štirje korenjaki. Ampak bolje nekaj kot nič. Izkazali so se s kanoni, angleškimi pesmimi. In seveda sebi in vsem zaželeli svobodno sonce ter boljši svet. Mentorica oziroma dirigentka vseh zborov je ga. Marjana Kolar, ki je pevce spremljala tudi na klavirju, zadnjo pesem pa so popestrili še bobni, saksofon in pozavna.

Tako je večer kulture, ki so ga pripravili osnovnošolci v Gabrovki, povezovala pa ga je osmošolka Karmen Perko, izzvenel v toplem vdrušju. Še posebej zaradi polne dvorane, saj je bila prireditev, posvečena kulturnemu prazniku, namenjena prav staršem osnovnošolcev in vsem ostalim krajanom.

ANICA RESNIK

Slovenski kulturni praznik smo počastili tudi v Polšniku

Polšnik, 8. februarja — Veliko število ljudi se je odzvalo vabilu šolarjev in učiteljic OŠ Polšnik na proslavo ob slovenskem kulturnem prazniku. Poleg OŠ Polšnik so na proslavi sodelovali tudi mnogi drugi, ki se v Polšniku udeležujejo vseh kulturnih prireditev. In le teh v Polšniku ni malo. Sodelovali so: moški pevski zbor Polšnik, mlade instrumentalistke, člani gledališke skupine Polšnik, učenci višjih razredov, ki že hodijo v šolo v Litijo ter naša mlada pesnica Laura Horvat.

Proslavo je otvorila učiteljica, Ida Dolar, ki je v svojem govoru takole nagovorila obiskovalce in nastopajoče: "Prišli smo, da si napolnimo dušo. Lepo je to. Zato, prav lepo pozdravljeni. Naj se ta pozdrav dotakne vsakogar v tej dvorani. Upam, da boste našli tudi nekaj za svojo

dušo. Proslava ob slovenskem kulturnem prazniku naj bo prikaz kulturnega ustvarjanja v našem kraju."

Nadaljevala je z odlomki iz življenja našega največjega mojstra poezije Franceta Prešerna ter na oder povabila pevce moškega pevskega zbora Polšnik. Le-ti so se nam predstavili s Prešernovimi pesmima Strunam in Zdravljica ter se s svojo pesmijo O mraku poslovi ter pridružili občinstvu v dvorani. Prešernovo Vrbo in Gazele sta nam predstavili Mateja Kotar in Tina Povše.

Na oder so prišli še Veverički, mali šolarji z vzgojiteljico Alenko Smuk. Borut, Simon, Jožko, Amadej, Igor in Sonja so nam zapeli pesmico Družinica in nam pokazali, kako radi majo svojo družino.

Ker na šoli že nekaj let deluje pevski zbor, so se Polhki v želji po miru in sodelovanju med vsemi narodi pridružili pevcem največjih opernih hiš po svetu ter nam zapeli Beethovnov Odo radosti. Na klavir jih je spremljala Katja Kotar. 'Ko čutiš to' je bil naslov druge pesmi, ki jo je na kitari spremljal Jože Kos in Erika Korimšek na klavirju. Ker so se na praznovanje vneto pripravljali, niso mogli mimo Prešernovih pesmi. Zapeli so nam Prešernovo Pod oknom ob spremljavi violine Špele Kos.

Za mlado Lauro Horvat je bil to prvi javni nastop. Laura že kar nekaj let svoja občutja preliva na papir v verzih. Po končani osnovni šoli se je začela pripravljati na poklic in življenje, vendar ji sivi vsakdan ni dovolj. Rada vzame v roke dobro knjigo, da si z njo napolni dušo. In od časa do časa tisto, kar se nakopiči v duši, prelije na papir. Predstavila nam je tri svoje pesmi.

In spet smo se prepustili glasbi. Tokrat sta se nam predstavili sestre Špela in Petra Kos. Zaigrali sta nam duet za violino in flavto. Ko govorimo o kulturi v Polšniku, ne moremo mimo naše tete Pavle, saj ime Pavla Voje zasluži pomembno mesto v polšniški kulturi. Ob vsakem trenutku, ob vsaki priložnosti pripeva svojo pesem. Že od ustanovitve gasilskega društva, ob obletnicah pevskega zbora, ob cerkvenih

praznikih in posebnih priložnostih. V zadnjih letih so bile obnovljene podružnične cerkvice in tudi farna cerkev. Teta Pavla je vsako počastila s svojo pesmijo. Pesem Moj farni zvon nam je predstavila Mateja Vozelj.

S programom so nadaljevali učenci prvega in drugega razreda. Veliko so se že naučili o Francetu Prešernu: o pesmniku iz Vrbe, o doktorju, ki je delil fige ter Prešernovo Lipico. Nazadnje pa so nam zaigrali Pesem od Lepe Vide. Učenci 3. in 4. razreda so za to priložnost predstavili pesem Od železne ceste.

Za posladek na koncu proslave nas je predsednica gledališke skupine Mateja Sladič povabila k ogledu dramatizacije Turjaške Rozamunde, ki so jo pripravili učenci višjih razredov pod vodstvom gledališke skupine. In zares jim je uspelo. Kot kaže, jim volje in idej ne manjka, tako da se za gledališnike v Polšniku ni treba bati. Obiskovalci so to dopoldne res uživali ter z nasmehom na obrazu zapustili dvorano v Polšniku. Ob kavici ter figah, ki jih je France Prešeren tako rad delil otrokom, smo se v nedeljo, 8. februarja, poslovili.

Bilo je nepozabno in želimo si, da bi nam kultura v Polšniku vedno tako dobro uspevala kot nam uspeva danes.

KATARINA FEŠTANJ

Na šoli v Kresnicah je bilo zelo živahno

Kresnice — Šola v Kresnicah je po družnična šola osnovne šole Gradec. V dveh kombiniranih oddelkih je 27 učencev, poučuje pa dve učiteljici. Čeprav je učencev malo, se pri nas vedno dogaja kaj zanimivega. Vsako leto življenje šole, poleg rednega šolskega dela, zaznamujejo različna srečanja, proslave in slovesnosti. Tako je bilo tudi v letu 1997.

Na predvečer kulturnega praznika se je v šoli zbralo kar precej ljudi. Beseda ni tekla le o kulturi. Spomnili smo se, da je minilo 101 leto od prvih začetkov šolstva v Kresnicah in 20 let odkar stoji šola, v kateri si danes nabirajo znanje kresniški šolarji. V kulturnem programu so sodelovali učenci šole, mladinci in pevke ter pevci pevskega zbora. Povezovalci programa smo preleteli stoletno zgodovino šolstva v Kresnicah. Prireditve so se poleg krajanov udeležili še bivši učitelji, ki so v preteklosti poučevali na šoli. V učilnici je bila razstava starih predmetov, ročno izdelanih prtov in številnih starih fotografij. Pridne mamice naših učencev so napekle dobrote, s katerimi smo se posladkali. Prišla je pomlad naši učenci so opazovali spremembe v naravi. Voščili so mamice ob dnevu žena in materinskem dnevu. Hodili so na izlete v bližino in daljno okolico in se seveda pridno učili. Aprila smo pripravili srečanje učencev četrtilnih razredov iz Jevnice, Hotiča, Vač in Litije. Predstavili so vsak svoj domači kraj.

Mesec junij imajo naši šolarji še

pesmimi o poletju. Učiteljici seveda nisva pozabili razdeliti spričeval, priznanj in pohval. Julij in avgust sta hitro minila. V novem šolskem letu smo v šoli pozdravili sedem novih učencev, prvošolčkov. Kar malo prestrašeno so stiskali roke svojih mamic, ko so stopali proti šoli. Pa so prav kmalu spoznali, da je v šoli kar prijetno. Četrtošolci so že po nekaj dneh odšli v Žusterno pri Koprju. V letni šoli v naravi so se učili plavati, spoznavali so življenje rastlin in živali ob morju, peljali so se z ladjo, si ogledali akvarij... Ko so se vrnili, so povedali, da je bilo na morju zelo lepo.

Zapihale so hladne jesenske sa-

niški postaji smo se za nekaj trenutkov v mislih pomudili pri vseh, ki jih ni več med nami. Zapel je ženski pevski zbor, otroški pevski zbor, učenci so povedali nekaj pesmic. G. Stane Pepelnak je v govoru povedal, kako težko je bilo življenje partizanov med vojno. 29. novembra je Rdeči križ pripravil srečanje krvodajalcev in starejših občanov. Bilo je prav prijetno. Zapele so pevke ženskega pevskega zbora, učenci naše šole so zaigrali dve krajši igrice in povedali par veselih pesmic. Sodeloval je tudi šolski pevski zbor in cerkveni otroški zbor. Šolarji so pripravili modno revijo, sami so izdelovali obleke iz starih vrečk. V dvorani so jim navdušeno

Nekdanji, sedanjí in gostujoči učitelji na PŠ Kresnice.

pe. Teden otroka so učenci zaključili s kostanjevim piknikom. Kostanj so pekli kar v bobnu starega pralnega stroja. Vsak je prinesel v šolo svojo najljubšo igračo in pred šolskimi vrati je bila prava šolska

zaploskali. Miha Dovžan je ubiral strune na citrah, z njim je zapela pevka Jožica Kališnik.

Že je bil tu december, zadnji mesec v letu. Učenci so okrasili učilnice in šolski hodnik, postavili smrečico in pridno izdelovali novoletne voščilnice. Obiskal nas je Dedek Mraz, vzgojiteljica iz Litije pa so zaigrale igrice Muca Copatarica. Šolarji so si igrice ogledali tudi otroci iz vrta. Dobili smo tudi darila. Iz IAK so nam prinesli videokorder, spomnili so se nas tudi v KS Kresnice. Zadnji šolski dan v letošnjem letu so učenci korakali proti šoli brez šolskih torbic. Na tak dan se res ne bi spodobilo, da bi pisali in računali. Prav imenitno so se zabavali, pripravili so šaljiva tekmovanja, zapeli so in zaplesali in poslušali pravljico. Predstavili so se jim še učenci tretjega in četrtega razreda z igrice Mišji Božič. Igrico je napisala učenka tretjega razreda Sabina Štrubelj, nastopajoči so sami pripravili kostume. Preden so učenci odhiteli proti domu, so si segli v roke in zaželeli drug drugemu vse najlepše v novem letu.

ANGELCA KOPRIVNIKAR in
NUŠA BRVAR,
učiteljici PŠ Kresnice

Člani dramskega krožka.

posebej radi, saj se takrat začnejo težko pričakovane počitnice. Na zaključek šolskega leta so se učenci skrbno pripravili. Izdali so šolski časopis Kresničke, v katerem so se predstavili kot pesniki in pisatelji. V šolo so povabili starše. Razveselili so jih s petjem, plesom, igranjem na instrumente, z zgodbicami in

ambulant. Zdravnica je bila kar četrtošolka Franka, očetje in mame so bili učenci, bolne pa so bile igrače. Zdravnica jih je hitro pozdravila. Z barvnimi kredami smo porisali celo šolsko igrišče.

Prvega novembra smo se spomnili mrtvih sorodnikov, prijateljev in znancev. Ob spomeniku pri želez-

Igralci iz Primskovega v Šmartnem

Šmartno, 14. februarja — V celovečerni prireditvi Ta veseli pustni čas folkorne skupine Javorje, v kulturnem domu Šmartno so kot gostje nastopili tudi člani novoustanovljenega kulturno športnega društva s Primskovega.

V času, ki jim je bil na prireditvi namenjen, so ob mentorstvu Marinke Vidgaj nastopili Anton M., Janko, Damjan, Joško, Lojzka, Boštjan, Matjaž in Anton R. ter predstavili kraj in običaje v domačem, primskovškem narečju. Da

je bil njihov prvi nastop uspešen priča navdušeno ploskanje občinstva. Zato so se odločili, da svoj nastop predstavijo tudi na Primskovem predvidoma 15. marca. Že sedaj vabijo vse Primskovčane na ogled. Drugače pa v kulturno športnem društvu Primskovo pripravljajo v mesecu marcu še smučarsko tekaški izlet v Tamar ali Krnico ter pohod v sredogorje. O slednjem pa več v prihodnji številki Glasila občanov.

MIHA OVNIK

Plesalke in plesalci Folklorne skupine Javorje so se zavrteli ob spremljavi Tamburaškega orkestra.

Ta veseli pustni čas

Šmartno, 14. februarja — Šmarčani so se že od nekdaj radi veselili, najbolj pa so si dali duška ob pustu. Danes sicer ni več zanesenjakov, ki bi nadaljevali bogato pustno tradicijo, včasih pa je bilo na pustno nedeljo in pustni torek zelo veselo.

Folkorna skupina Javorje, ki jo že 19 let vodi mentorica Ida Dolšek, nam je teden dni pred pustom pripravila zabaven večer, ki ga je pomenovala Ta veseli pustni čas. Plesalke in plesalci so ob spremljavi tamburašev in drugih glasbenih skupin zaplesali belokranjske, gorenjske, štajerske in prekmurske plese, kot gostje pa so sodelovali

člani dramske skupine Javorje in kulturnega društva s Primskovega, ki so popestrili večer s skečem Na sodišču in s prikazom znamenitosti svojega kraja. Del večera pa so izvajalci program namenili tudi prihajajočem pustu, saj so navdušenim obiskovalcem prikazali nekja tradicionalnih mask, ki so bile značilne za Šmartno medved z gonjačem, baba v košu, stavec in starca, kamela, ciganka, plesni par in druge. Tako je nad 60 nastopajočih pripravilo zabaven predpustni večer, ki so ga ponovili še na puštno nedeljo.

BORIS ŽUŽEK

Program večera je med drugimi popestrila tudi dramska skupina iz Javorja.

Koncert mladih glasbenikov

Šmartno — Zadnji teden v januarju je Glasbena šola Litija organizirala v šmarnem kulturnem domu nastop šestih mladih glasbenikov, ki so se pripravljali na regijsko in državno tekmovanje. Tako smo poslušalci

prisluhnili Maruši Koprivnikar in Urši Plaskan - blokflavta, Klari Štrus in Jani Kolenc - klavir, Mirjam Mah - violina in Marjetki Mah - flauta. S klavirjem jih je spremljala prof. Urška Vidic. B. Ž.

Vzdrževalna in prenovitvena dela v župniji Primskovo

Primskovo — Leta 1993 je bila temeljito obnovljena notranost župnišča na Primskovem. Sledila je prenovitev notranosti Marijine cerkve in obnova ter prekritje gospodarskega poslopja z novo opeko. Letošnja blaga zima pa je omogočila prenovitev ostrejši župnišča, srednje cerkve in cerkve sv. Petra (na sliki). Delo je od sredine januarja pa do prvih dni v februarju opravilo zasebno podjetje. Za prekritje omen-

jenih objektov je bila uporabljena zelo kvalitetna strešna opeka Bobrovec. S tem pa dela še niso zaključena. Župnik prof. Pavel Sporn si močno želi, da bi prenovili in prekrili še ostrejša na kaplaniji ter drvarnici in garaži. Če se bodo našla denarna sredstva, naj bi bila ta dela opravljena še letošnje leto, saj je ravno dobra streha prvi pogoj, da objekti ne bodo propadli.

MIHA OVNIK

Prijeten glasbeni večer

Šmartno, 7. februarja — Na predvečer slovenskega kulturnega praznika je mešani pevski zbor Zvon Šmartno pod vodstvom zborovodkinje Marjane Vidic izvedel v domačem kulturnem domu tradicionalni zimski koncert, na katerem so kot gostje sodelovali pevke in pevci KUD Fran Levstik iz Gabrovke, ki so pod vodstvom Marjane Kolar prepevali v moški, ženski in mešani zasedbi.

V zadnjem delu glasbenega večera so Šmarčani ob klavirski spremljavi pianistke Urške Vidic izvajali odlomke iz Gobčeve opere Planinska roža, ki so jo uprizorili pred osmimi leti, ko so praznovali stoletnico svojega delovanja in so jo zelo uspešno večkrat uprizorili na šmarnem odru in na raznih gostovanjih, saj je doživela 10 predstav. Koncert je vodila ga. Magda Omahen, ki je poskrbela tudi za sceno. B. Ž.

Ženska današnjega časa

Samo ženska je. Njena pripoved je že prastara. Sužnja svojega moškega. Ona je tista, ki podpira tri hišne vogale. Ona je tista, ki po končani osemurni službi stopi k štedilniku, skuha kosilo, pomije posodo, pomaga otrokom pri domačih nalogah in učenju. Ona je tista, ki se odpove obisku pri kozmetičarki, rekreaciji, novi obleki samo zato, da prispeva več denarja v skupni družinski proračun. Da si bodo njeni - mož in otroci - lahko privoščili več. Ona je tista, ki izgublja svobodo, zato da se bo lahko razdala za svojo družino. Razdala svoje fizične sposobnosti in svojo dušo. Ona je tista, ki bo branila temelje svoje družine in ne bo dovolila, da kdo razrahlja vezi, ki jih vežejo.

Poleže se hrup dneva in čas je, da v pralni stroj dene novo perilo, opranega obes, posušenega zlika. Mož vendar mora čist in lep naslednji dan v službo, otroci v šolo. Drugače bodo rekli, kakšno ženo in mati ti ljudje neki imajo.

In potem družba, ki ženski priznava samo njeno poslanstvo in iz nje izhajajoče obveznosti. In čedalje manj pravic. Lahko je delavka, gospodinja, mati, učiteljica, žena, ljubica. Po možnosti vedno nasmehljana, videti srečna in zadovoljna. Lahko je tudi uspešna poslovna ženska. Je to nekaj, nad čimer so v naši družbi presenečeni? Večina ljudi misli, da je temu tako. Zato ne vedo, ali bi temu zaploskali, ali bi bilo bolje, če se pretvarjajo, da uspešne ženske sploh ne opazijo.

In katere so tiste lastnosti predstavnice nežnejšega spola, ki običajno žensko potisnejo v orbito javnosti in v nekaterih ljudeh prebudijo zmes zavisti, dvoma in občudovanja? Morda pa imajo te ženske samo velik izvor energije, ki jo znajo ciljno uporabiti. Ženske imajo prirojen občutek odgovornosti in enostavnosti. Problemom znajo pogledati v oči in se z njimi spopasti.

Če vprašate moške, kaj si mislijo o uspešnih poslovnih ženskah, vam najpogosteje odgovorijo, da imajo takšne ženske slab zakon, da so egocentrične in preveč mislijo nase, da zanemarjajo svoje otroke, na koncu pa obvezno dodajo, da takšne ženske niso ženstvene. Oh, ta stara moška miselnost, ukoreninjena v zavest moških že stoletja.

Toda vsaka prava poslovna ženska mora ohraniti nekaj čisto ženskih lastnosti. Lahko jo je strah pred grmenjem in temo, še vedno se lahko razjoka ob starem ljubezenskem filmu, vzgaja posebne vrste cvetja na svojem balkonu in gleda v strop, kadar je na televiziji nogomet.

Ženske bodo plačale v naši družbi največji davek pri spreminjanju pokojninskega sistema. Da bo ženska še vedno delala v slabo opremljenih tovarnah s slabimi stroji, kjer si bo dan za dnem uničevala svoje zdravje. Da bo še vedno delala za borih 40 tisočakov na mesec, ob tem pa prispevala levji delež v družinski proračun.

Le kje so ti moški, ko je potrebno izreči samo drobno pohvalo, se nasmehnuti za voljo za naprej in ji s tem izkazati tiho spoštovanje, zaradi katerega se bo še bolj razdajala.

In ravno zato je morda prav, da se jih spomnite. Spomnite vsaj kakšen dan v letu, ko ji prinesete droben cvet iz sosedovega travnika in ko ji s to gesto, za katero ni potrebno materialnih sredstev, izkažete, da jo imate radi in da je za vas nenadomestljiva. Z drobnim cvetom travniške cvetlice ji lahko izkažete spoštovanje in ljubezen za vse ostale dni v letu. Dajte ji poljub, saj poljub nič ne stane, samo združuje. Videli boste, da bo srečna. Videli boste, da bo zadovoljna in ko bo utrujena pomislila, da ne zmore več, se bo spomnila na ta cvet in vedno delala naprej. Skozi njeno ljubezen, ki jo bo vtakala v svoje delo bodo rezultati njenega dela boljši in ona bo srečna. Ravno zato naj vam bo ta svet skrivnost in vaša ženska v njem sonce.

REBEKA MESERKO

Država - mačeha ženam in otrokom?

Ob materinskem in dnevu žena slišimo toliko medenih besed da, če bi bilo vsaj deset odstotkov izrečenega, uresničenega tudi v življenju, bi živeli veliko lepše.

Pa pogledjmo vsaj kakšen košček resnice še z druge strani, recimo poročniško nadomestilo ali pa morda osnovno in nadaljnje šolanje. Poročniškega nadomestila in socialnega zavarovanja na primer brezposelna mati ne dobi, mati pa, ki je zaposlena, ne ve ali jo bo, po poročniškem ali ženo po bolniškem dopustu, sploh še čakalo delo. Kajti pri nas je prav vse mogoče. Večkrat slabo kot dobro. Kako je brezposelni ženi ali otroku, ki je pravkar

končal šolanje (subvencionirano pripravištvu?) dobiti zaposlitev, se pravzaprav niti ne sprašujemo več.

Ob brezplačni šoli, se družina lahko samo prime za glavo: jeseni cene učbenikov, ki pokrivajo izgube založb, večne "obvezne" šole v naravi, tisoče drugih drobnarij, ki vedno pravijo samo "daj".

Za poslastico nam v novem letu ponujajo novo pogruntavščino. Da bi država varčevala, seveda tam, kjer je najmanj treba - pri otrocih, ki so naše največje bogastvo, prihodnost naroda in nenazadnje delavci za naše pokojnine - so se namenili varčevati tudi pri dohodnini. Ena redkih dobrot, ki nam jih je prinesla

demokracija, je bila progresivna dohodninska lestvica. Torej je bila družina pri plačevanju davka nekoliko oproščena, za stroške, ki jih je imela z otroki. Po napovedih naj bi po novem nadpovprečne dohodke strožje obdavčili tako, da bi uvedli za vse otroke enotno lestvico olajšav. To pomeni, da tisti nadpovprečni

Otroci so naše največje bogastvo.

dohodki, kateri ne preživljajo otrok ne bodo prikrajšani, tistim pa, ki skrbijo za več otrok, bo naložena "kazen" tudi v več 100.000 tolarjih.

Sodelovanje žensk v politiki, na smeh mi gre. Menda deluje celo nekakšen vladni urad za ženske, ki se seveda ukvarja samo z marginalnimi (?) skupinami, na največjo skupino - zaposlenih žena, mater z otroki, ... pa pozablja. Resničen vpliv ženske na politiko je skoraj enak ničli. Tudi, če ženska kje slučajno že pride blizu, nima dovolj energije, da bi dejavno sodelovala, ker je pač na njenih plečih vsa skrb za dom in službo.

Da ne bo moj članek izzvenel le preveč črnogledno, zaželim vsem našim možem, tistim, ki mislijo, da so na "vrhu", tako kot tistim, ki so menda v zakonskem jarmu, in ves dan samo "delajo", da morda enkrat v letu namesto dragega šopka, raje pomijejo posodo.

Veliko poguma, potrpljenja in ljubezni želim vsem ženam, posebej tistim, ki se počutite ponižane in izgrane. Pa nikar ne pozabimo, tisti, ki nam povzročajo pravzaprav največ skrb, so v resnici naše največje bogastvo - naši možje in otroci.

LUČKA HOSTNIK

Tebi, moja mati in vsem materam tega sveta

Ne spominjam se trenutka, ko si me prvič vzela v roke in mi zapela nežno uspavanko. Bila sem še premajhna. Toda skozi tvoj objem, skozi tvojo pesem sem čutila varnost in zavetje. Čutila sem utrip ljubezni in dobrote. Skozi leta si mi sestavljala mojo osebnost, vtakala vanjo dobroto, poštenje in ljubezen, kot bi sestavljala iz kamenčkov lep mozaik. Sestavljala si mojo osebnost, moj pogled na svet. Kalila si me, da bi postala dober človek, da bi znala nekoč tudi jaz biti dobra mati. Dati svojim otrokom tisto največ, kar mu lahko da dobra mati in kar si ti dala meni.

Danes sem odrasla ženska. S svojim pogledom na življenje, s svojimi nazori o njem. Toda ponosna sem na to, da si vplivala na mojo rast, na moje zorenje. Še danes se veliko pogovarjava. Vem, da je moja bolečina tudi tvoja bolečina. Vem, da je moja skrivnost pri tebi vedno varno spravljena. Ti si tista, ki me nikoli ne boš izdala. Ti si tista, za katero bi želela, da bi ji lahko podala samo srečne trenutke, ker vem, da je moja sreča tudi tvoja sreča. Ti si tista, ki bi zame žrtvovala tudi življenje, če bi bilo potrebno, pa pri tem ne bi niti pomislila, da boš potem ti ostala brez njega. Pozornost, predanost, modrost in neizmerna brezpogojna ljubezen so me kalili do osebnosti, kakršna sem danes. Zato si zame

nenadomestljiva. Dajala si mi tisto, kar lahko da le mati.

Ljubezen do matere je ena najlepših ljubezni na svetu. Lahko jo doživi le otrok. In vsi ljudje tega sveta smo otroci. Otroci svojih mater. Mater, ki so v svoji skrbi za nas velikokrat pozabljale nase. Mater, ki so namesto razvedrila bede nad našimi domačimi nalogami. Mater, ki so ob tihih večerih likale perilo, da smo šli naslednji dan lepi v šolo. Mater, ki so se odpovedale mnogim materialnim stvarim, da so nam lahko kupile igračo, po kateri smo hrepeneli. Mater, ki so nam izpolnile vse skrite želje, pri tem pa žrtvovale svoje. Mater, ki so skrbele za nas v vsakem pomenu besede. Mati je tista, ki nastavi svoj hrbet, da bi njenemu otroku ne škodovali. Mati je tista, ki nosi breme svojih otrok, da bi mu lajšala bolečino. Nevidna vez je med njima. Med materjo in otrokom. Vez, ki se je tkala že pred otrokovim rojstvom. Vez, ki ju je zaznamovala za vse življenje.

Poznam neko zgodbo Victorja Hugoa o tem, kaj pomeni biti mati: "Razlomila je kruh na dva kosa in ju dala otrokoma, ki sta pohlepno jedla. "Nič ni obdržala zase," je zagodrnjal prvi. "Ker ni lačna", je dejal drugi. "Ker je mati", je odvrnil prvi.

In zato ti ključem, mati in vsem materam sveta: "Srečen materinski dan!"

REBEKA MESERKO

IVAN CANKAR: NJENA PODOBA

Ne vem, ali sem že napisal, ali sem le pravil, kako se je zgodilo z njeno podobo. Kolikor bolj je spomin grenak in bolesten, toliko pogostejše zaboli v srcu.

Mati se nikoli ni dala slikati. Ko je ležala na mrtvaškem odru, sem se spomnil, da jo bodo zakopljali, nasuli na rakev težko in visoko gomilo in da nikoli več ne bomo videli njenega obraza.

Sam sem bedel ob nji. Tako globoka je bila tišina v izbi, da sem skoraj slišal svoje žalostne misli. Časih je zaprasketala sveča, plamen je švignil višje ter je obžaril njen obraz in njene roke, ki so se bele in trde oklepale razpela.

Poiskal sem papir in svinčnik, da bi risal njen obraz, kakor je bil tih in miren v smrti. Začel sem težko in trudoma, ker se mi je roka tresla in so me oči skelele od zatohlega zraka. Pod temnim zelenjem se je svetil obraz kakor iz belega kamna izklesan. Ob poslednjem vzdihu se je bila nasmehnila in tisti smehljaj je ostal na ustnicah.

Bral sem nekoč, kako je umiral svet mož. Vsa izba je bila polna sorodnikov, prijateljev in občudovalcev, jok in stok se je razlegal prav na cesto. Ali v tistem trenutku, ko je sveti mož izdihnil, so prestrašeni pobegnili sorodniki, prijatelji in občudovalci ter se niso vrnili. Obraz se mu je nenadoma spaciil, ves drug je bil, prejšnjemu čisto nič podoben, kakor je bila pustna krinka padla od njega. V poslednjem hipu se je grešna duša razgalila, kajti smrt ne pozna laži in hinavščine.

Tista zgodba je resnična. Kadar se tiho zapro duri za življenjem, izreče vest svojo pravično in neizprosno sodbo; in ta sodba je z različnimi črkami napisana na čelu, na licih in ustih. Če bi hotel risati dušo in skrito misel človeka, bi ga risal spečega, rajši mrtvega. Poznal sem jih, ki so prestrašeni planili iz spanja, ko so začuti-

li na čelu pogled izprašujočih, bdečih oči. Tako bi se prestrašil grešnik, ki bi nenadoma in nepripravljen ugledal sodnika pred seboj.

V smehljaju materinem je bilo kakor sladek počitek po dolgi, dolgi poti, kakor bogato plačilo za ves strašni, do zadnjega hipa nepripoznani in nepoplačani trud, kakor tisočkratno povračilo za neizmerno trpljenje. Vsa blagost in čistost, neoskrunjena od grenkih dni, od prečutih noči, od skrbi in bridkosti, se je razodevala na mrtvih ustnicah.

Videl sem malo v nemirni, dremotni svetlobi sveče. Papir je bil slab, čisto gladek, svinčnik pa je bil pretrd. Vendar se mi zdi še zdaj, da podoba ni bila čisto pogrešana ter da je odse-

Ilustracija je delo Sonje Vončina - Šegula.

val z nje vsaj žarek tiste lepote, plemenitosti in otroške, verne zaupljivosti, ki sem jo gledal pred seboj bolj z ljubeznijo svojega srca nego s svojimi razbolelimi očmi. Iz težkih senc, iz opojnega zraka in izpod črne, sajastega dima sveč se je svetil bel, smehljajoč obraz, kakor upanje in vera iz bridkosti.

Ko sem odpotoval na Dunaj, sem vzel podobo s seboj. Spravil sem jo med knjige in papirje ter je nisem videl dolga leta. Zgodilo pa se je nekoč, da sem bil do smrti truden popotništva, skrbi in samomučnja. Zakaj človek postane časih kakor pred ogledalom, premeri z enim samim pogledom svoje življenje, vse od prvih let, pa do tistega zadnjega dne, ki je skrit tam daleč v prihodnosti; preblede mu lica, srce mu zastane: "Kod si hodil nesrečnež? Čemu še dalje skozi pustinjo?"

Tisto jutro sem iskal med knjigami in papirji, da bi našel podobo svoje matere, da bi se poslovil od edinega obraza, ki sem ga v tistem trenutku ljubil. Iskal sem dolgo. Papirji so bili prašni in zarumeneli, na nekaterih se je še komaj poznala pisava. Pesmi so bile, nekatere še iz otroških let, in zgodbe, v katerih se ni bilo grenkobe poznejših.

Ko se mi je tresel v rokah opraseni, zarumeneli papir, me je spreletel mraz od groze. Nekoč je bila tam materina podoba, zdaj je ni bilo več. Komaj da so se še poznale izgajane, zbledele sence, komaj da se je še svetilo izza njih megleno in otno, kakor zastrta luč. Očital sem si v svojem srcu:

Daleč je njen grob, zapuščen od vseh, samotni in žalosten, kakor so grobovi neznanih popotnikov! Daleč je ona sama, pozabljena od nas, ki smo se bili brez vodnika in cilja razbegli po svetu kakor jata golobov, kadar plane mednje jastreb - smrt. Kakor njen grob in kakor ona sama: tuja in daljna je njena podo-

ba mojim očem, ker je bila dolga leta tuja in daljna moji duši!

Stopil sem k oknu, da bi pogledal, če je moč ljubezni in spomina velika dovolj, da bi iz senc in prahu priklicala zbledeli obraz. Z očesom nisem videl, komaj da sem z mislijo slutil zabrisane poteze, luči in sence, ki so se brezoblične prelivale druga v drugo. Poizkušal sem, da bi odgnil tisti sivi zastor; roka pa mi je bila okorna in palha, obraz, ki sem ga priklical, mi je bil tuj; ni bilo na njem tistega smehljaja, ki je razodeval zadnjo tolažbo in slavno odrešenje, ni bilo plemenitosti, očiscene in utrjene v bridkosti. In ni bilo ljubezni, ki bi govorila z menoj tiho in prijazno v tej grenki uri. —

Z dlanmi sem zakril oči; tedaj se je prikazala pred menoj tako čista in jasna, kakor sem jo videl pred zdavnimi leti. Le njene ustnice se nikoli v življenju niso tako smehljale zadnji, predsmrtni smehljaj je bil, ves blag in miren v poslednjem spoznanju.

Kaj bi storil otrok nespametni, kaj bi storil sebi in meni? Kakor da bi se v daljavi megle razmikale pred mladim soncem, pred novim življenjem: pokoj mi je legel v srce, malodušnost je izginila. Nikoli več nisem poizkušal, da bi narisal na papir, kar je bilo vtisnjeno v najgloblji in najsvetejši globočini mojega srca. V vsakem človeku je skrita beseda, ki je ne more in ne sme izreči in ki bo napisana morda šele ob smrtni uri na njegovih ustnicah. V vsakem človeku živi slika, ki je ne sme in ne more naslikati, če bi bil sam Lionardo, in ki bo naslikana šele na mrtvaškem obrazu njegovem.

Ne vem, kam sem ga bil spravil in kje je zdaj tisti papir. V mojem srcu je materina podoba lepota in blagost, kakor je nikoli in nikjer nisem videl in ki jo bodo živo ugledale šele moje umirajoče oči ...

Osnovna šola Gradec

Priprave na devetletko

Litija — S sprejetjem novega Zakona o osnovni šoli l. 1996 je bila uzakonjena tudi devetletna osnovna šola. Izvajati jo bo prvih 30 šol v Sloveniji pričelo 1. septembra 1999/2000. V šolskem letu 2000/01 bo pristopilo naslednjih 40 šol, nato pa bo v šolskem letu 2001/02 ter 2002/03 vključenih že 60% šol. Za vse bo obvezno devetletno šolanje v šolskem letu 2003/04. V Osnovni šoli Gradec nameravamo pričeti z devetletnim izobraževanjem v šol. letu 1999/2000. V ta namen pripravljamo vrsto aktivnosti. Poleg posebnega izobraževanja učiteljev bomo skupaj z Vzgojno varstvenim zavodom izvedli pedagoško konferenco, pripravljamo roditeljske sestanke za starše, katerih otroci bodo v šolskem letu 1999/2000 vstopili namesto v malo šolo v prvi razred devetletne OŠ ter za

starše, katerih otroci bodo v šol. letu 1999/2000 preskočili 6. razred osemletne šole in se vpisali iz 5. razreda v 7. razred devetletne osnovne šole. Prav tako bomo na šoli oblikovali posebno projektno skupino, ki bo bedela nad izvajanjem novih programov in sodelovala z Zavodom za šolstvo ter strokovnimi institucijami, ki se bodo poglobljeno ukvarjale z uvajanjem devetletne osnovne šole. V kolikor bod starši soglašali s tem, da začnemo z devetletno osnovno šolo med prvimi v Sloveniji in bo ministristvo šolo tudi izbralo, bo osnovno šolanje v OŠ Gradec potekalo v teh triadah za vse učence leta 2005/06. Na POŠ Hotič, Kresnice in Jevnice pa naj bi izvajali po 5 razredov devetletne šole. V 6. razred bodo učenci prihajali na matično šolo.

VINKO LOGAJ

Novice iz OŠ Litija

- Na OŠ Litija so učenci sedmih razredov pripravili prireditev ob zaključku angleškega projekta o prehrani "FOOD", ki ga je vodila učiteljica angleškega jezika, Vera Taradi. Z delom v projektu so začeli v mesecu decembru pri rednih in dodatnih urah angleškega jezika. Veliko dela so imeli tudi doma, ko so pripravljali naloge in zbirali gradivo. Najboljše izdelke so predstavili na prireditvi. Izdelali so tudi knjigo receptov "The recipe book". Zaigrali so zanimive skeče o življenju in delu v restavraciji. S pomočjo ga. Ljudmile Intihar so pri urah gospodinjstva pouka pripravili jedi po receptih iz knjige Project English 2. Tako so prijetno in koristno povezovali angleški jezik in gospodinjstvo. Prireditev so pripravili v šolski učni kuhinji, ki so jo za to prilžnost preimenovali v At the hot Cat's and cool Dog's.

Tudi roditeljski sestanek za starše osmošolcev smo tokrat pripravili malo drugače. Po končanem sestanku so si starši lahko ogledali razstavo angleških projektov, izvedeli marsikaj o zdravi prehrani in obenem preizkusili nekatere sladice, ki so jih pripravile učence 8.d. razreda. Starši so si z zanimanjem ogledali razstavo in poiskovali dobre.

- Učenci petih razredov so bili tudi v letošnjem letu v zimski šoli v naravi. Potekala je v Kranjski Gori. Učenci so bili nastanjeni v hotelu Alpina. Zimske šole v naravi se je udeležilo 73 učencev. Učenci so se spoznali s tekom na smučeh in z alpskim smučanjem. Za učenje smučanja in teka so poskrbeli učitelji smučanja.

Ob večerih pa so imeli različna predavanja in zabavne prireditve. Obiskal jih je tudi alpinist Viki Grošelj. Spoznali pa so tudi Kranjsko Goro in obiskali staro gorenjsko hišo, v kateri je muzej - Ljznejkova domačija.

- Učenci tretjih razredov so se udeležili šole v naravi, ki jo organizira Center šolskih in obšolskih dejavnosti Slovenije. Zanimiv teden so preživeli v Črmošnjicah. Vseh učencev je bilo 47. Program vzgojno izobraževalnega dela so vodili učitelji, zaposleni v ČSOD Lipa. Pouk je potekal v domu in njegovi okolici. Delo je potekalo v skupinah, ki so imele naloge opozovati, raziskovati in eksperimentirati. Pouk je bil kvaliteten in prilagojen starostni stopnji. Poleg pouka pa so se srečali z lokostrelstvom, odšli so na nočni pohod, oblikovali z glino in se pogovarjali o zdravi prehrani.

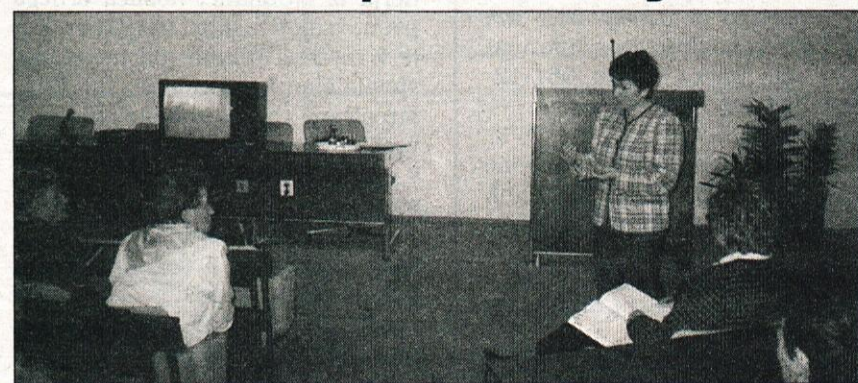
- Na OŠ Litija pa smo imeli tudi predstavitev nove knjige, katere avtorica je Elizabeta Marn, učenka 7.b razreda. Knjiga nosi naslov Iskanje. Elizabeta zelo rada bere pustolovske zgodbe, zato je tudi sama sklenila, da napiše tako zgodbo. Sošolci so bili nanjo ponosni in so ji po svojih močeh priskočili na pomoč. Martin Malec je zgodbo ilustriral, Luka Goddec pa jo je prepisal na računalnik. Seveda so ji pomagali tudi učiteljica slovenščine, Neža Blaznik, njena razredničarka, Selma Gradišek in ravnateljica, Gabrijela Hauptmar. Sošolci in pevski zbor OŠ Litija pa so ji pripravili prijeten program.

Zbrala in uredila PETRA PAVLICA

Kmetijska svetovalna služba, Enota Litija

V prvih dveh mesecih letošnjega leta je bilo v okviru naše enote organiziranih precej predavanj, za kmete in člane njihovih družin. Nekatera so bila boljše, druga pa slabše obiskana. Predavanja z naslovom Predelava mleka na kmetijah, se je udeležilo veliko kmetijskih pridelovalcev, kar potrjuje dejstvo, da je prodaja na kmetiji, kot ena izmed možnosti za dodatni zaslužek, nadvse zanimiva tudi na našem področju. Lastnika sirarne Fingušt - Čuš sta predstavila pot, ki sta jo morala prehoditi predno sta dobila vsa dovoljenja za prodajo mlečnih izdelkov na domu. Trenutno predelajo približno 500 - 600 litrov mleka, ki ga namolžejo izključno na njihovi kmetiji. Njihov glavni proizvod so siri z najrazličnejšimi dodatki in skutu. Vse te izdelke prodajajo v lastni prodajalni na kmetiji, poleg tega pa prodajajo tudi na tržnici ter na sejnih.

Nashe kmete in kmetice je najbolj zanimal sam postopek predelave in kako doseči, da bi to predelavo in prodajo na kmetiji smatrali za dopol-

nilno dejavnost. Zastavljali so si vprašanje, kdaj se kmetom za to dejavnost ne bo potrebno registrirati kot s. p. Dopolnilno dejavnost na kmetiji naj bi uredil Zakon o kmetijstvu, ki je v pripravi. Na njegovi podlagi naj bi bili izdani podzakonski predpisi, v katerih bi bili natančneje urejeni pogoji glede opravljanja dopolnilnih dejavnosti na kmetiji, ki se danes niso urejeni, razen za gostinstvo ponudbo na kmetijah, ki je urejena po Zakonu o gostinstvu (Ur. l. RS, št. 1/95) in podzakonskih predpisih k temu zakonu. Torej ni ovir za kmete, da na domu prodajajo svo-

V Cankarjevem domu

Vtisi ene izmed obiskovalk glasbene matineeje v Gallusovi dvorani:

Ko smo vstopili v Gallusovo dvorano, smo hitro poiskali svoje sedeže, se pripravili na predstavo, nekaj trenutkov zatem pa so luči ugasnile in na odru se je prikazal znani igralec Janez Škof. Povedal nam je, da bo beseda tekla o različnih glasbenih obdobjih: romantiki, začetku dvajsetega stoletja in sodobnosti, nato pa je še preizkusil naše znanje o Čajkovskem. Še dirigent je dodal svoje, ko nam je predstavil svoj orkester. Napovedal je glasbene stavke, ki so jih nato odigrali. Lohi so se dotaknili strun, ustnice našobile in iz glasbil so pričeli vreti zvoki, ki so se zili v čudovito melodijo. To je bil odlomek iz baleta Hrestač, ki ga je napisal Čajkovski.

Zatem smo slišali zgodbo o španskem vitezu Don Kihotu. Iz desnega kota odra je prifrftala balerina, luči so na tla vrgle senco, podobno grmičevju, balerina se je dvignila na konice prstov in ob prijetni glasbi odplešala podobo španske princeze, ki je bila tako všeč pogumnemu vitezu. Po odlični predstavi je balerina pokazala nekaj svojih pripomočkov, delov predstave in razložila, kako se pripravljajo na predstavo.

Po njeni zanimivi predstavitvi smo se preselili v novo glasbeno obdobje. Bilo je štirideset let pa romantika, to je bil začetek dvajsetega stoletja. Poslušali smo glasbeno suito Igorja Stravinskega Ognjeni ptič. Komaj 25-letni mladi skladatelj je napisal čudovito glasbo, ki mi je ugajala še bolj kot Hrestač. Z različnimi glasbili je čudovito poudaril igro mladih deklet, strašno pošast ...

Po pomirjujoči glasbi smo poslušali Ljubezensko pesem številka ena. Ob opazovanju baletne predstave sem ugotovila, da mi je bolj všeč klasičen balet.

Dvorano sem zapustila z lepimi vtisi in spomini, ki si jih bom zapomnila. Še posebej pa mi bo v spominu ostala veličastnost Gallusove dvorane.

STAŠA NUNIČ

Vse o srcu

Šmartno — Šmarski sedmošolci se vsako leto odločajo za izvajanje projektnega dela "Vse o srcu", ki ga sklenejo ob Valentinovem, prazniku ljubezni; tako je bilo tudi letos. Svoje delo, ki je potekalo mesec dni pri različnih predmetih in razrednih urah, so predstavili staršem s prireditvijo, razstavo in zloženko. O nevarnostih visokega krvnega pritiska pa je tudi tokrat spregovorila dr. Renata Kopriva iz litijskega Zdravstvenega doma.

BORIS ŽUŽEK

Iz študentske scene

Piše: M. Berčon

Organiziranost študentov v Sloveniji

Lani septembra sta Študentska parlamenta v Ljubljani in Mariboru po večletnih prizadevanjih končno sprejela usklajeno besedilo Študentske ustave Študentske organizacije Slovenije (ŠOS), s katerim je bila tudi formalno ustanovljena. Ta pravni akt ima osnovo v Zakonu o skupnosti študentov, sprejetem leta 1994. S tem se je zaključil prvi del organiziranja študentskega življa na Slovenskem v samostojni državi. Drugi del bo sledil letos z dejansko oživitvijo in ustanovitvijo Študentskega parlamenta Slovenije in drugih organov ŠOS. Študentska ustava ŠOS torej ureja podrobno organiziranost in predvsem način financiranja študentskih organizacij.

V okviru ŠOS obstajajo tri oblike študentskih organizacij: študentski organizaciji univerz (ŠOU), študentske organizacije lokalnih skupnosti (ŠOLS) in študentska interesna društva (ŠID). Ker bomo o posameznih organizacijskih oblikah spregovorili v naslednjih številkah je prav, da si pogledamo še način financiranja, ki je ponavadi med najbolj bistvenimi zadevami.

Kot vemo v Sloveniji velika večina študentov med svojim študijem občasno tudi dela in si s tem skuša zagotoviti v prvi vrsti boljši standard, pogosto pa tudi nadstandardne storitve, ki so v teh letih še posebej privlačne (potovanja). Vemo namreč, da je država pri dodeljevanju štipendij vse bolj varčna, na ramena staršev se je pa tudi težko naslanjati vse do diplome.

V ta namen so pri nas zlasti v zadnjih letih kot gobe po dežju zrasle posredovalnice začasnega in občasnega dela bolj znane pod imenom študentski servis. Te

posredovalnice so lahko v lasti študentske organizacije univerze (v Ljubljani je to Borštnikov trg), v lasti lokalnega študentskega kluba ali pa v zasebni lasti. Vse te posredovalnice brez razlike zaračunavajo naročniku (podjetju, v katerem študent dela) manipulativne stroške posredovanja v višini 10 % študentovega zaslužka, od katerega se mora vsaj 35 % v skladu s Študentsko ustavo preleteti nazaj študentom oz. njihovim organizacijskim oblikam. Ostalih 65 % predstavlja dobiček posredovalnice.

Tu pa se pojavi razlika med različnimi servisi. Če je ta v popolni lasti katere izmed študentskih organizacij, si lahko ta lasti tudi dobiček. Če pa je v lasti zasebnika, dobiček pobere le-ta. Ob tem je potrebno priznati tudi to, da v manjših krajih zaradi relativno visokih stroškov za delo dobička niti ni kaj dosti in se študentom ne izplača imeti lastnega servisa. Precej drugače pa je to v Novem mestu, Kranju, Celju. Poseben primer pa je Študentski servis na Borštnikovem trgu v lasti ŠOU Ljubljana, ki ima nekako 45 % tržni delež v Sloveniji in kjer je razmerje med manipulativnimi stroški in dobičkom ravno obraten kot predvideva Študentska ustava. S tega stališča je boljše podpirati večje servise, ker tudi več neposredno vlagajo v interesne dejavnosti študentov (v Ljubljani skoraj 900 mio. letno).

Kot rečeno mora vsaj 35 % sredstev preiti nazaj v študentske roke; sicer ne neposredno, lahko pa ravno v okviru projektov študentske organizacije univerze bodisi v okviru dejavnosti domačega študentskega kluba.

Vrtec "Najdihojca" in vzgoja otrok za kulturo življenja

Otroci in tovarišice iz vrta "Najdihojca" so redni obiskovalci Lutkovnega gledališča v Ljubljani. V letošnjem letu smo si ogledali že dve igrici: "Najdeni zmajček" in "Korenčkov palček". V samem kolektivu pa se je porodila tudi ideja, da bi skupaj s Svetom staršev tega vrta organizirali v okviru slovenskega kulturnega praznika gostovanje Lutkovnega gledališča Ljubljana v dvorani Kulturnega centra Litija. Želeli smo si, da bi z izbrano predstavo "Jajce", razveselili čim več otrok (do 10 let) iz cele občine. Vso pozornost smo namenili informiranju in sicer preko plakatov, letakov, obvestil preko ATV Signal, radia Geoss, dnevnega časopisja. Prepričani smo bili, da bo odziv zelo velik, zato smo načrtovali dve predstavi, da bi kulturne užitke zaužili čim več otrok in njihovih spremljevalcev. Vzdušje pri obeh predstavah je bilo prijetno, čeprav bi lahko sprejeli še več obiskovalcev. Toda... Čutili smo, da so prišli tisti, ki so pripravljeni otrokom nu-

diti svoj čas in jih vzgajati v kulturnem življenju te vrste. Prepričani smo, da so bili tudi takšni, ki so za izostanek imeli tehten vzrok. Toda, v nas se poraja tudi strah, da je preveč takšnih, ki seveda sami ne čutijo potrebe po ogledu kulturnih prireditev, zato je ne morejo vzbuditi pri svojih otrocih. A organizatorji smo bili kljub temu zadovoljni, kajti prepričani smo, da smo nekaj naredili za najmlajše. Optimizem nas ni zapustil in v dvorani Kulturnega centra bodo najmlajši še lahko uživali v takšnih ali podobnih prireditvah. Kajti zavedamo se, da vzgoja ni le enkratni trenutek, pač pa proces, ki teče, teče...

Priložnost za zahvalo pa namenjam vsem tistim, ki so nam pomagali: DZ Litija, ATV Signalu, Radiu Geoss, Laba d.n.o., družini Bregar, še posebej g. Rudiju Bregarju, otrokom male šole, ki so izdelali tako lepe plakate ter celotnemu kolektivu vrta "Najdihojca".

OLGA SINREIH

Izdelali smo svoje slikanice

Veliko slikanic si ogledamo ob naših obiskih v knjižnici, pa tudi kje drugje, a takšnih, ki smo jih lahko videli na razstavi v vrtcu "Najdihojca", prav gotovo še ni bilo moč videti.

Nastajale so med otroki in tovarišicami v vrtcu, pa tudi doma ob pomoči staršev. Vsaka skupina, v starejših pa tudi več, je izdelala svojo slikanico. Bile so enkratne,

neponovljive. Razstavljene so bile v prostorih vrta, za starše, otroke, tovarišice, pa tudi zunanje obiskovalce. Vsi smo bili ponosni nanje. Začutili smo, da imamo veliko ustvarjalnosti, fantazije in spretnosti, kar vse nam je pomagalo, da smo bili lahko pisatelji in ilustratorji ter na ta način najlepše predstavili slovenski kulturni praznik.

OLGA SINREIH

Občina Litija na podlagi 20. člena Zakona o financiranju občin (Ur.l.RS, št. 80/94), Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije (Ur.l.RS, št. 5/96), Zakona o javnih naročilih (Ur.l. RS, št. 24/97) in na podlagi 9. člena Pravilnika o sofinanciranju programov športa v Občini Litija (Ur.l. RS, št. 6/98) ponovno objavlja

JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE PROGRAMOV NA PODROČJU ŠPORTA V OBČINI LITIJ

Na razpisu lahko sodelujejo naslednji izvajalci športnih programov:

- športna društva,
- zavodi, gospodarske družbe, neprofitne ustanove in druge organizacije, ki so registrirane za opravljanje dejavnosti v športu.

V obdobju od 1. januarja 1998 do 31. avgusta 1998 bo Občina Litija sofinancirala naslednje programe:

A) Programi interesne vadbe za predšolske otroke:

- program "Zlati sonček",
- 40 - urni programi,
- tečajji plavanja,
- drugi programi interesne vadbe za predšolske otroke.

B) Programi interesne vadbe za šoloobvezne otroke:

- programi "Zlati sonček" (1.- 2. razred),
- Športna značka (3.- 4. razred),
- 80 - urni programi,
- tečajji plavanja,
- šolska športna tekmovanja,
- programi za šoloobvezne otroke s posebnimi potrebami,
- drugi programi interesne vadbe za šoloobvezne otroke.

C) Programi interesne vadbe za srednješolsko mladino:

- 80 - urni programi,
- srednješolska športna tekmovanja,
- programi za srednješolsko mladino s posebnimi potrebami,
- drugi programi interesne vadbe za srednješolsko mladino.

D) Programi športa nadarjenih otrok in mladine, usmerjenih v kakovostni in vrhunski šport v individualnih in kolektivnih športnih panogah ter miselnih športnih igrah, ki imajo značaj rednega športnega treniranja:

- programi interesne vadbe otrok do 15 let,
- programi interesne vadbe otrok od 15 let do 18 let.

E) Programi članov (nad 18 let), ki tekmujejo na uradnih tekmovanjih nacionalnih športnih zvez:

- individualne športne panoge,
- kolektivne športne panoge,
- miselne športne igre.

F) Športno rekreativni programi:

- 80 urni programi,
- propagandne akcije,
- javne športne prireditve,
- programi športa za vse,
- drugi športno rekreativni programi.

G) Programi šolanja in izpopolnjevanja strokovnih kadrov in športnikov:

- šolnine, kotizacije, študijske pomoči, stipendije.

H) Programi investicijskega vzdrževanja

Sofinancira se investicijsko vzdrževanje športnih objektov in igrišč v družbeni, javni in občinski lasti, na katerih potekajo športni programi iz točk od A) do D).

Izbrane programe bo Občina Litija sofinancirala na podlagi kriterijev za financiranje športnih programov v občini, ki jih je sprejel Občinski svet na svoji 34. seji dne 24.10.1997.

Razpisno dokumentacijo in obrazce za prijavo lahko izvajalci dvignejo na naslovu: Občina Litija, Oddelek za družbene dejavnosti, Jerebova 14, tel. 061-881-211.

Izvajalci pošljejo prijave na razpis s svojimi programi na naslov: Občina Litija, Jerebova 14, 1270 Litija, v zapečateni ovojnici z oznako "Ne odpiraj - Prijava za šport 98".

Rok za prijavo programov je 1. april 1998. Prijave morajo do 1.4.1998 do 14. ure prispeti po pošti na naslov Občina Litija, Jerebova ul. 14, 1270 Litija v zapečatenih kuvertah z oznako: "Ne odpiraj - Prijava za šport 98". Na kuverti mora biti naveden točen naslov pošiljatelja. Prijave se lahko do navedenega roka tudi osebno oddajo v tajništvo občine, št. sobe 44. Nepravčasno prispel in nepravilno opremljene prijave ne bodo obravnavane in bodo zavrnjene.

Javno odpiranje prijav bo 1. 4. 1997 ob 15. uri v sejni sobi Občine Litija, Jerebova 14, Litija.

Z izbranimi izvajalci bo Občina Litija sklenila pogodbe o sofinanciranju v roku 30 dni od sprejetja proračuna občine Litija za leto 1998.

OBČINA LITIJ

Testiranje škropilnic

Obveščamo vse uporabnike traktorjskih škropilnic in pršilnikov, da morajo biti te naprave po Zakonu o zdravstvenem varstvu rastlin (Ur.l. RS 82/94) redno pregledane in opremljene z veljavno nalepko. Škropilnice in pršilniki, ki jih lastniki uporabljajo le na svojih površinah, morajo biti pregledane vsake tri leta, naprave s katerimi pa se izvajajo ukrepi varstva rastlin drugim, pa morajo biti pregledane vsako leto. Kmetijska svetovalna služba v Litiji in Gabrovki, bo na osnovi predhodnih prijav organizirala testiranje škropilnic, zato prosimo vse zainteresirane, da se za testiranje prijavijo na sedežu Kmetijske svetovalne službe v Litiji (tel. 883-514), Gabrovki (tel. 871-003) in Dolah (tel. 872-159), v času uradnih ur.

Razpis za sodelovanje na razstavi DOBROTE SLOVENSKE KMETIJ

V letu 1998 bo potekala deveta razstava in ocenjevanje kmečkih prehranskih izdelkov Dobrote slovenskih kmetij od 24. - 27. aprila v Minoritskem samostanu na Ptuj. Sodelujete lahko tudi kmetice in kmetje z naše občine in sicer z mlečnimi, krušnimi, mesnimi izdelki, nadalje še z domačim oljem, kisom in žganjem. Prvič pa bodo letos komisije ocenjevale tudi suho sadje in vino. Vsi izdelki, ki bodo prejeli priznanje, bodo tudi razstavljeni. Razpis za ocenjevanje je bil objavljen v Kmečkem glasu št. 4/98. Prijavite se lahko do 13. marca 1998 v Kmetijski svetovalni službi Litija, pri Lijani Lovše. (tel. 883 - 514).

KMETIJSKA SVETOVALNA SLUŽBA

OPTIKA MANJA, LEVSTIKOVA 1,
1270 LITIJ, TEL.: 061-885-156

optika

Želimo vas obvestiti, da mamo v optiki sončno linijo za l. 1998.

Postali smo ekskluzivno prodajno mesto kontaktnih leč JOHNSON & JOHNSON za Zasavje.

Lahko izbirate med kakovostnimi okvirji različnih proizvajalcev (Country, Village...) ter Zeiss stekla z garancijo. Nudimo vam uveljavljanje ugodnosti na recept in 10 % popusta pri nakupu očal.

Brigita Plemenitaš, Dušan Hauptman in KMN Assaloni - Cosmos

Najboljši v naši občini v letu 1997

Kar precej smo že zakorakali v leto 1998, mi pa nenazdneje še kar pišemo in govorimo o letu, ki se je izteklo pred dvema mesecema. Za to pa imamo seveda razlog. Na pobudo lokalne televizije ATV Signal so gledalci televizije izbrali naj športnika, športnico in ekipo naše občine v preteklem letu.

Mnogi se verjetno še spominjate časov, ko je bila v dvorani na Stavbah proglašitev športnika Slovenije; takrat so bili to zlati časi slovenskega smučanja, na čelu katerega je kraljeval Bojan Križaj. Takšno in podobno prireditev ponovno pripraviti v naši občini je roko na srce utopija. In prav tu je mogoče iskati enega izmed razlogov zakaj Litija ni imela svojega izbora športnika že nekaj časa. Športna zveza Litije je, kolikor je bilo v njeni moči, poskušala s takšnimi ali podobnimi razglasitvami, na koncu pa ostala na razglasitvi najperspektivnejših mladih športnikov Litije, katere so za l. 1997 njihovi klubi že predlagali.

Tako že dolgo v Litiji nismo imeli izbora naj športnika, pravzaprav so se tudi lomila kopja, kdo sploh pride v ožji izbor za ta naslov. Zato je odločitev o izboru le tega vsekakor pohvale vredna. In da ne bi letale strupene strelice v smeri televizije,

so se le ti odločili in omogočili vsem gledalcem, da v prvem krogu predlagajo, za koga naj bi sploh glasovali. Pri tem se je odločitev tv, da v konkurenci sodelujejo vsi športniki iz naše občine, torej Litijani, tudi ti, ki nastopajo izven meja naše občine v klubih, ki nimajo domicila v Litiji pokazala za pravilno.

Ob koncu zbiranja predlogov so oblikovali končni predlog treh v vsaki konkurenci, ki so zbrali največ predlogov. Tako so največ predlogov dobili med moškimi: košarkar Unio na Olimpije in kapetan ekipe Dušan Hauptman (ob domačih uspehih 3. mesto z ekipo v Evropi), Gašper Pavli, tenisač sicer član ljubljanske Olimpije (počasi a vztrajno se približuje vrhu v svoji starostni kategoriji do 16 let) in Ludvik Novak, (kapetan Kegljškega kluba Litija in morda celo njegov trenutno najboljši kegljač). Med dekleti oz. ženskami sta v ožji izbor prišli Brigita Plemenitaš (tekmovalka v Kix boxingu in članica kluba iz Izlake) ter Brigita Rozina (kegljalka Norik Prosola iz Ljubljane, nastopa v 1. kegljaški ligi, morda, v tem trenutku ko pišem ta članek že tudi članica državne reprezentance). Zakaj samo ti dve: iz preostalega razloga, ker se je organizator odločil, da lahko pridejo v

poštev in to v vseh kategorijah le tekmovalci, ki so končali osnovno šolo. Med ekipami so gledalci lahko glasovali za Klub malega nogometa Assaloni Cosmos (državni prvaki v lanskem sezoni), Kegljški klub Litija in Aero klub Litija.

Ker ste že v naslovu videli, kdo je končni zmagovalac oz. športnik, športnica in ekipa Litije naj zapišemo, da je glasovalo natančno 1029 glasovalcev. Nekateri samo enega, spet drugi za dve ali vse tri kategorije. In če smo že pri številkah, pogledajmo koliko glasov so prejeli športniki Litije: Dušan Hauptman 616, Brigita Plemenitaš 520 in KMN Assaloni Cosmos 555. Lahko rečemo, da je bila odločitev o zmagovalcu oz. razlika v točkah kar precejšnja. Podelitve priznanj vsem zmagovalcem še ni bilo. Ta bo v petek 6. marca ob 20. uri v litijski športni dvorani in sicer v okviru srečanja prve državne lige v malem nogometu med domačo ekipo Assaloni - Cosmos in škofješkemu Domelom. Obenem bo tudi športna zveza Litije podelila priznanja najperspektivnejšim športnikom Litije. Zatorej ste vsi vabljeni na to podelitev, kajti prav gotovo ni lepšega, če mlad športnik prejme aplavz s tribune.

STANE KOKALJ

Rezultati v letu 1997

Turnir treh klubov v Ljubljani februarja 1997: 1. mesto: Rok Mohor, Denis Adamlje, Jure Petje, 2. mesto: Lea Klopčič, Boris Sirk, Marko Pogajen, Jože Rupel, Gašper Ocepek, Martin Kolenc, 3. mesto: Klavdija Bercieri, Matej Okičič

Slovenija open v Mariboru: 2. mesto: Boris Sirk. 3. mesto: Franci Sircelj

Državno prvenstvo v Ljubljani november 1997: 1. mesto Anja Dr-

novšek, 2. mesto: Marko Pogajen, Klavdija Bercieri, Lea Klopčič, Blanka Šegš, 3. mesto: Benjamin Kralj, Nina Prcač - Dolinšek, Maruša Višnikar, Jure Petje, Andrej Lukančič

Turnir 20 klubov iz 6 držav v Križevcih november 1997 na Hrvaškem: 3. mesto: Blanka Šegš

- Taekwon - do klub Litija je na državnem prvenstvu dosegel v skupni uvrstitvi 3. mesto izmed sedmih klubov v Sloveniji. Klub trenutno šteje 40 članov, izmed katerih je 6 nosilcev vodečega pasu, kar je trenutno najvišja kategorija. Klub oz. člani-ice trenirata dva trenerja iz Ljubljane, nosilca črnega pasu, vsak drugi oz. tretji dan. Ker je v interesu kluba, da povečamo število članov-ic, vabimo vse zainteresirane oz. ljubitelje borilnih veščin, da se nam pridružijo, kajti v našem klubu prevladuje prijateljstvo, spoštovanje, poštenost, kakor tudi spoznanje, da ni vse pohajkovanje po lokalih, poseganje po drogah in nečednih poslih. Zato starši svojih otrok, pridite in si oglejte naše treninge. Vsak ponedeljek, sredo in petek od 18. do 20. ure.

KLUB TAEKWONDO
Litija

Učenka izdala mladinsko povest

Litija, 26. februarja - Na šoli smo zelo veseli vsakega uspeha našega učenca in načrtno vzpodbujamo dejavnost učencev na vseh področjih. V zadnjih dveh letih izdajamo že drugo knjigo učenek, tokrat mladinsko povest Elizabete Marn, učenke 7. razreda. Mladim talentom na ta način omogočamo, da preko šole kot osnovne celice vzgoje in izobraževanja uveljavijo svoje sposobnosti. Ob izidu te knjige je izredno spodbudno dejstvo, da so poleg mlade pisateljice sodelovali sošolci njenega 7.b razreda: ilustrator Martin Malec, z računalniško obdelavo teksta pa Luka Godec. Seveda ne gre prezreti dejstva, da je za vsem tem s svojo strokovnostjo in vzpodbujevalnim duhom stala njena učiteljica slovenskega jezika, Neža Blaznik. Vso moralno podporo ob izidu knjige je učenki nudila razredničarka Selma Gradišek, vodstvo šole pa je omogočilo izid te knjige, saj želimo podpreti rast vsakega posameznika. Knjiga je bila predstavljena učencem sedmih razredov v sredo, 11. februarja 1998, na naši šoli, v četrtek, 26. februarja 1998, pa staršem in drugim občanom v avli Občine Litija. Program smo povezovali z likovno ustvarjalnostjo učencev naše občine in sicer z odprtjem razstave najboljših likovnih del, ki so nastala v likovnih kolonijah.

GABRIJELA HAUPTMAN,
ravnateljica OŠ Litija

Ogled razstave slik

V tednu, ki smo ga namenili praznovanju Kulturnega praznika, so si starejši otroci in tovarišice iz vrtca "Najdihojca", ogledali razstavo slik slikarja Francija Lesjaka v Galeriji Avla KC Litija. Njegove motive otroci že dobro poznajo, saj smo jih opazili v prostorih nove prenovljene knjižnice za najmlajše, pred leti pa je naš

prijatelj slikar ustvarjal tudi med nami na dvorišču našega vrtca. Navdušenje nad slikami je bilo veliko in otroci, seveda kot vedno, ga izrazijo iskreno, spontano in doživeto. Upamo, da ga je slikar, ki nas je sprejel v svoji pravi slikarski obleki začutil in da bo lahko z novim poletom ustvarjal naprej. OLGA SINREIH

KINO KULTURNI CENTER LITJA

Program filmov za marec in april

SOBOTA, 7.3. ob 19h NEDELJA, 8.3. ob 18h	VULKAN (The Volcano), ameriški akcijski film
SOBOTA, 14.3. ob 19h NEDELJA, 15.3. ob 18h	ANASTAZIJA (Anastasia), ameriški risani film
SOBOTA, 21.3. ob 19h NEDELJA, 22.3. ob 18h	TITANIC ameriška drama
SOBOTA, 28.3. ob 19h NEDELJA, 29.3. ob 18h	ZBOGOM DEKLETA , ameriški thriller
SOBOTA, 4.4. ob 19h NEDELJA, 5.4. ob 18h	DO NAZGA (The Full Monty), angleška komedija
SOBOTA, 11.4. ob 19h NEDELJA, 12.4. ob 18h	OSMI POTNIK 4: PONOVNO VSTAJENJE , ameriški fantastični film

Vstopnice so v prodaji pol ure pred predstavo. Vabljeni!

Društvo podeželskih žena Gabrovka in
Kmetijska svetovalna služba Litija, Gabrovka

vas vabita na
občinski kviz
MLADI IN KMETIJSTVO,
ki bo v soboto, 7. marca 1998,
ob 19.00 uri v OŠ Gabrovka.

Sodelovale bodo ekipe mladih kmetov iz celotne občine Litija; prvuvrščena ekipa nas bo zastopala na regijskem kvizu v Velikih Laščah.

V kulturnem programu bodo nastopali učenci OŠ Gabrovka ter moški in ženski pevski zbor Gabrovka. V mesecu marcu sta dva dneva posvečena dekletom, ženam in materam, 8. marec in 25. marec, tako, da bo drugi del naše prireditve namenjen praznovanju.

Za zabavo in dobro razpoloženje bodo poskrbele harmonikašice Zupan kluba iz Mengša, članice društva podeželskih žena pa za pogostitev. Vabljeni ste v čim večjem številu, da boste spodbujali tekmovalce, obenem pa se tudi sprostiti in poveselili.

V spomin

V soboto, 14. februarja, smo se na litijem pokopališču poslovili od 92-letne Štefke Čakš, ki je nad 50 let svojega življenja in dela posvetila človekoljubni in dobroteljni dejavnosti. Leta 1946 je bila med ustanovitelji RK v Litiji. Skupaj z možem Tonetom, Marijo Jenko, Fani Sluga, zakoncem Vuk in drugimi aktivisti je sodelovala pri delitvi paketov hrane in oblačil najbolj potrebnim občanom in oskbovancem v Domu onemoglih v Črnem Potoku, skrbela je za delovanje šolskih mlečnih kuhinj in pomagala pri organizaciji srečanj starčkov, letovanju šolarjev, zbiranju oblačil in drugih akcijah. S sodelavko Martino Potokar je kar 42 let pobirala članarino za RK v Litiji ter pomagala, dokler so ji dopuščale moči, pri krvodajalskih akcijah. Za svojo dolgoletno delo v tej humanitarni organizaciji jo je Skupščina RK Litija pred nekaj leti imenovala za častno članico. Zadnjič je bila med svojimi sodelavci decembra lani, ko se je udeležila srečanja najbolj prizadevnih aktivistov. Naj ji bo ta zapis ob njenem slovesu v iskreno zahvalo za vse, kar je storila v imenu RK za sočloveka v stiski.

OO RK Litija

ZAHVALA

V 85. letu starosti je za vedno spokojno zaspala naša mama, babica, prababica, teta in tašča

IVANA VALENTINČIČ
roj. Judež, iz Vač

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste jo pospremili na njeno zadnjo pot, ji podarili cvetje, sveče in darovali za mašo, vam pa izrekli sožalje. Hvala g. župniku za opravljen pogrebni obred, pevcem za ganljivo petje, g. Pavlu Hiršlu za občutene besede slovesa, pogrebem in sosedom.

Vsi domači.

Vsi bomo enkrat zaspali,
v miru počivali vsi, delo za vselej končali,
v hišo Očetovo šli.
(Anton M. Slomšek)

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža

ALOJZA LAKNARJA
iz Velike Preske

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam v času njegove bolezni pomagali pri negi in ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče.

Še posebej lepo se zahvaljujemo pevcem iz Polšnika, govorniku g. Francu Repovšu za poslovljene besede, pogrebem, dr. Ptičarju za pomoč v času njegove bolezni in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: žena Veronika in Dani z družino.

Utihi je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce,
ostali so sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje, da se ne vrneš več.

ZAHVALA

Zapustila nas je

MARIJA JERELE roj. Cizerle
27. 8. 1922 - 8. 2. 1998
iz Šmartna pri Litiji

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani in nam nudili pomoč, vsem, ki ste mamo pospremili na njeni zadnji poti, ji podarili cvetje in sveče. Hvala g. župniku, cvetličarni Ciklama, šmarnim pevcem, g. Setničarju za zaigrano tišino...

Vsem skupaj in vsakemu posebej še enkrat hvala.

Vsi njeni.

ZAHVALA

V 93. letu starosti nas je za vedno zapustila
naša draga mama, babica, prababica in sestra

ŠTEFKA ČAKŠ
iz Litije

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, sosedom iz Ul. Dušana Kvedra, sostanovalcem iz Ul. solidarnosti, ki ste nam izrazili sožalje, mami poklonili cvetje in sveče ter jo pospremili na njeni zadnji poti, pevcem iz Šmartna in g. Setničarju za Tišino. Še posebej pa se zahvaljujemo obema govornikoma g. Borisu Žužku in g. Borutu Vukoviču za lepe poslovljene besede, Rdečemu križu, PGD in Planinskemu društvu iz Litije pa za vse časti, ki so ji jih izkazali na njeni zadnji poti, nam pa ob težkih trenutkih stali ob strani.

Žalujoci: hčerka Anica v imenu vsega sorodstva.

V naših srcih, ti naprej živiš,
zato nas pot vodi tja, kjer v tišini spiš.
Tam lučka ljubezni večno gori
in tvoj nasmeh med nami živi.

ZAHVALA

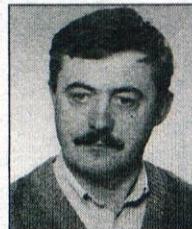
Mnogo prekmalu se je iztekla življenska pot našemu dragemu

MIROSLAVU DOLINŠKU
19. 11. 1930 - 19. 2. 1998
iz Velikega vrha 11 nad Litijo

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, nekdanjim sodelavcem za izražena ustna in pisna sožalja, ker ste ga v tako velikem številu pospremili na njegovi zadnji poti. Hvala g. Černetu za poslovljene besede ob njegovem grobu, g. župniku za lepo opravljen obred, šmarnim pevcem, ki so ga s pesmijo spremili k večnemu počitku, hvala tudi dr. Juterškovi za skrb ob njegovi bolezni ter g. Setničarju za zaigrano tišino. Še enkrat hvala vsem, ki ste se v mislih ali na njegovi zadnji poti poklonili njegovemu spominu.

Žalujoci: žena Mimi, sin Mirko, hčerka Marinka z možem Srečkom ter njegovi vnukinji Petra in Nini.

Utihi je tvoj glas,
obstalo je tvoje srce,
ostali so sledovi pridnih rok
in kruto spoznanje, da se ne vrneš več.

V SPOMIN

JOŽETU POVŠETJU

28. februarja mineva žalostno leto, odkar se je ustavilo srce našega ljubega moža in atija. Zelo te pogrešamo, vedno in povsod si z nami. Prisrčna hvala vsem, ki se ustavite pri njegovem grobu, počastite spomin s svečo ali cvetjem. Težko je pozabiti človeka, ki ti je drag, še težje je izgubiti ga za vedno, a najtežje je živeti brez njega.

Žena Vida, hči Maja in sin Gregor.

V SPOMIN

6. januarja 1998 je minilo leto,
odkar nas je zapustil dragi mož, oče, stari ata in tast

FRANC KREMŽAR
iz Gradiških Laz 14

Hvala vsem, ki se ga spominjate, mu prižgete svečo
in postojite ob njegovem grobu.

Vsi njegovi.

V naša srca si se vpisal,
čas ne bo te več izbrisal
in čeprav spokojno spiš,
z nami kakor prej živiš.

ZAHVALA

Tiho nas je zapustil

FRANCI VRHOVEC
9. 7. 1915 - 23. 1. 1998
mesarski mojster v pokoju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, kolektivu Mesarije in prekajevalnice Litija, organizaciji ZB Litija za osebno slovo od našega moža, očeta in starega očeta, darovano mu cvetje, sveče, nam pa izrečene čutne besede sožalja. Hvala vsem, ki ste ga v tako velikem številu pospremili k njegovemu zadnjemu počitku. Zahvala gospodu dekanu Tonetu Masniku za lepo opravljen cerkveni obred, v besedi obujen njegov lik in njegovo življenjsko pot. Hvala pevcem iz Šmartna in gospodu Setničarju za s srcem zapete pesmi slovesa in odigrano tišino. Zahvala tudi osebju Doma Tisje za skrb, nego in pozornost, sestrarn usmiljenkam pa tudi za molitev za našega dragega moža, očeta in starega očeta.

V tihi bolečini njegovi: žena Marija, hči Mici in sin Janko z družinama.

Hvala Ti mama!
S teboj smo živeli,
s Teboj smo trpeli
in v svojih srcih
Te bomo večno radi imeli.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi drage mame

APOLONIJE KOSTEVC
iz Litije

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, znancem in sosedom, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče. Še posebej se zahvaljujemo dr. Stanetu Ptičarju, župniku Antonu Masniku za poslovljeni govor, g. Setničarju za odigrano Tišino ter Društvu upokojencev Litija.

Hvala vsem, ki ste nam pomagali.

Žalujoci: sin Jože, hči Mimi z Janijem in ostalo sorodstvo.

Pustna parada privabila mnogo obiskovalcev

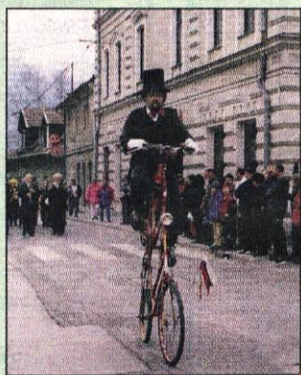

Foto: Marjan Sušteršič

Litija, 22. februarja - Letos so se zahtevnega projekta na pustno nedeljo lotili v KUD Bogenšperk s sodelovanjem ZKD, Turističnim društvom, Društvom prijateljev mladine, Gasilskim društvom, Pihalnim orkestrom Big Litus Band in Gostilno Maček. Prireditev morda res ni dosegla tiste veličine kot so jo imeli znani litijski karnevali pred kakšnim desetletjem ali več, bila pa je dober nastavek in spodbuda za naprej.

Predvsem nas je lahko presenetilo veliko število sodelujočih pihalnih orkestrom iz Zidanega Mosta, Litostroja, Vodice in Vevč, ki so spremili litijsko godbo. Poseben čar so spktaklu dajale še vevške mažoretke. Tako sestavljena pustna parada se je odpravila iz Kulturnega centra, kjer se je že od 13. ure odvijalo otroško rajanje, preko savskega mostu vzdolž Valvazorjevega trga. Po vrnitvi na Stavbe se je ob 17.00 začel ples za odrasle in se zavlekel v noč ob glasbeni spremljavi Janija Slimška.

UGO

Najbolj atraktivna skupina so bili afriški domorodci, ki so zaplesali ples za dež.

Pustno veseljačenje z Adijem Smolarjem

Litija, 24. februarja - Na OŠ Litija je na pustni torek potekalo pustno rajanje. Podobno zabavo so pripravili tudi že v lanskem letu, saj želijo na tak način nadaljevati tradicijo, ki je bila nekoč značilna za Litijo.

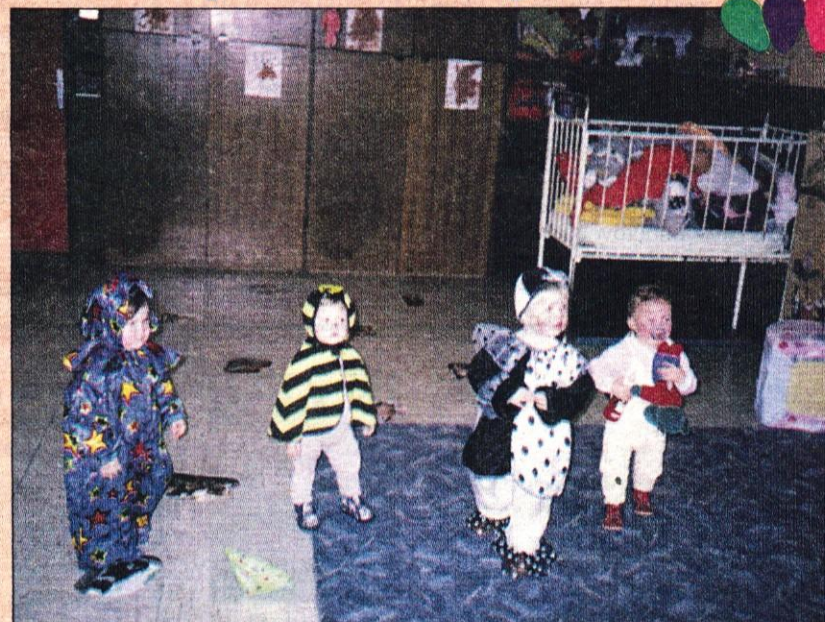
Mlade pustne šeme je zabaval pevec Adi Smolar.

Sodelovali so vsi učenci od 5. do 8. razreda. Vsak razred se je predstavil s svojo skupino mask, glasbo, plesom. Maske so bile izvirne, duhovite in norčave, kot se spodobi za pustni čas. Tako smo lahko videli potujoči cirkus, Barbike in Kene, afiške domorodce, medicinske sestre na štrajku, skupino potujočih cigánov in še mnogo drugih zanimivih pustnih šem. Izmed vseh skupin je strokovna žirija izbrala pet najboljših. Najbolj atraktivna skupina so bili afriški domorodci, ki so zaplesali pravi ples za dež. Skupine so prejele tudi simbolične nagrade. Med maskami pa je žirija izbrala

najboljšo učiteljsko masko in najboljšo masko med posamezniki.

Učenci od 1. do 4. razreda in učenci podružničnih šol pa so imeli ta dan kulturni dan. Spoznali so se s pustnimi šegami in navadami. Tudi oni so si nadeli pustna oblačila. Nato se je povorka mask odpravila na sprehod po Litiji. Kasneje pa so se pridružili ostalim maskam na pustnem rajanju. Pustne šeme je zabavala tudi plesna skupina F iz OŠ Litija, ob koncu rajanja pa jih je razveselil s svojim pevskim nastopom Adi Smolar.

Utrinek pusta tudi iz jasli

Tudi k najmlajšim otrokom v VVO Medvedek je končno prišel tako težko pričakovani pustni torek. Dolgo in uspešno smo se pripravljali na ta dan, saj smo izdelali pisane klobučke in pustna očala. Našemu plesu v klovne, pajace, čebelice, miške in še kaj, smo se čudno opazovali in pričakali obisk povorke naših vrstnikov. Skupaj smo zaplesali ob glasbi. Poleg vsega pa smo se pri kosilu, polni vtisov in zelo utrujeni, posladkali še z okusnimi pustnimi krofi naših kuharic.

Polžki in Pikapolonice iz Jasli

Maškare v Ribčah

Ribče - Na pobudo Angelce Kovič se je letos v KS Ribče prvič organiziral sprehod pustnih šem skozi vas. Zbrali so se na avtobusni postaji v Zg. Ribčah, odkjer so nato skozi vas krenili proti Sp. Ribčam. Ustavili so se pri nekaterih hišah, kjer so se zlati starejši spomnili običajev in pustnih šem niso pustili praznih rok.

Da pa bi bilo vse skupaj zanimivejše, je organizatorka poiskala nekaj darovalcev - med njimi Romana Koprivnikarja, Metoda Kokalja, Zdravka Smrkolja in Maria Cividinija, ki so prispevali denarne nagrade za najboljše in najizvirnejše maske. Le-teh se je nabralo 30, videli pa smo lahko

od hudiča, čarovnic, maski iz živalskega sveta, na čelu povorke pa je čistila in pometala ribška Snaga d.o.o., ki jo je spremljala poskočna harmonika.

V prostoru večnamenskega objekta so nato za najboljše maske izbrali slona, malega gusarja in hudička. Kot ob vsaki podobni priložnosti, so ribške gospodinje tudi tokrat napekle pustne dobrote, zlasti krofe in tako poskrbele za lačne želodčke.

Vse šeme, pa tudi tisti brez mask so se strinjali, da bi takšno pustošenje prihodnje leto ponovili in bi se ga udeležilo še več na norčije pripravljenih šem!

RIBČE

Pust '98 v Polšniku

Slaba je ta, če zima je brez snega topla preveč, to nam ni všeč.

Pust je prišel, zimo bi vzel, a zime več ni se pustu smeji.

Zdaj maškare hitijo od hiše do hiše drvi, pesmice pojo in veselo skačejo.

Mi smo kuharji debeli, vi debelo repo boste imeli, mi smo radi nasmejani, letina bo lepša kakor lani.

Zdaj pogledajte nas, sliši naj nas cela vas, smo kuharice me, za lep korenček gre.

Naša lica so rdeča, naj vam bo jablana cveteča, naj vam hruška bo rumena in travica zelena.

Kuhalnice in lonci, vso vas spravimo pokonci. Zimo zdaj odganjamo, za dobro let'no prosimo.

Zdaj gremo še naprej, saj vidimo se še kej. Lonce, rene primite še vi, naj ves svet se zavrti.

Za dobro letino sestavili učenci OŠ Polšnik s tovarišicami in mali šolarji

Skavti so se veselili v Šmartnem

Šmartno, 21. februarja - Poleg vseh pustnih zabav, ki so se ta večer brezštevno vrstile predvsem v gostinskih lokalih, so litijski skavti organizirali ples v maskah tudi v kulturnem domu v Šmartnem. Dvorana je bila polna razigranih šem, ki so se veselile ob zvokih glasbe, pripravljenih pa je bilo tudi nekaj nastopov.

Takšen pa je skavtski Duhec.

Poleg nasmejanih smo opazili tudi nakremžene obraze.

Eden izmed starost je kar obsedel.

GLASILO OBČANOV

Ustanoviteljica: Občina Litija • Ureja uredniški odbor: Matjaž Berčon (odgovorni urednik), Jože Grošelj, Lučka Hostnik, Marko Juvančič, Franci Vidic. • Lektoriranje: Jasna Zorman • Oblikovanje in tehnično urejanje: M. Helena Albreht • Tisk: Delo TČR, d. d. • Izdajatelj: Občina Litija • Naslov uredništva: Občina Litija, Jerebova 14, 1270 Litija (za Glasilo Občanov). • Nenaročenih fotografij in rokopisov ne vračamo. • Časopis prejemajo vsa gospodinjstva brezplačno na dom. • Na podlagi zakona o prometnem davku (Ur. l. RS, št. 4/92) in mnenja ministrstva za informiranje (št. 23/88-92 z dne 18. 2. 1992) sodi časopis med proizvode informativne narave po 13. točki tarifne številke 3, za katere se plačuje 5 - odstotni davek od prometa proizvodov.